BONI MIHAELA STRĂOANU

Expertiza contabilă

Teorie și practici specifice

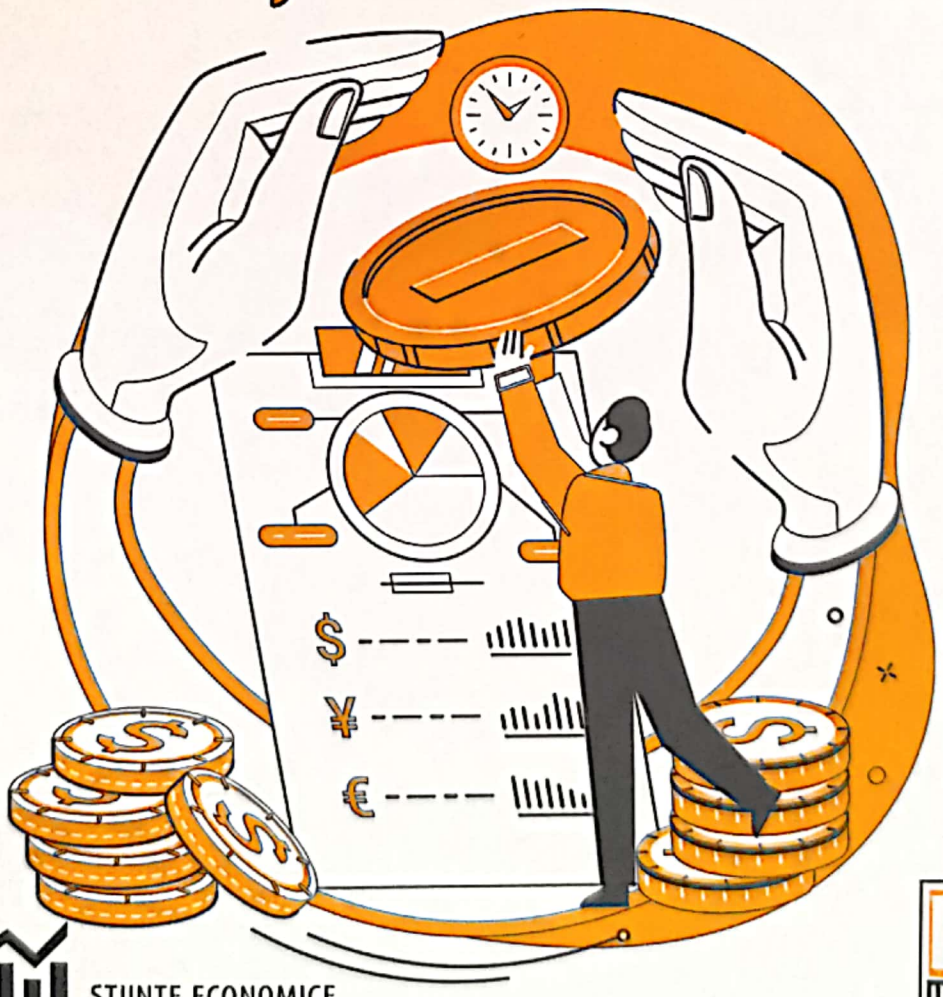

ȘTIINȚE ECONOMICE

PRO UNIVERSITARIA

Boni Mihaela STRĂOANU

EXPERTIZĂ CONTABILĂ

Teorie și practici specific

PRO UNIVERSITARIA 2024
BUCUREȘTI

Scanned with OKEN Scanner

Editat de **Pro Universitaria SRL**, editură cu prestigiu recunoscut.

Editura **Pro Universitaria** este acreditată CNCS în domeniul Științelor Umaniste și CNATDCU (lista A2-Panel 4) în domeniul Științelor Sociale.

Copyright © **2024, Editura Pro Universitaria**
Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin **Editurii Pro Universitaria.**

Nicio parte din acest volum (fragment sau componentă grafică) nu poate fi copiată fără acordul scris al **Editurii Pro Universitaria.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STRĂOANU, BONI MIHAELA
Expertiza contabilă : teorie și practici specifice / Mihaela Boni Străoanu. - București : Pro Universitaria, 2024
Conține bibliografie
ISBN 978-606-26-2047-9

657

Referenți științifici:
Conf. univ. dr. Monica Adriana Țegledi, Universitatea Petrol-Gaze, Ploiești
Lect. univ. dr. George Enescu, Universitatea Petrol-Gaze, Ploiești

Redactor:	Elena Onea
Tehnoredactor:	Victor-Ovidiu Căpriceru
Copertă:	Aurelian Leahu

Redacție:
tel.: 0732.320.664
e-mail: editura@prouniversitaria.ro
www.prouniversitaria.ro
Editura Pro Universitaria

Librăria UJmag:
tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21
e-mail: comenzi@ujmag.ro
www.ujmag.ro
Ujmag.ro

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 1
DELIMITĂRI CONCEPTUALE PRIVIND EXPERTIZA CONTABILĂ 9
Obiectivele unităţii de învăţare 1 9
1.1. Noţiunea de expertiză contabilă 9
1.2. Conţinutul expertizei contabile şi formele ei 19
1.3. Expertizele contabile judiciare 21
1.4. Expertizele contabile extrajudiciare 26
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare 28
Rezumat 28
Lucrare de verificare 1 29
Bibliografie 29

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 2
OBIECTIVELE ŞI ACTELE DE DISPUNERE ALE EXPERTIZEI CONTABILE 30
Obiectivele unităţii de învăţare 2 30
2.1. Stabilirea obiectivelor expertizei contabile judiciare 31
2.2. Actele de dispunere ale expertizei contabile 32
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare 36
Rezumat 36
Lucrare de verificare 2 37
Bibliografie 37

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 3
EXPERTIZA CONTABILĂ - MIJLOC DE PROBĂ 38
Obiectivele unităţii de învăţare 3 38
3.1. Expertiza judiciară în sistemul mijloacelor de probă 38
3.2. Obiective ale expertizei contabile judiciare în cauze penale 42
3.3. Infracţiuni în a căror constatare poate fi utilizată expertiza contabilă 45
Răspunsuri la testele de autoevaluare 60
Rezumat 61
Lucrare de verificare 3 62
Bibliografie 62

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 4
EXPERTUL CONTABIL 63
Obiectivele unităţii de învăţare 4 63
4.1. Accesul la profesia de expert contabil sau contabil autorizat. Exercitarea profesiei. 63
4.2. Incompatibilitatea expertului contabil 68
4.3. Drepturile, obligaţiile şi interdicţiile expertului contabil 71
4.4. Răspunderea profesioniştilor contabili 73
4.5. Competenţele expertului contabil/ contabilului autorizat 75
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare 78
Rezumat 79
Lucrare de verificare 4 80
Bibliografie 80

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 5
CORPUL EXPERŢILOR CONTABILI ŞI AL CONTABILILOR AUTORIZAŢI DIN ROMÂNIA - CECCAR (timp alocat de studiu 3 ore) 81
Obiectivele unităţii de învăţare 5 81
5.1. Cadrul normativ al organizării profesiei contabile în România 81
5.2. Organizarea şi funcţionarea Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România 82
5.3. Organismele de coordonare şi de decizie ale Corpului 83
5.4. Auditul de calitate al lucrărilor efectuate de profesioniştii contabili 84
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare 86
Rezumat 86
Lucrare de verificare 5 87
Bibliografie 87

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 6
RAPORTUL DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ (timp alocat de studiu 3 ore) 88
Obiectivele unităţii de învăţare 6 88
6.1. Conţinutul raportului de expertiză contabilă 88
6.2. Condiţii de redactare a raportului de expertiză contabilă 92
6.3. Situaţii de redactare necorespunzătoare a raportului de expertiză contabilă 93
6.4. Valorificarea raportului de expertiză contabilă 94

Scanned with OKEN Scanner

6.5. Semnarea, auditarea și depunerea Raportului de expertiză contabilă judiciară 96
Răspunsuri și comentarii la testele de autoevaluare 97
Rezumat 97
Lucrare de verificare 6 98
Bibliografie 98

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 7
CHELTUIELI JUDICIARE. COSTUL EXPERTIZEI CONTABILE (timp alocat de studiu 2 ore) 99
Obiectivele unității de învățare 7 99
7.1. Onorariu expertiză contabilă. Cheltuieli judiciare 99
7.2. Decontul de cheltuieli 103
Răspunsuri și comentarii la testele de autoevaluare 104
Rezumat 104
Lucrare de verificare 7 105
Bibliografie 105

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 8
TAXE ȘI COTIZAȚII CECCAR (timp alocat de studiu 2 ore) 106
Obiectivele unității de învățare 8 106
8.1. Sistemul de cotizații în cadrul CECCAR 106
8.2. Alte taxe în cadrul CECCAR 115
Răspunsuri și comentarii la testele de autoevaluare 116
Rezumat 116
Lucrare de verificare 8 117
Bibliografie 117

ÎNTREBĂRI GRILĂ 119
ANEXE 141
BIBLIOGRAFIE 153

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 1

DELIMITĂRI CONCEPTUALE PRIVIND EXPERTIZA CONTABILĂ

Obiectivele unităţii de învăţare 1
1.1. Noţiunea de expertiză contabilă
1.2. Conţinutul expertizei contabile şi formele ei
1.3. Expertizele contabile judiciare
1.4. Expertizele contabile extrajudiciare
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 1
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 1
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să definească expertiza contabilă Să identifice formele expertizei contabile

1.1. Noţiunea de expertiză contabilă

Expertiza este procesul prin care o persoană sau un grup de persoane cu cunoştinţe şi abilităţi specializate într-un anumit domeniu examinează, evaluează şi oferă o opinie autorizată sau un raport despre o problemă, o situaţie sau un obiect în scopul de a furniza clarificări, soluţii sau asistenţă în luarea deciziilor. Expertiza poate fi utilizată într-o varietate de domenii, inclusiv în drept, ştiinţă, inginerie, medicină, educaţie şi multe altele. Aceasta implică adesea investigaţii detaliate, analize şi evaluări pentru a ajunge la o concluzie sau recomandare bine fundamentată.

Expertiza, în general, este:

- activitatea de cercetare efectuată de un specialist, care are calitatea de expert, cu scopul de a stabili adevărul într-o anumită situaţie, problemă sau litigiu;
- „un mijloc de probă, de constatare, confirmare, evaluare, lămurire sau dovedire, pe baza cercetării ştiinţifice de specialitate, a adevărului

Scanned with OKEN Scanner

obiectiv cu privire la o anumită faptă, împrejurare, problemă, situaţie, cauză sau litigiu"[1].

Ca mijloc de probă, expertiza este definită în multiple variante, ca formă, dar în esenţă, cu conţinut identic.

Conform literaturii de specialitate, expertiza este:

- „operaţia făcută de unul sau de mai mulţi experţi cu scopul de a constata unele fapte, de a controla, de a examina, de a măsura şi de a evalua anumite lucruri"[2];
- „operaţia încredinţată unor persoane, pe baza cunoştinţelor lor speciale, asupra faptelor pe care judecătorii nu le-ar putea aprecia[3];
- „un mijloc de investiţie, prin care se ajunge fie la obţinerea unei probe, fie la evaluarea exactă a unei probe existente"[4];
- „o cercetare care constă din diferite operaţiuni specifice fiecărei specialităţi"[5];
- „un mijloc de dovadă reglementat de codul de procedură civilă, la care recurge instanţa în cazul că, pentru stabilirea adevărului obiectiv, este nevoie de lămurirea unor împrejurări de fapt, pentru a căror rezolvare se cer cunoştinţe de specialitate în domeniul ştiinţei, tehnicii, artei sau vreunei meserii pe care judecătorul nu le posedă"[6];
- „un mijloc de probă dispus sau cerut de organul juridic în materie civilă sau penală, efectuat de un specialist în materia litigiului, care prin cunoştinţele şi experienţa ce o posedă trebuie să aducă lămurirea diferitelor aspecte ce sunt necesare a fi cunoscute, în vederea soluţionării unor cauze"[7];
- „o lucrare de luminare a justiţiei şi particularilor cuprinzând şi părerea experţilor".

În funcţie de natura şi conţinutul faptei, împrejurării, problemei, situaţiei, cauzei sau litigiului ce se cercetează, precum şi de domeniul de activitate în

---

[1] Mircea Boulescu, Marcel Ghiţă - *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996, pag. 278.

[2] A. Dejan - *Traite théoretique et practique des expertises en matrites civiles, administratives et comerciales*, Paris, 1901, pag. 1.

[3] E. Glasson - *Précis théoretique et practique de procedure civile*, vol. 1, Paris, 1902, pag. 16.

[4] T. Tănoviceanu - *Tratat de drept şi procedură penală*, Bucureşti, 1927, pag. 628.

[5] Gr. Gh. Teodoroiu - *Curs de drept procesual penal*, Lito, Iaşi, 1959, pag. 446.

[6] Gr. Porumb - *Codul de procedură civilă comentat şi adnotat*. Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1960, pag. 437-439.

[7] Grigore I. Olănescu - *Perfecţionarea organizării şi desfăşurării activităţii de expertiză financiar - contabilă*. Teză de doctorat. Academia de Studii Economice, Bucureşti, 1984.

Scanned with OKEN Scanner

care se dispune sau se solicită efectuarea expertizei, aceasta se prezintă sub mai multe tipuri, şi anume;

- **tehnică** - ce se individualizează pe genuri: construcţii civile, maşini şi utilaje, autovehicule etc.(Expertiza tehnică se referă la evaluarea și analiza detaliată a unui aspect specific al unei tehnologii, a unui produs sau a unui proces în conformitate cu standardele și cunoștințele tehnice actuale. Aceasta poate fi efectuată de către specialişti în domeniul respectiv, care au expertiză şi cunoştinţe solide într-un anumit domeniu tehnic. Expertiza tehnică poate fi utilizată într-o varietate de contexte, inclusiv în domeniul ingineriei, al construcţiilor, al tehnologiei informației, al medicinii și în multe alte domenii. Scopul său principal este de a identifica probleme, de a evalua performanţa sau de a oferi recomandări pentru îmbunătățirea unui sistem, a unui produs sau a unui proces. Printre aspectele pe care le poate evalua o expertiză tehnică se numără siguranța, conformitatea cu normele și reglementările relevante, durabilitatea, fiabilitatea, eficiența și performanța generală a sistemului sau produsului analizat. De asemenea, expertiza tehnică poate fi folosită în investigarea cauzelor unor defecțiuni sau incidente tehnice. În concluzie, expertiza tehnică este un instrument esențial pentru asigurarea calității și performanței în domeniul tehnic şi poate fi folosită pentru a sprijini procesele decizionale și de dezvoltare într-o varietate de industrii);
- **de navigaţie civilă** (Expertiza în navigația civilă se referă la evaluarea și analiza aspectelor legate de navigația în mediul acvatic în cadrul navigației comerciale sau civile. Acest domeniu implică diverse aspecte, inclusiv siguranța navigației, conformitatea cu reglementările maritime, performanța navelor și a echipamentelor navigaționale, precum și alte aspecte tehnice și operaționale legate de navigația civilă. Expertiza în navigația civilă poate acoperi o gamă largă de subiecte, cum ar fi:
  1. Siguranța navigației: evaluarea măsurilor de siguranță luate de operatorii de nave pentru a preveni coliziunile, accidentele și alte incidente în timpul navigației.
  2. Conformitatea cu reglementările maritime: verificarea respectării normelor și reglementărilor maritime naționale și internaționale de către nave și operatorii acestora.

Scanned with OKEN Scanner

3. Evaluarea echipamentelor navigaționale: analiza performanței și fiabilității echipamentelor și sistemelor navigaționale, cum ar fi radarul, GPS-ul, sonarele și alte instrumente de navigație.
4. Analiza rutelor de navigație: evaluarea și optimizarea rutelor de navigație pentru a asigura o navigație eficientă și sigură între porturi.
5. Investigarea incidentelor maritime: analiza și determinarea cauzelor accidentelor și incidentelor maritime, precum coliziuni, naufragii sau alte evenimente nefericite.
6. Verificarea documentelor și procedurilor de bord: examinarea documentelor și procedurilor de navigație ale navei pentru a asigura conformitatea și siguranța operațiunilor de navigație.

Expertiza în navigația civilă este crucială pentru asigurarea siguranței și eficienței operațiunilor maritime și pentru respectarea normelor și reglementărilor aplicabile. Aceasta poate fi realizată de către specialiști cu experiență în domeniul navigației și cu cunoștințe solide în reglementările maritime și practicile operaționale relevante);

- **merceologică** (Expertiza merceologică se referă la evaluarea și analiza mărfurilor sau produselor în ceea ce privește calitatea, autenticitatea, caracteristicile fizice și chimice, compoziția, originea și alte aspecte relevante. Acest tip de expertiză este utilizat în diverse domenii, inclusiv comerț, justiție, asigurări și reglementări. Iată câteva aspecte la care se poate referi expertiza merceologică:
  - **Calitatea mărfurilor**: evaluarea calității produselor în conformitate cu standardele și specificațiile relevante. Acest lucru poate include examinarea aspectului exterior, a proprietăților fizice și a performanței produselor.
  - **Autenticitatea și originalitatea**: verificarea autenticității și originalității mărfurilor pentru a detecta eventuale falsuri sau imitații. Acest lucru poate implica examinarea caracteristicilor distinctive ale produselor și comparația acestora cu standardele și specificațiile originale.
  - **Analiza compoziției și conținutului**: determinarea compoziției și conținutului mărfurilor pentru a verifica conformitatea cu etichetarea și regulile de siguranță. De exemplu, în cazul

Scanned with OKEN Scanner

alimentelor sau medicamentelor, se poate realiza analiza ingredientelor și a substanțelor active.

- **Originea și proveniența**: verificarea originii și provenienței mărfurilor pentru a asigura respectarea reglementărilor privind comerțul internațional, taxele vamale și alte cerințe legale.
- **Detectarea fraudelor și falsurilor**: identificarea și documentarea fraudelor sau falsurilor în legătură cu mărfurile, inclusiv produsele contrafăcute.

Expertiza merceologică poate fi realizată de către specialiști calificați, cum ar fi inspectorii de calitate, experții în domeniul alimentar, chimiștii, inginerii și alți profesioniști cu competențe și cunoștințe relevante în domeniul specific al mărfurilor evaluate. Aceasta poate fi utilizată într-o varietate de contexte, de la investigarea fraudelor comerciale până la evaluarea cererilor de despăgubiri în cazul asigurărilor sau a disputelor legale).

- **medico-legală**: psihiatrică, constatarea stării de sănătate, cauza decesului (Expertiza medico-legală reprezintă aplicarea cunoștințelor medicale și a legii pentru a investiga și a evalua aspecte legate de sănătatea și integritatea corporală în contextul unei proceduri judiciare sau a unui caz legal. Acest tip de expertiză este realizat de către medici specializați, numiți de obicei medici legiști. Expertiza medico-legală poate fi implicată într-o serie largă de situații, inclusiv:
  - **Investigații în caz de deces:** examinarea corpului unei persoane decedate pentru a stabili cauza decesului, identificarea rănilor sau a altor semne care pot fi relevante pentru investigația unei crime sau pentru stabilirea unui verdict în cadrul unei anchete.
  - **Evaluarea leziunilor:** analiza și documentarea leziunilor suferite de o persoană în urma unui accident, unui act de violență sau al altor evenimente, pentru a determina natura și gravitatea acestora și pentru a furniza informații relevante în cadrul unei proceduri judiciare.
  - **Determinarea capacității mintale:** evaluarea capacității mintale a unei persoane în contextul unui proces legal, cum ar fi capacitatea de a răspunde la acuzații sau de a-și exprima voința în cazurile de testament sau de semnare a unui contract.
  - **Evaluarea abuzului asupra copiilor sau asupra persoanelor vulnerabile:** examinarea și documentarea leziunilor sau a altor

Scanned with OKEN Scanner

semne care ar putea indica abuzul fizic, sexual sau psihic asupra unui copil sau asupra unei persoane vulnerabile, pentru a furniza dovezi în cadrul procedurilor legale.

- **Evaluarea stării de sănătate în legătură cu compensații și despăgubiri:** evaluarea stării de sănătate a unei persoane în legătură cu un accident sau cu o boală, pentru a determina gradul de invaliditate și a furniza informații relevante pentru stabilirea compensațiilor sau a despăgubirilor.

Expertiza medico-legală este esențială pentru sistemul de justiție și pentru asigurarea aplicării corecte a legii în cazurile în care aspectele medicale sunt implicate. Aceasta implică o colaborare strânsă între profesioniștii din domeniul medical și cei din domeniul legal pentru a furniza informații precise și relevante în cadrul procedurilor judiciare etc);

- **criminalistică**: tehnica criminalistică a actelor, dactiloscopie, traseologie, balistică (Expertiza criminalistică este un proces prin care se folosesc metode științifice și tehnice pentru a investiga infracțiuni și pentru a aduna și a analiza probe pentru a susține investigațiile penale și pentru a oferi dovezi în instanță. Acesta este un domeniu complex și specializat care implică o gamă largă de tehnici și proceduri pentru a descoperi, a analiza și a interpreta probele relevante într-un caz penal. Iată câteva aspecte la care se poate referi expertiza criminalistică:
  - **Analiza locului crimei:** examinarea locului unde a avut loc o infracțiune pentru a colecta și a documenta probe, cum ar fi amprente, fibre, urme de sânge, fibre de păr și alte materiale care pot fi utilizate ca dovezi în anchetă.
  - **Identificarea și analiza probelor fizice:** examinarea și analiza probelor fizice, cum ar fi armele, obiectele folosite în comiterea infracțiunii, urmele de pași, amprentele digitale, ADN-ul și alte materiale biologice pentru a stabili identitatea și implicarea posibilă a unor suspecți.
  - **Reconstrucția evenimentelor:** utilizarea probelor și a informațiilor disponibile pentru a reconstitui secvența de evenimente care a dus la comiterea infracțiunii și pentru a determina circumstanțele în care aceasta a avut loc.
  - **Analiza balistică:** examinarea armelor de foc și a gloanțelor pentru a stabili originea și traseul gloanțelor, pentru a identifica

Scanned with OKEN Scanner

arma folosită într-o crimă și pentru a oferi informații despre distanța și unghiul de tragere.

- **Examinarea documentelor:** analiza documentelor și a scrisorilor pentru a identifica autenticitatea, sursa și conținutul acestora și pentru a furniza dovezi relevante în cazuri penale, cum ar fi fraudarea documentelor sau falsificarea semnăturilor.

Expertiza criminalistică implică adesea o colaborare strânsă între specialiștii din diferite domenii, cum ar fi balistica, medicina legală, chimia forensică, biologia forensică și analiza de date digitale, pentru a furniza informații cuprinzătoare și precise în investigațiile penale. Aceasta joacă un rol esențial în procesul de aplicare a legii și în asigurarea justiției în cadrul sistemelor de justiție penală).

- **grafologică** - autenticitatea unui act, a unei semnături (Expertiza grafologică este o ramură a științei forensice care implică analiza și interpretarea scrisului de mână pentru a dezvălui trăsături de personalitate, caracteristici individuale și alte informații relevante despre autorul unui text scris. Acest tip de expertiză este adesea utilizat în investigațiile penale, în evaluarea documentelor în litigii, în recrutarea de personal și în alte domenii unde este importantă identificarea sau analiza persoanelor. Iată câteva aspecte la care se poate referi expertiza grafologică:
  - **Identificarea autorului:** analiza scrisului de mână pentru a identifica autorul unui document sau a unei scrisori în cazurile în care autenticitatea sau proveniența acestora este contestată.
  - **Analiza personalității:** interpretarea trăsăturilor de scris pentru a dezvălui caracteristici ale personalității autorului, cum ar fi nivelul de încredere în sine, emoțiile, temperamentul, starea emoțională și alte aspecte psihologice.
  - **Detectarea falsurilor:** identificarea semnelor de falsificare sau de încercare de a imita scrisul altei persoane în documente, cum ar fi semnături false sau modificări intenționate ale scrisului de mână.
  - **Analiza emoțională:** evaluarea nivelului de stres, anxietate sau alte emoții care ar putea fi reflectate în scrisul de mână al unei persoane în anumite contexte sau circumstanțe.
  - **Recrutarea de personal:** utilizarea analizei grafologice în procesul de selecție a personalului pentru a evalua compatibilitatea

Scanned with OKEN Scanner

personalității unui candidat cu cerințele unui loc de muncă sau pentru a identifica posibile riscuri sau probleme potențiale.

Expertiza grafologică se bazează pe observații și analize detaliate ale trăsăturilor de scris, cum ar fi dimensiunea, forma și înclinația literelor, ritmul și presiunea aplicată, precum și alte caracteristici ale scrisului de mână. Este important de menționat că expertiza grafologică este uneori controversată în comunitatea științifică și juridică și poate fi utilizată cu precauție în cadrul procedurilor judiciare sau în alte contexte importante).

- **artistică** - din domeniile: pictură, sculptură, grafică, literatură (Expertiza artistică este procesul prin care un expert în artă evaluează și interpretează lucrări de artă pentru a determina autenticitatea, valoarea, calitatea și importanța lor artistică. Acest proces poate implica examinarea detaliată a elementelor tehnice, a materialelor utilizate, a stilului, a semnăturii artistului și a contextului istoric și cultural în care a fost creată lucrarea de artă. Expertiza artistică este adesea utilizată în domenii precum achiziționarea și vânzarea de artă, restaurarea și conservarea operelor de artă, precum și în investigarea și autentificarea operelor de artă care pot fi atribuite unui anumit artist);
- **filatelică** (Expertiza filatelică se referă la procesul de evaluare și autentificare a mărcilor poștale și a altor materiale filatelice, cum ar fi timbrele poștale, plicurile, cărțile poștale etc. Scopul principal al expertizei filatelice este de a verifica autenticitatea, calitatea și valoarea articolelor filatelice. Acest lucru poate implica examinarea atentă a unor caracteristici precum designul, perforațiile, marcajul de apă, tiparul, culoarea, gumarea și alte caracteristici distinctive ale mărcilor poștale. Expertiza filatelică poate fi necesară în mai multe situații, cum ar fi:
  - **Evaluarea valorii**: determinarea valorii comerciale sau de colecție a unei mărci poștale sau a unui set de mărci poștale.
  - **Autentificarea**: verificarea autenticității și originii unei mărci poștale pentru a stabili dacă este o emisiune legitimă și nu o falsificare.
  - **Identificarea variantelor**: identificarea variantelor rare sau unice ale unei mărci poștale care ar putea avea o valoare specială pentru colecționari.

Scanned with OKEN Scanner

- **Evaluarea stării**: evaluarea stării fizice a mărcilor poștale și determinarea dacă acestea sunt în stare mint sau au anumite defecte care ar putea afecta valoarea lor.
- **Investigarea istoricului**: studierea istoricului și proveniență unei mărci poștale pentru a înțelege mai bine contextul său și valoarea sa în cadrul pieței filatelice.

Expertiza filatelică poate fi realizată de către specialiști calificați și acreditați în domeniul filateliei și poate implica utilizarea unei game variate de tehnici și instrumente, inclusiv lupe, microscopii, cataloage filatelice și cunoștințe detaliate despre istoria poștei și emisiunile de timbre).

- **comercială** (Expertiza comercială se referă la evaluarea și analiza detaliată a aspectelor legate de activitatea comercială a unei întreprinderi sau a unei afaceri. Scopul principal al expertizei comerciale este de a oferi o evaluare obiectivă a situației unei afaceri și de a furniza recomandări pentru îmbunătățirea eficienței și rentabilității sale. Acest proces poate include examinarea aspectelor financiare, operaționale, de marketing, de resurse umane și de management ale unei afaceri. Expertiza comercială poate fi utilizată într-o varietate de contexte, inclusiv în procesul de achiziționare sau vânzare a unei afaceri, în evaluarea riscurilor și oportunităților pentru investitori, în rezolvarea disputelor comerciale și în dezvoltarea strategiilor de creștere și expansiune pentru întreprinderi. De asemenea, poate include evaluarea legală a afacerii, inclusiv a contractelor, a reglementărilor și a conformității legale. Expertiza comercială poate fi realizată de către specialiști în domeniul afacerilor, consultanți de afaceri, auditori, avocați specializați în afaceri și alte persoane cu experiență și cunoștințe relevante în domeniul comercial);
- **agricolă** (Expertiza agricolă este un proces complex care implică evaluarea diferitelor aspecte ale activităților agricole și ale terenurilor agricole în general. Aceasta poate include o gamă largă de activități și domenii de expertiză, cum ar fi:

- **Evaluarea terenurilor agricole**: expertiza agricolă poate implica evaluarea calității solului, potențialul de recoltă, fertilitatea, drenajul, topografia și alți factori care afectează capacitatea de producție a terenului agricol.
- **Evaluarea culturilor**: aceasta poate include evaluarea sănătății culturilor, stadiul de dezvoltare, potențialul de recoltă, precum și identificarea problemelor de dăunători, boli sau deficiențe de nutrienți.

Scanned with OKEN Scanner

- **Analiza sistemelor de irigații și drenaj**: expertiza poate implica evaluarea eficienței sistemelor de irigații și drenaj și recomandarea de îmbunătățiri pentru optimizarea utilizării apei și a solului.
- **Consultanță în managementul fermelor**: aceasta poate include evaluarea practicilor agricole curente, recomandarea de strategii de gestionare a culturilor, utilizarea eficientă a resurselor și optimizarea profitabilității fermelor.
- **Evaluarea impactului mediului**: expertiza agricolă poate implica evaluarea impactului activităților agricole asupra mediului, inclusiv a poluării solului și a apei, eroziunii solului, pierderii biodiversității și altele.

În esență, expertiza agricolă este un proces prin care se evaluează și se analizează diferite aspecte ale activităților agricole pentru a oferi recomandări și soluții care să optimizeze productivitatea, eficiența și sustenabilitatea agriculturii).

- **CONTABILĂ** - care poate fi specializată pe domenii sau ramuri: comercială, bugetară, operații valutare, industrie, agricultură, construcții etc. (Expertiza contabilă este un proces specializat de evaluare și analiză a informațiilor financiare pentru a emite opinii sau concluzii în diverse scopuri. Aceasta poate include:

♦ **Auditul financiar:** este procesul de examinare și evaluare a situațiilor financiare ale unei entități pentru a emite o opinie cu privire la corectitudinea, prezentarea corectă și respectarea normelor contabile aplicabile.

♦ **Evaluarea activelor și pasivelor:** expertiza contabilă poate fi utilizată pentru a evalua valoarea activelor și pasivelor unei companii în diverse contexte, cum ar fi tranzacții de fuziune și achiziție, evaluarea înregistrărilor contabile și identificarea riscurilor sau problemelor potențiale.

♦ **Evaluarea și calcularea daunelor:** expertiza contabilă este frecvent utilizată pentru a evalua și calcula daunele în cazuri de litigii, conflicte comerciale sau alte dispute în care sunt implicate aspecte financiare.

♦ **Conformitatea cu reglementările fiscale:** consultanții contabili pot oferi expertiză în interpretarea și aplicarea reglementărilor fiscale, evaluând conformitatea unei entități cu cerințele fiscale și oferind consultanță pentru optimizarea structurii fiscale.

Scanned with OKEN Scanner

- **Consultanță financiară și de gestionare:** experții contabili pot oferi consultanță în domeniul finanțelor și al managementului, ajutând organizațiile să își optimizeze procesele financiare, să își îmbunătățească performanța și să își atingă obiectivele strategice.

În general, expertiza contabilă implică analiza detaliată a informațiilor financiare și a aspectelor legate de finanțele unei entități, în scopul de a oferi înțelegere, claritate și orientare în luarea deciziilor. Aceasta joacă un rol crucial în asigurarea transparenței, integrității și conformității în domeniul financiar și al afacerilor).

1.2. Conținutul expertizei contabile și formele ei

Expertiza contabilă este:

- „misiunea dată unui expert contabil de a controla registrele, conturile și actele justificative ale unui agent economic, cu scopul de a furniza părților interesate datele necesare sau de a procura justiției informațiile interesate pentru a se pronunța, în cunoștință de cauză, asupra unui proces sau a unei contestații de care a fost sesizată”[8];
- o formă de cercetare științifică efectuată în vederea lămuririi modului în care sunt reflectate în documente, evidența tehnic-operativă și contabilă anumite fapte, împrejurări, situații de natură economico-financiară;
- o activitate specializată.

Trăsături:

- are ca obiect cercetarea unor fapte sau situații de natură economico-financiară, gestionară și patrimonială;
- cuprinde în sfera sa de acțiune activitatea economică a unui agent economic pentru problemele și obiectivele stabilite de organul judiciar ori de persoana juridică care o solicită;
- cercetează situațiile și împrejurările de fapt pe baza informațiilor furnizate de evidența economică și a suporților ei materiali;
- interpretează datele de evidență și formulează opinii cu privire la problemele investigate pe baza legilor și actelor normative care reglementează domeniul de activitate respectiv;
- elaborează concluzii pe baza constatărilor făcute, care servesc ca mijloc de probă pentru organul judiciar care a dispus efectuarea

[8] Ilie Mecu - *Expertizele contabile*. „Atelierele Cartea Românească, București.

Scanned with OKEN Scanner

expertizei sau ca mijloc de fundamentare a unei decizii de către persoana juridică care a solicitat efectuarea expertizei contabile;
- analizează cauzele care au determinat abaterile de la normele legale cu caracter economic şi financiar, descifrează relaţiile economice şi financiare dintre părţile aflate în litigiu, caracterizează starea de fapt a agentului economic respectiv în raport cu legea şi actele normative care reglementează domeniul investigat, stabileşte legăturile de cauzalitate şi responsabilitate.

Din studierea cauzelor generatoare de pagube în dauna patrimoniului, expertiza contabilă poate desprinde deficienţele existente în organizarea şi conducerea sistemului de evidenţă, imperfecţiunile propagate pe traseul procesului decizional, precum şi omisiunile sau erorile comise în executarea atribuţiilor de serviciu cu consecinţe negative asupra patrimoniului agenţilor economici la care se efectuează expertiza.

CLASIFICAREA EXPERTIZELOR CONTABILE

După destinaţia sa (scopul principal), expertiza contabilă poate fi:
- **judiciară** - dispusă de organele judiciare pentru soluţionarea cauzelor aflate în faza de anchetă, cercetare sau judecată şi reglementată de Codul de procedură civilă, Codul de procedură penală, alte legi speciale;
- **extrajudiciară** - solicitată de persoane fizice sau juridice interesate fără să existe un dosar de anchetă, cercetare sau judecată; este efectuată în afara unui proces justiţiar; nu are calitatea de mijloc de probă în justiţie, ci, cel mult, de argumente pentru solicitarea de către părţi a administrării probei cu expertiză contabilă judiciară sau pentru rezolvarea unor litigii pe cale amiabilă.

După natura principalelor obiective la care se referă, expertiza contabilă poate fi:
- expertize contabile în cauze civile dispuse sau acceptate în rezolvarea unor litigii;
- expertize contabile în cauze penale dispuse sau acceptate în rezolvarea unor aspecte civile ataşate acestor litigii;
- expertize contabile în cauze comerciale dispuse sau acceptate în rezolvarea unor litigii;

Scanned with OKEN Scanner

- expertize contabile în cauze fiscale dispuse sau acceptate în rezolvarea unor litigii;
- alte categorii de expertize contabile judiciare dispuse de organele în drept sau extrajudiciare solicitate de clienți.

În funcție de natura juridică, expertizele contabile pot fi:

- civile;
- penale;
- extrajudiciare.

Calitatea părților în expertizele contabile judiciare

FAZE PROCESUALE	DENUMIREA PĂRȚILOR
În procesul civil	
1. Judecare de fond	Reclamant și pârât
2. Apel	Apelant și intimat
3. Recurs	Recurent și intimat
4. Contestație în anulare	Contestator și intimat
5. Revizuire	Revizuent și intimat
6. Executare silită	Creditor și debitor
În procesul penal	
1. Sesizarea organelor de urmărire penală	Petiționar (denunțător) și învinuit
2. Procesul penal	Parte vătămată, inculpat, parte responsabilă civilmente, după caz

Test de autoevaluare 1
Menționați 3 trăsături ale expertizei contabile. Răspuns:

1.3. Expertizele contabile judiciare

Expertiza contabilă judiciară:

- Este un mijloc de probă în justiție, o formă de cercetare și lămurire a unor fapte sau împrejurări de natură economico-financiară indicate de organele judiciare în scopul soluționării litigiilor dintre persoane juridice, dintre acestea și persoane fizice, precum și a proceselor penale privind infracțiuni prin care au fost aduse pagube patrimoniului.

Scanned with OKEN Scanner

- Constituie un mijloc de probă, la care organul de urmărire penală sau instanţa de judecată apelează, la cererea părţilor sau din oficiu, în vederea lămuririi unor împrejurări de fapt şi stabilirii adevărului.
- Se încredinţează de instanţele respective unor specialişti pentru a constata şi evalua anumite fapte, pe care judecătorii nu le-ar putea procura sau aprecia ei înşişi, stabilind, în acest scop, punctele asupra cărora experţii numiţi urmează să se pronunţe[9].
- Are ca sarcină principală să contribuie la stabilirea adevărului şi la justa soluţionare de către organul judiciar a cauzei aflată în faza de cercetare sau judecată. Ea trebuie să ofere organului judiciar în cauză o probă temeinică, de neînlăturat, pentru tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de încălcarea legalităţii, nesocotirea disciplinei financiare şi valutare şi păgubirea patrimoniului.
- „Mijloc de probă prin care se aduce la cunoştinţa organelor judiciare opinia unor specialişti cu privire la acele împrejurări de fapt pentru a căror lămurire sunt necesare cunoştinţe deosebite, opinie care se formează pe baza unei activităţi de cercetare concretă a cazului şi a aplicării unor date de specialitate de către persoanele competente desemnate de către organul judiciar"[10].
- Depăşeşte acţiunea de control prin aceea că include şi opinia expertului în legătură cu operaţiile asupra cărora se efectuează. Expertiza este o lucrare personală şi critică, care, pe lângă rezultatul examinării faptelor din punct de vedere al exactităţii formale şi de fond, cuprinde şi părerea expertului asupra cauzelor şi efectelor în legătură cu obiectul supus cercetării. Concluziile expertizei sunt un relevator de fapte, dar şi un îndrumător în deciziile ce urmează a se lua de către cei în drept: magistraţi, manageri şi terţi.

Concluzii:

- Expertiza contabilă este procesul în care un expert în domeniul contabilităţii examinează şi evaluează în mod detaliat înregistrările financiare, tranzacţiile şi alte documente relevante ale unei organizaţii sau ale unei persoane. Scopul principal al expertizei contabile este de a

---

[9] **I. Bonzat, I. Pinatel** - *Traite de droit penal*, vol. II, Paris, 1963, pag. 922; E. Glasson - *Précis theoretique et practique de procedure civile*, vol. I, Paris, 1902, pag. 16; *Codul de procedură civilă al României*, act. 201; *Codul de procedură penală al României*, art. 116.

Scanned with OKEN Scanner

oferi o opinie sau un raport obiectiv și autorizat asupra aspectelor financiare specifice, în conformitate cu standardele și practicile contabile acceptate.

- Aceasta implică adesea analiza și interpretarea documentelor financiare, verificarea corectitudinii înregistrărilor contabile, evaluarea respectării legislației fiscale și a altor reglementări relevante, precum și identificarea oricăror anomalii sau potențiale probleme. Expertul contabil poate fi implicat și în investigarea fraudei sau a altor activități ilegale sau imorale legate de aspectele financiare ale unei organizații.
- Expertiza contabilă poate fi solicitată într-o varietate de situații, inclusiv în litigii, tranzacții comerciale, investigații interne sau guvernamentale, evaluări de afaceri și multe altele. Este esențial ca expertul contabil să fie imparțial, competența sa să fie recunoscută și să acționeze conform standardelor profesionale și etice relevante în domeniul contabilității.

✓ ***Relația dintre expertiza contabilă judiciară și controlul financiar***

Trăsături comune:

- ambele activităţi sunt instrumente principale de apărare a patrimoniului şi de respectare a legalităţii;
- se efectuează de specialişti în domeniul financiar-contabil cu reputaţie neştirbită;
- examinează diferite laturi ale activităţii economico-financiare, după criterii care au la bază aceleaşi dispoziţii legale şi acelaşi domeniu de activitate - contabilitatea;
- în principiu, utilizează aceeaşi metodologie de investigaţie;
- atunci când cauzele apărute la organele de urmărire penală şi instanţele de judecată sunt constatate de controlul financiar, expertiza contabilă utilizează şi analizează concluziile controlului financiar pentru a preciza existenţa şi mărimea pagubei, cele două activităţi completându-se reciproc pentru stabilirea adevărului în cauza supusă anchetei sau judecării.

[10] **E. Mihuleac** - *Expertiza judiciară*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971.

Scanned with OKEN Scanner

Analizând în comparaţie cele două activităţi de apărare a patrimoniului şi a respectării legalităţii gestionare şi financiare, rezultă elemente potrivit cărora:

Controlul financiar ulterior	Expertiza contabilă judiciară
1. Este o funcţie a conducerii, o latură a perfecţionării conducerii ştiinţifice, o formă de cunoaştere a problemelor dezvoltării economice	1. Este un mijloc de probă în justiţie care intervine numai atunci când organele judiciare o consideră necesară pentru elucidarea cauzelor în curs de anchetă sau judecată
2. Este activitatea prin care conducerea cunoaşte modul în care se îndeplinesc sarcinile economice şi financiare, se păstrează, utilizează şi valorifică patrimoniul, în scopul prevenirii, constatării şi înlăturării abaterilor, stabilirii răspunderilor pentru abateri şi al îmbunătăţirii activităţii	2. Este activitatea prin care organele judiciare primesc lămuriri de natură economico-financiară, cu scopul de a stabili adevărul necesar soluţionării temeinice şi legale a cauzelor privind faptele cercetate şi anchetate sau judecate
3. Cuprinde, pe o anumită perioadă, întreaga activitate economico-financiară sau unele laturi ale acesteia	3. Se limitează la cercetarea problemelor cu caracter economic şi financiar indicate de organele judiciare
4. Pe baza constatărilor şi concluziilor controlului financiar, se acţionează în justiţie	4. Intervine ca probă administrată de organele de urmărire penală şi de judecată în vederea convingerii asupra realităţii şi condiţiilor apariţiei pagubei, deficienţei, abaterii etc.
5. Este o activitate cu caracter permanent	5. Este o activitate ocazională care are loc numai când se dispune de organele judiciare
6. Examinează întregul sistem de docu-mente şi evidenţe tehnic-operative şi contabile privind activitatea şi perioada controlată	6. Are competenţa de examinare a docu-mentelor şi evidenţelor tehnic-operative şi contabile necesare pentru lămurirea obiectivelor stabilite de organele judiciare
7. Constată pagubele, abaterile, deficienţele, lipsurile etc.	7. Confirmă sau infirmă constatările contro-lului cu privire la pagube, abateri, deficienţe, lipsuri etc.

Scanned with OKEN Scanner

Controlul financiar și expertiza contabilă sunt două procese distincte, dar complementare, care au obiective și scopuri diferite în cadrul domeniului financiar-contabil. Iată o comparație între cele două, în funcție de scop, metode, obiective și imparțialitate, aplicabilitate:

1. **SCOP:**
   - ***Controlul financiar*** vizează asigurarea conformității cu politicile, procedurile și regulamentele interne și externe ale unei organizații, pentru a asigura integritatea și acuratețea informațiilor financiare și pentru a preveni fraudele și erorile.
   - ***Expertiza contabilă*** are ca scop evaluarea și interpretarea detaliată a aspectelor financiare specifice, pentru a oferi o opinie sau un raport obiectiv și autorizat într-o anumită problemă contabilă sau financiară.
2. **METODE:**
   - ***Controlul financiar*** implică revizuirea și monitorizarea procedurilor și politicilor financiare ale unei organizații, efectuarea de teste și auditări pentru a identifica eventualele neconformități sau riscuri și implementarea de măsuri corective.
   - ***Expertiza contabilă*** implică adesea analiza detaliată a documentelor financiare, verificarea corectitudinii înregistrărilor contabile, evaluarea respectării legislației fiscale și a altor reglementări, precum și identificarea anomaliilor sau problemelor potențiale.
3. **OBIECTIVITATE ȘI IMPARȚIALITATE:**
   - ***Controlul financiar*** poate fi efectuat intern de către angajații organizației sau extern de către auditori independenți, dar trebuie să fie obiectiv și imparțial în evaluarea situației financiare a organizației.
   - ***Expertiza contabilă*** este de obicei realizată de către experți independenți, care trebuie să fie imparțiali și să ofere o opinie sau un raport obiectiv bazat pe analizele lor.
4. **APLICABILITATE:**
   - ***Controlul financiar*** este un proces continuu care se desfășoară în mod regulat pentru a asigura că procedurile financiare sunt respectate și pentru a minimiza riscurile.

Scanned with OKEN Scanner

- ***Expertiza contabilă*** este adesea solicitată în situaţii specifice, cum ar fi litigii, tranzacţii comerciale, investigaţii sau evaluări de afaceri.

În concluzie, controlul financiar şi expertiza contabilă sunt două procese esenţiale în domeniul financiar-contabil, fiecare având rolul său distinct în asigurarea integrităţii, acurateţei şi conformităţii informaţiilor financiare şi contabile.

1.4. Expertizele contabile extrajudiciare

Expertiza contabilă extrajudiciară sau amiabilă:

- are loc, în afară de orice intervenţie judecătorească, direct între părţile în litigiu sau este solicitată de persoane fizice sau juridice în vederea stabilirii şi respectării adevărului şi legalităţii în activitatea lor.
- contribuie la prevenirea pagubelor în patrimoniu, păstrarea integrităţii acestuia şi respectarea legalităţii.
- este utilizată şi ca mijloc de fundamentare a acţiunilor de arbitraj, judecătoreşti sau penale, care se declanşează prin acţiuni adresate organelor judiciare. Practica dovedeşte că multe acţiuni adresate organelor judiciare sunt şi o consecinţă a defecţiunilor şi lipsei de operativitate în sistemul de documente şi evidenţe. Într-o asemenea situaţie, agenţii economici care declanşează acţiunile de arbitraj sau judecată trebuie să aibă certitudinea şi răspunderea că documentele şi evidenţele pe care se bazează acţiunea sunt legale, corecte, exacte, că reflectă fidel situaţia economică, financiară, gestionară, contractuală etc. Un mijloc de fundamentare şi asigurare a calităţii, realităţii, exactităţii şi legalităţii (sub aspectul formei şi al conţinutului) a informaţiilor ce stau la baza acţiunii arbitrale-judecătoreşti, îl constituie, deci, expertiza contabilă, dispusă de conducerea agentului economic care declanşează acţiunea de judecată.
- poate fi utilizată şi pentru certificarea bilanţurilor contabile, a conturilor de profit şi pierdere, a situaţiei patrimoniului agenţilor economici. Aceste analize şi certificări financiar-contabile asupra situaţiei patrimoniului agenţilor economici şi a posibi-lităţilor acestora de a genera profit, de a fi rentabili, constituie o dovadă demnă de încredere pentru terţi (alţi agenţi economici) în vederea intrării în relaţii de comerţ. Prin expertiza contabilă extrajudiciară se previne

Scanned with OKEN Scanner

stabilirea de relaţii de comerţ cu agenţi economici care s-ar găsi în imediata intrare în starea de încetare de plăţi sau de faliment.

- este reclamată de manifestarea plenară a liberei iniţiative în condiţiile economiei de piaţă, fiind o cale eficientă de asistenţă de înaltă specialitate a oricărei afaceri pentru a fi ferită de riscuri şi asigurată de reuşită.

Expertiza contabilă extrajudiciară poate fi solicitată de către diverse părți interesate, inclusiv persoane fizice sau juridice, într-o varietate de contexte. Acestea pot include:

1. *Organizații comerciale*: Companiile pot solicita expertiză contabilă extrajudiciară pentru a evalua situația financiară a afacerii lor, pentru a obține recomandări cu privire la îmbunătățirea performanței financiare sau pentru a verifica corectitudinea înregistrărilor contabile.
2. *Persoane fizice*: Persoanele fizice, cum ar fi antreprenorii, investitorii sau proprietarii de afaceri mici, pot solicita expertiză contabilă pentru a obține asistență în gestionarea finanțelor personale sau în evaluarea situației financiare a afacerilor lor.
3. *Avocați și firme de avocatură*: Avocații pot solicita expertiză contabilă extrajudiciară pentru a obține opinii și rapoarte contabile în scopuri juridice, cum ar fi litigii comerciale, divorțuri, divizarea de proprietăți și alte cazuri în care informațiile financiare sunt relevante.
4. *Instituții financiare*: Băncile și alte instituții financiare pot solicita expertiză contabilă pentru a evalua riscurile asociate cu împrumuturile sau alte tranzacții financiare.
5. *Autorități fiscale*: Autoritățile fiscale pot solicita expertiză contabilă pentru a investiga potențiale evaziuni fiscale sau alte infracțiuni financiare.
6. *Organizații non-profit*: Organizațiile non-profit pot solicita expertiză contabilă pentru a asigura conformitatea cu reglementările fiscale și pentru a evalua eficiența și transparența utilizării fondurilor.

Acestea sunt doar câteva exemple, iar expertiza contabilă extrajudiciară poate fi solicitată într-o varietate de alte contexte, în funcție de nevoile specifice ale părților implicate.

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 2
De cine poate fi solicitată expertiza contabilă extrajudiciară? Răspuns:

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: - cuprinde în sfera sa de acţiune activitatea economică a unui agent economic pentru problemele şi obiectivele stabilite de organul judiciar ori de persoana juridică care o solicită;

- cercetează situaţiile şi împrejurările de fapt pe baza informaţiilor furnizate de evidenţa economică şi a suporţilor ei materiali;
- interpretează datele de evidenţă şi formulează opinii cu privire la problemele investigate pe baza legilor şi actelor normative care reglementează domeniul de activitate respectiv.

TA 2: Expertiza contabilă extrajudiciară poate fi solicitată de: persoane fizice, entități economice, organizații comerciale, case de avocatură, organizații non-profit, autorități fiscale.

Rezumat

Expertiza contabilă este o activitate depusă de un personal autorizat de lege pentru constituirea realităţii unei operaţii de natură economică şi/sau financiară, pe baza cercetării documentelor, datelor şi informaţiilor de contabilitate.

Expertiza contabilă constă în cercetarea situaţiei economice a unor societăţi, a concordanţei dintre documentele primare de evidenţă contabilă şi realitate, fiind des utilizată în materie civilă, penală sau comercială. Ea este efectuată în scopul de a stabili şi lămuri problemele cu caracter economic şi financiar indicate de instanţă şi are competenţa de examinare a documentelor şi evidenţelor tehnic-operative şi contabile. Spre deosebire de controlul financiar, dispus de organele de conducere pentru a cunoaşte problemele dezvoltării economice, care este o activitate cu caracter permanent, expertiza contabilă este o activitate ocazională, ce are loc numai când se dispune de instanţă şi poate confirma sau infirma constatările controlului cu privire la pagube, abateri, deficienţe, lipsuri etc.

Scanned with OKEN Scanner

Lucrare de verificare 1

1. Definiţi expertiza contabilă judiciară şi expertiza contabilă extrajudiciară.

2. Prezentaţi două diferenţe între controlul financiar şi expertiza contabilă judiciară.

Bibliografie

1. T. Tănoviceanu - *Tratat de drept şi procedură penală*, Bucureşti, 1927, pag. 628.
2. G. Gh. Teodoroiu - *Curs de drept procesual penal*, Lito, Iaşi, 1959, pag. 446.
3. G. Porumb - *Codul de procedură civilă comentat şi adnotat*. Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1960, pag. 437-439.
4. E. Mihuleac - *Expertiza judiciară*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971.
5. G. I. Olănescu - *Perfecţionarea organizării şi desfăşurării activităţii de expertiză financiar - contabilă*. Teză de doctorat. Academia de Studii Economice, Bucureşti, 1984.
6. I. Mecu - *Expertizele contabile*. „Atelierele Cartea Românească, Bucureşti
7. S.B. Constantin, F. Pantazi – Expertiză contabilă, ed. a IV-a, Editura CECCAR, 2023

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 2

OBIECTIVELE ŞI ACTELE DE DISPUNERE ALE EXPERTIZEI CONTABILE

Obiectivele unităţii de învăţare 2
2.1. Stabilirea obiectivelor expertizei contabile judiciare
2.2. Actele de dispunere ale expertizei contabile
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 2
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 2
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Care sunt întrebările (obiectivele) dispuse într-o expertiză contabilă; Cum se numesc documentele prin care se dispune efectuarea unei expertize contabile; Care sunt elementele obligatorii din actul de dispunere a expertizei.

Expertiza contabilă poate avea ca obiect de cercetare (sfera de cuprindere):

- fapte, împrejurări sau situaţii ce apar în activitatea economico-financiară şi gestionară a unei unităţi patrimoniale pentru a căror soluţionare este necesar să se apeleze la un expert contabil;
- aspecte ale situaţiei economico-financiare a patrimoniului şi ale capacităţii acestora de a genera profit, aşa cum rezultă din documentele primare şi evidenţa tehnic-operativă şi contabilă, cu scopul final de a stabili, în mod ştiinţific, corectitudinea sau incorectitudinea administrării patrimoniului;
- analiza economico-financiară a activităţii unei unităţi patrimoniale, cu scopul de a se determina comportamentul conducătorilor şi al persoanelor din compartimentele funcţionale şi de producţie, în raport cu atribuţiile lor de serviciu. Astfel de obiective se pot referi, de exemplu, la analiza modului în care au fost încheiate raporturile contractuale şi executate obligaţiile asumate.

Scanned with OKEN Scanner

- cercetarea unui ansamblu de documente contabile, acte normative şi probleme economico-financiare caracterizate prin pluritate şi diversitate;
- neglijenţa sau abuzul în serviciu în legătură cu stabilirea şi executarea obligaţiilor contractuale, stabilirea întârzierilor pentru plata preţului şi corectitudinea calculului penalităţilor, stabilirea cantităţilor de produse livrate între părţile în litigiu, ce s-a achitat şi ce a mai rămas de plată etc.;
- în materie comercială, expertiza se efectuează atunci când este necesar a se corecta calcule, înscrisuri şi registre de comerţ.

Expertiza contabilă cuprinde latura economico-financiară a faptelor şi împrejurărilor, latura juridică fiind exclusiv în competenţa organelor judiciare. De exemplu:

a) În litigiile cu privire la pagube, expertiza contabilă oferă organelor judiciare lămuriri cu privire la existenţa şi proporţia lipsurilor din patrimoniul unui agent economic, natura faptei care a generat păguba şi stabilirea răspunderii.
b) Elementele cu privire la constatarea vinovăţiei persoanelor care au produs pagubele materiale şi faptele care le-au generat depăşesc sfera expertizei contabile, acestea constituind obiective ale anchetei penale.

2.1. Stabilirea obiectivelor expertizei contabile judiciare

Obiectivele expertizei contabile care se dau spre rezolvare expertului contabil sunt întrebări concrete care se stabilesc de organul judiciar (de urmărire penală sau instanţa de judecată) care a dispus efectuarea expertizei contabile din oficiu sau la cererea părţilor.

Se limitează, din punct de vedere al conţinutului şi perioadei, la fapte şi împrejurări care au generat litigii.

Expertiza contabilă rezolvă numai obiectivele sau problemele indicate în actul prin care s-a dispus efectuarea ei şi numai pentru perioada stabilită.

Întrebările care se dau spre rezolvare expertului contabil trebuie:

a) să fie formulate în mod clar şi concret, în strictă ordine de succesiune logică şi în limita competenţei drepturilor şi obligaţiilor expertului contabil;
b) să se refere la probleme care necesită cunoştinţe teoretice şi practice de contabilitate;

Scanned with OKEN Scanner

c) să fie în strânsă legătură cu conţinutul cauzei ce se judecă şi să decurgă din împre-jurările concrete ale cauzei;
d) să epuizeze toate aspectele neclare în dosarul respectiv, să cuprindă toate împre-jurările cauzei, astfel încât să se prevină formularea ulterioară de noi obiective;
e) să nu solicite expertului contabil încadrări juridice ale faptelor cercetate.

Expertul contabil, în cazul în care obiectivele expertizei contabile nu sunt suficient precizate, solicită organului care a dispus efectuarea expertizei să concretizeze în scris problemele care trebuie să formeze obiectul expertizei. Expertul contabil sesizează organul care a dispus efectuarea expertizei contabile atunci când în timpul efectuării expertizei contabile se ivesc situaţii care necesită extinderea obiectivelor fixate sau efectuarea prealabilă a unor expertize tehnice, grafologice etc. Expertului nu-i este admis să extindă singur obiectivele expertizei şi să răspundă astfel la întrebări care nu i-au fost puse sau depăşesc competenţa sa.

Obiectivele (întrebările) concrete care se dau spre rezolvare expertului contabil, în cazul expertizei contabile extrajudiciare sau amiabile, se stabilesc, cu consultarea expertului contabil, de către persoana fizică sau juridică, ce solicită efectuarea expertizei contabile.

Se consemnează în scris în:

1. **ordonanţă** de organele de urmărire penală;
2. **încheiere de ședință** formulată de instanţa de judecată.

2.2. Actele de dispunere ale expertizei contabile

Actele de dispunere a expertizei contabile sunt documentele emise de către autoritățile competente sau alte entități cu atribuții în acest sens, prin care se solicită efectuarea unei expertize contabile pentru clarificarea anumitor aspecte contabile sau financiare. Aceste acte pot varia în funcţie de legislația și practicile specifice fiecărui stat sau organizație.

Actul de dispunere a expertizei contabile, ordonanţă sau încheiere, cuprinde în mod obligatoriu[11]:

- organul care a dispus efectuarea expertizei;
- numărul dosarului, părţile implicate în litigiu;
- scopul efectuării expertizei contabile;

11 S.B. Constantin, F. Pantazi – Expertiză contabilă, ed. a IV-a, Editura CECCAR, 2023

Scanned with OKEN Scanner

- încadrarea juridică a faptelor deduse pentru soluţionare;
- numele expertului desemnat;
- obiectul expertizei, respectiv întrebările la care se solicită răspunsurile;
- actele ce urmează a fi avute în vedere spre expertizare;
- onorariul provizoriu cuvenit expertului;
- termenul de depunere a raportului de expertiză.

Model de Încheiere de şedinţă[12]:

ROMÂNIA

Instanţa ... Dosar nr.

-/-/-

Secţia ...

ÎNCHEIERE

Şedinţa publică din data de ...

Instanţa constituită din:

PREŞEDINTE ...

GREFIER ...

Pe rol se află soluţionarea cauzei civile privind pe reclamantul ... şi pe pârâtul ..., având ca obiect ... .

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns .../ lipsind ... .

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă care învederează instanţei următoarele :

- pricina are ca obiect ...;
- stadiul procesului: ...;
- procedura de citare este legal îndeplinită;
- modalitatea de îndeplinire a măsurilor dispuse de către instanţă: ... .

.....

Instanţa acordă cuvântul părţilor asupra probelor/pune în dezbaterea părţilor probele solicitate/propuse.

---

[12] www.euroavocatura.ro/articole/1831/ORDONANTA_privind_dispunerea_efectuarii_expertizei_sau_a_constatarii_

Scanned with OKEN Scanner

Reclamantul solicită proba cu expertiză ... (se va menţiona specialitatea acesteia; ex.: expertiză preţuitoare bunuri mobile, contabilă etc.), în dovedirea ..., propunând ca obiective: ... . Arată că solicită desemnarea expertului ... .

Pârâtul, asupra probei propuse de reclamant, arată că ...; mai învederează că nu este de acord cu numirea expertului propus de către reclamant.

INSTANŢA

Constatând că proba cu expertiză ... solicitată/propusă de reclamant, în dovedirea/pentru a dovedi ... este admisibilă potrivit legii şi duce la soluţionarea procesului, în temeiul dispoziţiilor art. 255 şi 330-331 C. pr.civ., urmează să o încuviinţeze.

În vederea administrării probei încuviinţate,

DISPUNE

Încuviinţează pentru reclamant proba cu expertiză ..., în dovedirea ... .

Stabileşte drept obiective ale expertizei: ... .

Desemnează expert tehnic judiciar, prin tragere la sorţi, pe ... .

Stabileşte un onorariu de expertiză provizoriu în cuantum de ... lei în sarcina reclamantului, căruia i se pune în vedere să facă dovada plăţii acestuia, în termen de 5 zile de la data încuviinţării probei/până la data de ..., sub sancţiunea decăderii din probă.

Emiterea unei adrese către expert pentru a fi înştiinţat să efectueze şi să depună cu cel puţin 10 zile înainte de termenul de judecată fixat la ... /până la data de ..., în exemplare suficiente pentru instanţă şi fiecare parte, raportul de expertiză încuviinţat în cauză.

Emiterea unei adrese către Biroul local pentru expertize tehnice judiciare şi contabile, pentru a se comunica numirea în cauză a expertului ..., în specialitatea ....

Amână judecarea cauzei şi acordă termen la data de ..., ora ..., completul ..., sala ..., pentru când .... (de ex.: părţile au termen în cunoştinţă).

Pronunţată în şedinţă publică, azi ... .

PREŞEDINTE
nume şi prenume
semnătura

GREFIER
nume şi prenume
semnătura

Scanned with OKEN Scanner

Model de Ordonanţă:

ORDONANŢĂ

Anul ... luna ...ziua ..

Procuror ... din cadrul Parchetului de pe lângă ...

Examinând actele de urmărire penală din dosarul cu nr. de mai sus, privind...

C O N S T A T:

Prin ordonanţa din data de ... s-a dispus începerea urmăririi penale pentru infracţiunea de ... *(denumirea)*, prevăzută de art. .. . *(textul incriminator)*, constând în aceea că ... *(prezentarea succintă a situaţiei de fapt cu privire la care s-a început urmărirea penală)* .

Prin ordonanta din data de ... s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de suspectul... *(numele şi prenumele)*. (dacă este cazul)

Prin ordonanta din data de.....s-a pus în mişcare acţiunea penală împotriva inculpatului... *(numele şi prenumele)* pentru săvârşirea infractiunii de..... *(denumirea)*, faptă prevazută de art. .. *(textul incriminator)*. (dacă este cazul)

Din probatoriul administrat în cauză a rezultat că..... *(se descriu faptele sau împrejurările cauzei ce vor fi supus evaluării unui expert)*.

Intrucât pentru constatarea/clarificarea/evaluarea acestor fapte sau împrejurări ce prezintă importanţă pentru aflarea adevărului în cauză, este necesară şi opinia unui expert,

In temeiul dispozitiilor art.172 alin (1) si (2) din C. proc. pen.

D I S P U N:

- Efectuarea în cauză a unei expertize *(se indică natura expertizei)* de către..... *(se indică instituţia de specialitate în care se va efectua expertiza)*.

Scanned with OKEN Scanner

- Se numesc experţi din cadrul ...

- Experţii vor răspunde la următoarele obiective : ...

- Pentru efectuarea acestei expertize se pun la dispoziţia experţilor următoarele : ...

Se stabileşte termen pentru depunerea raportului de expertiză data de ...

PROCUROR,

(numele şi prenumele, semnătura şi ştampila)

Test de autoevaluare 1
De către cine se stabilesc obiectivele expertizei contabile judiciare? Răspuns:

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: Obiectivele (întrebările) unei expertize contabile judiciare se formulează de către organul judiciar (de urmărire penală sau instanţa de judecată) care a dispus efectuarea expertizei contabile din oficiu sau la cererea părţilor.

Rezumat

Obiectivele concrete ale expertizei contabile se stabilesc de organul judiciar care a dispus expertiza sau de către persoana juridică sau fizică care a solicitat efectuarea expertizei contabile.

Obiectivele expertizei contabile sunt stabilite sub forma unor întrebări de către organul de urmărire penală sau instanţă la cererea părţilor sau din oficiu, la care trebuie să răspundă expertul.

Obiectivele care se dau spre rezolvare expertului contabil se stabilesc şi se consemnează în scris în *ordonanţă* de către organele de urmărire penală sau în *încheiere de şedinţă* de către instanţele de judecată.

Scanned with OKEN Scanner

Lucrare de verificare 2

1. Care este actul de dispunere a expertizei contabile şi ce elemente obligatorii cuprinde el?

Bibliografie

1. I. Oncioiu , *Expertiza contabilă şi consultanţa fiscală*, Editura IDRU, Constanţa, 2010
2. L. Ionescu., *Expertiza contabilă în România*, Editura CH.Beck Bucureşti, 2011
3. M. Boulescu, M. Ghiţă - *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 3

EXPERTIZA CONTABILĂ - MIJLOC DE PROBĂ

Obiectivele unităţii de învăţare 3
3.1. Expertiza judiciară în sistemul mijloacelor de probă
3.2. Obiective ale expertizei contabile judiciare în cauze penale
3.3. Infracţiuni în a căror constatare poate fi utilizată expertiza contabilă
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 3
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 3
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să definească şi să dea exemple de mijloace de probă în justiţie. Să identifice o serie de obiective ale expertizei contabile în cauze penale. Să facă distincţia între infracţiune şi contravenţie. Să dea exemple de infracţiuni în a căror constatare poate fi utilizată expertiza contabilă.

3.1. Expertiza judiciară în sistemul mijloacelor de probă

Expertiza contabilă în materie penală are loc atunci când justiţia ar avea interesul de a verifica gestiunea unor comercianţi în stare de faliment sau a administratorilor de rea-credinţă ai unor societăţi comerciale.

În vederea aflării adevărului, organul de urmărire penală şi instanţa de judecată au obligaţia să lămurească cauza sub toate aspectele pe bază de probe.

Probă = orice element de fapt care serveşte la constatarea existenţei sau inexistenţei unei infracţiuni, la identificarea persoanei care a săvârşit-o şi la cunoaşterea împrejurărilor necesare pentru soluţionarea cauzei. Probele nu au valoare stabilită dinainte.

Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală şi de instanţa de judecată potrivit convingerii lor, formată în urma examinării tuturor probelor administrate şi conducându-se după conştiinţa lor.

Scanned with OKEN Scanner

Mijloacele de probă prin care se constată elementele de fapt ce pot servi ca probă sunt:

- declaraţiile
  - inculpatului sau învinuitului.
  - părţii vătămate,
  - părţii civile,
  - părţii responsabile civilmente.
  - martorilor.
- înscrisurile,
- înregistrările audio sau video, fotografiile,
- mijloacele materiale de probă,
- constatările tehnico-ştiinţifice,
- constatările medico-legale,
- EXPERTIZELE.

Sarcina administrării probelor în procesul penal revine organului de urmărire penală şi instanţei de judecată. La cererea acestor organe, orice persoană care cunoaşte vreo probă sau deţine vreun mijloc de probă are obligaţia să le aducă la cunoştinţă sau să le înfăţişeze.

Învinuitul sau inculpatul nu este obligat să probeze nevinovăţia sa, dar, în cazul când există probe de vinovăţie, are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie.

În cursul procesului penal, părţile pot propune probe şi cere administrarea lor.

Admiterea sau respingerea cererii se face motivat.

Legea opreşte:

- să se întrebuinţeze violenţe, ameninţări ori alte mijloace de constrângere, precum şi promisiuni sau îndemnuri în scopul de a se obţine probe;
- să se determine o persoană să săvârşească sau să continue săvârşirea unei fapte penale, în scopul obţinerii unei probe.

Declaraţiile învinuitului sau ale inculpatului, ale părţii civile şi părţii responsabile civilmente făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului în măsura în care sunt coroborate cu fapte şi împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

După ce a făcut declaraţia, învinuitul sau inculpatul este întrebat cu privire la probele pe care înţelege să le propună. Printre aceste probe poate fi inclusă şi expertiza contabilă.

Scanned with OKEN Scanner

Persoana vătămată poate participa în proces ca persoană vătămată, iar dacă a suferit o pagubă materială se poate constitui parte civilă. Declaraţia de participare în proces se poate face în tot cursul urmăririi penale, iar în faţa primei instanţe de judecată până la citirea actului de acuzare.

Poate fi ascultată în calitate de martor persoana care are cunoştinţă despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în procesul penal. Calitatea de martor are întâietate faţă de calitatea de expert contabil numit să efectueze expertiza contabilă în cauza respectivă.

Test de autoevaluare 1

Enumeraţi mijloacele de probă prin care se constată elementele de fapt ce pot servi ca probă.

Răspuns:

Înscrisurile pot servi ca mijloace de probă dacă în conţinutul lor se arată fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului.

Sunt mijloace de probă:

- procesele-verbale încheiate de organele de urmărire penală sau de instanţa de judecată;
- procesele-verbale şi actele de constatare încheiate de alte organe.

Înregistrările pe bandă magnetică ale unor convorbiri sau imagini se efectuează cu autorizarea motivată a procurorului desemnat de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel. Ele se pot servi ca mijloace de probă, dacă din conţinutul lor rezultă fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului. Aceste mijloace de probă pot fi supuse expertizei tehnice la cererea procurorului, a părţilor sau din oficiu.

Mijloacele materiale de probă sunt obiectele care:

- conţin sau poartă o urmă a faptei săvârşite,
- pot servi la aflarea adevărului,
- au fost folosite sau au fost destinate să servească la săvârşirea infracţiunii,
- sunt produsul infracţiunii.

Scanned with OKEN Scanner

Constatarea tehnico-ştiinţifică se dispune din oficiu sau la cerere, de organul de urmărire penală, atunci când există pericol de dispariţie a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situaţii de fapt şi este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei.

Se efectuează:

- de regulă, de către specialişti sau tehnicieni care funcţionează în cadrul ori pe lângă instituţia de care aparţine organul de urmărire penală;
- poate fi efectuată şi de către specialişti sau tehnicieni care funcţionează în cadrul altor organe.

Operaţiile şi concluziile constatării tehnico-ştiinţifice se consemnează într-un raport scris.

Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părţi, dacă apreciază că raportul tehnico-ştiinţific nu este complet sau concluziile acestuia nu sunt precise, dispune refacerea sau completarea constatării tehnico-ştiinţifice sau efectuarea unei expertize.

EXPERTIZA CONTABILĂ

Efectuarea expertizei contabile se dispune de organul de urmărire penală ori instanţa de judecată, la cerere sau din oficiu, când pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări ale cauzei, în vederea aflării adevărului, sunt necesare cunoştinţele unui expert contabil.

Obiectivele expertizei contabile, respectiv întrebările la care trebuie să răspundă expertul, se stabilesc de organul de urmărire penală sau de instanţa de judecată, la cererea părţilor sau din oficiu.

În cauzele penale, fixarea obiectivelor la care urmează să răspundă experţii, se desfăşoară în două faze:

1. încuviinţarea probei şi stabilirea obiectivelor de principiu, numirea expertului, fixarea unui termen când se citează părţile şi expertul numit şi analiza sumară a dosarului de către expertul contabil numit;
2. punerea în discuţia părţilor şi a expertului numit a obiectivelor la care expertul trebuie să răspundă, atenţionarea acestora asupra faptului că au dreptul să facă observaţii şi să solicite modificarea, completarea sau definitivarea obiectivelor în prezenţa părţilor şi expertului numit.

În cursul urmăririi penale, cercetarea dosarului se face cu încuviinţarea organelor de urmărire.

Scanned with OKEN Scanner

Expertul poate cere lămuriri organului de urmărire penală sau instanţei de judecată cu privire la anumite fapte ori împrejurări ale cauzei. Dacă materialul aflat la dosarul cauzei este insuficient pentru efectuarea expertizei contabile, expertul contabil poate solicita, motivat, organului beneficiar completarea acestuia.

Completarea dosarului se impune în situaţii, cum sunt:

- deţinerea de către inculpat a unor acte privind gestiunea la care a funcţionat;
- lipsa proceselor-verbale de inventariere, în cazul minusurilor în gestiune etc.

În cauzele penale, examinarea unor documente aflate la sediul (domiciliul) părţilor sau la terţi se poate realiza cu încuviinţarea şi în condiţiile stabilite de organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Părţile (învinuitul şi prejudiciatul) pot da expertului contabil explicaţiile necesare numai cu încuviinţarea şi în condiţiile stabilite de organul de urmărire penală sau de instanţa de judecată.

Explicaţiile scrise date de părţi înainte sau în timpul efectuării expertizei pot forma obiectul analizei expertului numai după ce acestea au fost aduse de părţi la cunoştinţa organului care a dispus expertiza şi care a hotărât acceptarea şi ataşarea lor la dosarul cauzei.

Contactul expertului cu părţile are menirea de a evita obiecţiunile ulterioare ale acestora, precum şi de a orienta munca de expertiză spre elucidarea completă a adevărului în cauza cercetată.

EXPERTUL CONTABIL are obligaţia să depună raportul de expertiză contabilă la termenul stabilit de instanţă. în cazuri excepţionale, când raportul de expertiză contabilă nu poate fi realizat şi depus în termenul stabilit, ca urmare a unor motive obiective, expertul are obligaţia legală de a solicita, în scris, prelungirea termenului.

3.2.Obiective ale expertizei contabile judiciare în cauze penale

EXPERTIZA CONTABILĂ în cauze penale are loc atunci când organul de urmărire penală şi instanţa de judecată are nevoie, în vederea aflării adevărului, de cunoştinţele unui expert contabil, pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări de natură financiar-contabilă, gestionară, patrimonială etc.

Expertiza contabilă este utilizată ca mijloc de probă care serveşte, alături de alte mijloace de probă, la:

Scanned with OKEN Scanner

- ✓ constatarea existenţei sau inexistenţei unei infracţiuni;
- ✓ identificarea persoanei care a săvârşit infracţiunea;
- ✓ cunoaşterea împrejurărilor necesare pentru soluţionarea cauzei.

Toate aceste elemente pot constitui, în funcţie de natura şi condiţiile specifice săvârşirii unei infracţiuni, obiective ale expertizei contabile.

Conceptul de infracţiune

Infracţiunea = fapta care prezintă pericol social, săvârşită cu vinovăţie şi prevăzută de legea penală. Este singurul temei al răspunderii penale.

Infracţiunea = faptă care prezintă pericol social este orice acţiune sau inacţiune prin care se aduce atingere suveranităţii, independenţei, unităţii şi indivizibilităţii statului, persoanei, drepturilor şi libertăţilor acesteia, proprietăţii, precum şi întregii ordini de drept şi pentru sancţionarea căreia este necesară aplicarea unei pedepse.

Comparând infracţiunea cu contravenţia, rezultă că acestea se deosebesc prin următoarele elemente:

Infracţiunea	**Contravenţia**
Prezintă pericol social	Prezintă un grad de pericol social mai redus
Poate fi săvârşită numai de persoane fizice	Poate fi săvârşită de persoane fizice şi juridice
Pedepsele sunt prevăzute numai prin acte normative, având rangul de lege	Sancţiunile se pot prevedea şi prin acte normative emise de organele administraţiei de stat centrale şi locale
Sancţiunea se aplică numai prin hotărârea unor organe judecătoreşti	Stabilirea efectivă a sancţiunii se face de către organe ale administraţiei de stat, inclusiv ale controlului financiar
Pedepsele sunt*: a) *principale:* detenţie pe viaţă, închisoarea de la 15 zile la 30 ani; amendă de la 100.000 lei la 50.000.000 lei b) *complementare:* interzicerea unor drepturi de la 1 la 10 ani; degradarea militară c) *accesorii:* interzicerea unor drepturi anume prevăzute de lege **a se verifica modificările legislative*	Se sancţionează cu: - avertisment - amendă

Scanned with OKEN Scanner

Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărate de lege şi prin conţinutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanţă, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracţiuni.

La stabilirea în concret a gradului de pericol social se ţine seama de:

- modul şi mijloacele de săvârşire a faptei;
- scopul urmărit;
- împrejurările în care a fost comisă fapta;
- urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce;
- persoana şi conduita făptuitorului.

În cazul acestor fapte, procurorul sau instanţa aplică una din următoarele sancţiuni cu caracter administrativ:

- mustrarea,
- mustrarea cu avertisment,
- amenda de la 100.000 lei la 1.000.000 lei.

Vinovăţie = există când fapta care prezintă pericol social este săvârşită cu intenţie sau din culpă.

Fapta este săvârşită *cu intenţie,* când infractorul:

- prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârşirea acelei fapte;
- prevede rezultatul faptei sale şi, deşi nu-l cunoaşte, acceptă probabilitatea producerii lui.

Fapta este săvârşită *din culpă,* când infractorul:

- prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
- nu prevede rezultatul faptei, deşi trebuia şi putea să-l prevadă.

Fapta constând într-o:

- acţiune săvârşită din culpă constituie infracţiune numai atunci când în lege se prevede în mod expres aceasta.
- inacţiune - constituie infracţiune fie că este săvârşită cu intenţie, fie din culpă.

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 2

Care sunt obiectivele expertizei contabile judiciare în cauze penale?
Răspuns:

3.3. Infracţiuni în a căror constatare poate fi utilizată expertiza contabilă

EXPERTIZA CONTABILĂ poate fi depusă ca probă în vederea cunoaşterii împrejurărilor necesare pentru soluţionarea cauzei penale în situaţia următoarelor infracţiuni:

- ✓ infracţiuni contra patrimoniului;
- ✓ infracţiuni contra autorităţii;
- ✓ infracţiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul;
- ✓ infracţiuni de fals;
- ✓ infracţiuni la regimul stabilit pentru anumite activităţi economice;
- ✓ infracţiuni referitoare la evaziunea fiscală;
- ✓ infracţiuni referitoare la accize la produsele din import şi din ţară, precum şi la impozitul la ţiţeiul din producţia internă şi gazele naturale;
- ✓ infracţiuni de intermediere de valori mobiliare fără autorizaţie;
- ✓ infracţiuni privitoare la societăţile comerciale.
- ✓ Infracţiuni contra patrimoniului

Furtul = luarea unui bun mobil din posesia sau detenţia altuia, fără consimţământul acestuia, în scopul de a şi-l însuşi pe nedrept. Se considera bunuri mobile şi orice energie care are valoare economică, precum şi înscrisurile.

Abuzul de încredere = însuşirea unui bun mobil al altuia, deţinut cu orice titlu sau dispunerea de acest bun pe nedrept, ori refuzul de a-l restitui. Dacă bunul este proprietate privată, cu excepţia cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Gestiunea frauduloasă = pricinuirea de pagube unei persoane, cu rea-credinţă, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acestor bunuri. Gestiunea frauduloasă poate fi săvârşită şi în scopul de a dobândi un folos material.

Scanned with OKEN Scanner

În legătură cu activitatea de gestiune constituie infracţiuni, în constatarea cărora poate fi utilizată expertiza contabilă, fapte cum sunt:

- crearea de plusuri în gestiune prin mijloace frauduloase - dacă mijlocul fraudulos constituie el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni;
- nedeclararea, în scris, în termen legal, de către gestionar, a plusurilor din gestiunea sa despre a căror cantitate sau valoare are cunoştinţă, provenite în orice alt mod decât cel fraudulos - cu ocazia inventarierii, după sigilarea locurilor de păstrare a valorilor materiale şi băneşti de care răspunde gestionarul respectiv sau, acolo unde nu este posibil, înainte de începerea operaţiei de inventariere, gestionarul are obligaţia să prezinte comisiei de inventariere declaraţia de inventar, din care să rezulte şi dacă are plusuri în gestiune despre a căror cantitate sau valoare are cunoştinţă; legea nu pedepseşte persoana care, mai înainte de începerea oricărui control, declară plusurile despre a căror cantitate sau valoare are cunoştinţă.
- înstrăinarea bunurilor mobile constituite garanţie, fără înştiinţarea prealabilă a agentului economic, autorităţii sau instituţiei publice, pentru care este constituită garanţia. Gestionarul are obligaţia să constituie o garanţie în numerar, care se depune de către agenţii economici, autorităţile şi instituţiile publice la Casa de Economii şi Consemnaţiuni sau la bănci, într-un cont special. Sumele respective se înscriu într-un carnet de consemnare pe numele gestionarului.

Ministerele şi celelalte organe centrale stabilesc, în funcţie de natura şi valoarea bunurilor gestionate, plafoanele valorice şi condiţiile în care este obligatorie şi constituirea unei garanţii suplimentare constând în afectarea unor bunuri imobile sau mobile de folosinţă îndelungată, proprietate a gestionarului sau a unor terţi, pentru garantarea faţă de agentul economic, autoritate sau instituţia publică, a acoperirii pagubei ce s-ar cauza de gestionar.

Înstrăinarea bunurilor mobile constituite garanţie suplimentară a gestionarului, fără înştiinţarea prealabilă a agentului economic, autorităţii sau instituţiei publice pentru care este constituită garanţia, este faptă penală.

Înşelăciunea = inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obţine, pentru sine sau pentru altul, un folos material injust.

Scanned with OKEN Scanner

Înşelăciunea poate pricinui şi pagubă. Ea poate fi săvârşită prin folosire de nume sau calităţi mincinoase ori de alte mijloace frauduloase.

De exemplu:

a) inducerea sau menţinerea în eroare a unei persoane cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârşită în aşa fel încât, fără această eroare, cel înşelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condiţiile stipulate;
b) emiterea unui cec asupra unei instituţii de credit sau unei persoane, ştiind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum şi fapta de a retrage, după emitere, provizia, în total sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare în scopul de a obţine, pentru sine sau pentru altul, un folos material injust.

Delapidarea = însuşirea, folosirea sau transferarea, de către un funcţionar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează.

Distrugerea = distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun care aparţine altuia sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum şi înlăturarea măsurilor luate.

Dacă bunul este proprietate privată, cu excepţia cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.

Tăinuirea = primirea, dobândirea sau transferarea unui bun ori înlesnirea valorificării acestuia, cunoscând că bunul provine din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă prin aceasta s-a urmărit obţinerea, pentru sine ori pentru altul, a unui folos material.

✓ **Infracţiunea contra autorităţii**

Sustragerea sau distrugerea de subscrisuri = sustragerea ori distrugerea unui dosar, registru, document sau orice alt înscris care se află în păstrarea ori în deţinerea unui organ sau unei instituţii de stat ori a unei alte unităţi de interes public.

Scanned with OKEN Scanner

Sustragerea de sub sechestru = ***sustragerea unui bun care este legal sechestrat. Fapta poate fi săvârşită şi de un custode.***

Infracţiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul

Abuzul în serviciu = fapta funcţionarului public care, în exerciţiul atribuţiilor sale de serviciu, cu ştiinţă, nu îndeplineşte un act ori îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează:

- o vătămare a intereselor legale ale unei persoane;
- o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituţii de stat ori al unei alte unităţi de interes public sau o pagubă patrimoniului acesteia.

Neglijenţa în serviciu = încălcarea din culpă de către un funcţionar public, a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă s-au cauzat:

- o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau instituţii de stat ori al unei alte unităţi de interes public sau o pagubă patrimoniului acesteia;
- o vătămare împotriva intereselor legale ale unei persoane.

✓ **Infracţiuni de fals**

Falsificarea de valori = falsificarea de titluri de credit public, cecuri, titluri de orice fel pentru efectuarea plăţilor, emise de instituţia bancară ori de alte instituţii de credit competente.

Falsificarea de valori = punerea în circulaţie, în orice mod, a valorilor falsificate, care pot cauza o pagubă importantă sistemului financiar.

Falsificarea de timbre, mărci poştale, cărţi poştale, bilete ori foi de călătorie sau transport.

Falsul material în înscrisuri oficiale = falsificarea unui înscris oficial prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecinţe juridice.

Falsul intelectual = falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcţionar aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, prin

Scanned with OKEN Scanner

atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu ştiinţă de a insera unele date sau împrejurări.

De exemplu, constituie infracţiune de fals intelectual efectuarea cu ştiinţă a înregistrării inexacte, precum şi omisiunea cu ştiinţă a înregistrărilor în contabilitate, având drept consecinţă denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare şi elementelor patrimoniale ce se reflectă în bilanţul contabil.

Uzul de fals = folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecinţe juridice.

✓ **Infracţiuni la regimul stabilit pentru anumite activităţi economice**

Specula = fapte: cumpărarea în scop de revânzare a produselor industriale sau agricole, care legal nu pot face obiectul comerţului particular; cumpărarea de produse industriale sau agricole, în scop de prelucrare în vederea revânzării, dacă ceea ce ar rezulta din prelucrare nu poate face, legal, obiectul comerţului particular.

Înşelăciunea la măsurătoare = înşelăciunea prin folosirea unui instrument de măsurat inexact ori prin folosirea frauduloasă a unui instrument de măsurat exact.

Înşelăciunea cu privire la calitatea mărfurilor = folosirea ori substituirea de mărfuri sau orice alte produse, precum şi expunerea spre vânzare sau vânzarea de asemenea bunuri, cunoscând că sunt falsificate şi substituite.

Divulgarea secretului economic = divulgarea unor date sau informaţii care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să producă pagube.

Concurenţă neloială = fabricarea ori punerea în circulaţie a produselor care poartă denumiri de origine ori indicaţii de provenienţă false, precum şi aplicarea pe produsele puse în circulaţie de menţiuni false privind brevetele de invenţii ori folosirea unor nume comerciale sau a denumirilor organizaţiilor de comerţ ori industrie, în scopul de a induce în eroare pe beneficiari.

Nerespectarea dispoziţiilor privind operaţii de import sau export = efectuarea, fără autorizaţie, a oricăror acte sau fapte care, potrivit dispoziţiilor legale sunt considerate operaţiuni de import, export sau transport.

Scanned with OKEN Scanner

Deturnarea de fonduri = schimbarea destinaţiei fondurilor băneşti sau a resurselor materiale, fără respectarea prevederilor legale, dacă fapta a cauzat o perturbare a activităţii economico-financiare sau a produs o pagubă unui organ ori unei instituţii de stat sau unei alte unităţi de interes public.

✓ **Infracţiuni referitoare la evaziunea fiscală**

Legea pentru combaterea evaziunii fiscale stabileşte în acest domeniu, o serie de fapte care constituie infracţiuni şi care pot constitui obiective ale EXPERTIZEI CONTABILE.

✧ Refuzul de a prezenta organelor de control financiar-fiscal din cadrul Ministerului Finanţelor Publice şi din unităţile teritoriale subordonate, Garda financiară şi alte organe împuternicite de lege documentele justificative şi actele de evidenţă necesare pentru stabilirea obligaţiilor faţă de stat.

Organele menţionate au dreptul de a controla contribuabilii cu privire la respectarea de către aceştia a dispoziţiilor legale de organizare şi de desfăşurare a activităţilor economice producătoare de venituri impozabile sau bunurile supuse impozitelor şi taxelor.

Contribuabilii au obligaţia de a permite efectuarea controlului şi de a pune la dispoziţia organelor de control toate documentele contabile, evidenţele şi oricare alte elemente materiale sau valorile solicitate, în vederea cunoaşterii realităţii obiectivelor sau surselor impozabile sau taxabile.

✧ Întocmirea incompletă sau necorespunzătoare de documente primare sau de evidenţă contabilă ori acceptarea unor astfel de documente, cu scopul de a împiedica controlul financiar-contabil pentru identificarea cazurilor de evaziune fiscală.

Contribuabilii sunt obligaţi să evidenţieze veniturile realizate şi cheltuielile efectuate din activităţile desfăşurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror alte documente prevăzute de lege.

✧ Sustragerea de la plata impozitelor, taxelor şi a contribuţiilor datorate statului prin neînregistrarea unor activităţi pentru care legea prevede obligaţia înregistrării în scopul obţinerii de venituri.

Efectuarea de activităţi permanente sau temporare, generatoare de venituri impozabile, poate avea loc numai în baza unei autorizaţii emise de organul competent sau a unui alt temei prevăzut de lege.

Contribuabilii au obligaţia ca, după înregistrare, să declare la organul fiscal pe a cărui rază teritorială îşi au sediul, datele în legătură cu subunităţile

Scanned with OKEN Scanner

constituite în sucursale, filiale, puncte de lucru, depozite, magazine şi în oricare alte locuri în care se desfăşoară activităţi producătoare de venituri, băncile şi conturile bancare, în lei şi în valută.

Declararea sediilor subunităţilor de pe teritoriul ţării se face şi la organul fiscal teritorial unde acestea funcţionează.

✧ Sustragerea de la plata obligaţiilor fiscale, în întregime sau în parte, prin nedeclararea veniturilor impozabile, ascunderea obiectului sau a sursei impozabile sau taxabile.

Contribuabilii sunt obligaţi să declare cu sinceritate veniturile realizate, bunurile mobile şi imobile aflate în proprietate sau obţinute cu orice titlu legal, precum şi alte valori care generează titluri de creanţă fiscală. Când legea nu prevede obligaţia de depunere a declaraţiei de impunere, contribuabilii răspund de calcularea corectă a impozitelor şi a taxelor pe care trebuie să le verse la buget.

✧ Neevidenţierea prin acte contabile sau alte documente legale, în întregime sau în parte, a veniturilor realizate ori înregistrarea de cheltuieli care nu au la bază operaţiuni reale, dacă aceste fapte au avut ca urmare neplata ori diminuarea impozitului, taxei şi a contribuţiei.

✧ Organizarea sau conducerea de evidenţe contabile duble, de către conducătorul unităţii sau alte persoane cu atribuţii financiar-contabile ori alterarea memoriilor aparatelor de taxat, de marcaj sau a altor mijloace de stocare a datelor, în scopul diminuării veniturilor supuse impozitelor, taxelor şi a contribuţiilor.

Este infracţiune şi fapta care constă în distrugerea actelor contabile sau a altor documente ori a memoriilor aparatelor de taxat sau de marcaj ori a altor mijloace de stocare a datelor, în scopul menţionat.

✧ Declararea fictivă făcută de contribuabili sau împuterniciţii acestora cu privire la sediul unei societăţi comerciale sau la schimbarea acestuia fără îndeplinirea obligaţiilor prevăzute de lege, în scopul sustragerii de la controlul fiscal.

Scanned with OKEN Scanner

✓ **Infracţiuni referitoare la accize la produsele din import şi din ţară, precum şi la impozitul la ţiţeiul din producţia internă şi gazele naturale**

Fapta (infracţiunea) care poate constitui obiectiv al EXPERTIZEI CONTABILE	Reglementarea şi modul de sancţionare
Neînregistrarea, precum şi înregistrarea eronată a operaţiunilor supuse accizelor sau impozitului la ţiţeiul din producţia internă şi gazele naturale, care au drept consecinţă diminuarea acestor obligaţii faţă de bugetul de stat	Plătitorii au obligaţia să ţină evidenţa accizelor şi a impozitului la ţiţeiul din producţia internă şi gazele naturale, conform normelor metodologiei ale Ministerului Finanţelor Publice Evidenţa accizelor, pe baza căreia se efectuează EXPERTIZA CONTABILĂ, se organizează de către agenţii economici plătitori, care au obligaţia să ţină: • evidenţa accizelor la produsele din import şi din ţară, pe produse sau grupe de produse; • evidenţa accizelor la produsele rezultate din prelucrarea vinului, ţuicii şi a rachiurilor naturale; • evidenţa pentru bunurile revândute în consignaţie, introduse în ţară de persoanele fizice neînregistrate ca agenţi economici; • evidenţa accizelor datorate, în care scop se întocmeşte decontul de accize (decont de impunere) pentru produsele care intră în sfera de aplicare a accizelor. Agenţii economici au, de asemenea, obligaţia să ţină: • evidenţa impozitului la ţiţeiul din producţia internă; • evidenţa impozitului la gazele naturale.

Scanned with OKEN Scanner

Fapta (infracţiunea) care poate constitui obiectiv al EXPERTIZEI CONTABILE	Reglementarea şi modul de sancţionare
Fapta de neînregistrare, precum şi de înregistrare eronată a operaţiunilor supuse accizelor sau impozitului la ţiţei şi gaze naturale, care a dus la diminuarea obligaţiei faţă de bugetul de stat se sancţionează conform legii penale. În plus, plătitorii au obligaţia să achite: • accizele sau impozitul la ţiţeiul din producţia internă şi gazele naturale stabilite; • majorările de întârziere; • o sumă egală cu valoarea obligaţiilor fiscale datorate. Toate aceste elemente pot constitui întrebări (obiective) la care să răspundă EXPERTIZA CONTABILĂ.	

✓ **Infracţiuni de valori mobiliare fără autorizaţie**

Constituie infracţiune şi poate constitui obiectiv al EXPERTIZEI CONTABILE fapta de intermediere de valori mobiliare fără autorizarea Comisiei Naţionale a Valorilor Mobiliare, săvârşită de administratorii, directorii societăţilor comerciale şi orice persoane fizice.

Intermedierea de valori mobiliare este activitatea realizată de persoane autorizate, care constă în cumpărarea şi/sau vânzarea de valori mobiliare ori drepturi aferente lor care derivă din acestea, precum şi în operaţiuni accesorii autorizate.

✓ **Infracţiuni privitoare la societăţile comerciale**

În legătură cu constituirea şi funcţionarea societăţilor comerciale, EXPERTIZA CONTABILĂ poate avea ca obiective fapte de natură penală săvârşite de către:

A. Fondator, administrator, director, director executiv sau reprezentantul legal al societăţii;
B. Administrator, director, director executiv sau reprezentantul legal al societăţii;
C. Administrator;
D. Acţionar;
E. Cenzor;
F. EXPERT.

Scanned with OKEN Scanner

Fapte de natură penală, săvârşite de fondator, administrator, director, director executiv sau reprezentantul legal al societăţii, ce pot constitui obiectiv al EXPERTIZEI CONTABILE:

❖ Prezentarea cu rea-credinţă, în prospectele, rapoartele şi comunicările adresate publicului, de date neadevărate asupra constituirii societăţii ori asupra condiţiilor economice ale acesteia sau ascunderea, cu rea-credinţă în tot sau în parte, a unor asemenea date.

❖ Prezentarea cu rea-credinţă, acţionarilor, a unui bilanţ contabil imediat sau a unor date inexacte asupra condiţiilor economice ale societăţii, în vederea ascunderii situaţiei reale.

❖ Refuzul de a pune la dispoziţia EXPERŢILOR a documentelor necesare sau îi împiedică să îndeplinească însărcinările primite, în cazurile privind aporturile în natură, avantajele rezervate fondatorilor, operaţiunile încheiate de fondatori în contul societăţii ce se constituie şi pe care aceasta urmează să le ia asupra sa.

❖ Dobândeşte, în contul societăţii, acţiuni ale altor societăţi la un preţ pe care îl ştie vădit superior valorii lor efective sau vinde, pe seama societăţii, acţiuni pe care aceasta le deţine la preţuri despre care are cunoştinţă că sunt vădit inferioare valorii lor efective, în scopul obţinerii, pentru el sau pentru alte persoane, a unui folos în paguba societăţii.

❖ Foloseşte, cu rea-credinţă, bunuri sau creditul de care se bucură societatea, într-un scop contrar intereselor acesteia sau în scopul lui propriu ori pentru a favoriza o altă societate în care are interese direct sau indirect.

❖ Se împrumută, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea pe care o administrează, de la o societate controlată de aceasta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează sau face ca una dintre aceste societăţi să îi acorde vreo garanţie pentru datoriile proprii.

❖ Răspândeşte ştiri false sau întrebuinţează alte mijloace frauduloase care au ca efect mărirea sau scăderea valorii acţiunilor sau a obligaţiunilor societăţii ori a altor titluri ce-i aparţin, în scopul obţinerii, pentru el sau pentru alte persoane, a unui folos în paguba societăţii.

❖ Încasează sau plăteşte dividende, sub orice formă, din beneficii fictive sau care nu puteau fi distribuite, în lipsă de bilanţ contabil ori contrarii celor rezultate din acesta.

Scanned with OKEN Scanner

❖ Încalcă prevederile legale potrivit cărora fondatorii, administratorii şi personalul societăţii participă la beneficii, dacă acesta este prevăzut în contractul de societate sau statut ori, în lipsa unor asemenea prevederi, a fost aprobat de adunarea generală extraordinară.

În toate cazurile, condiţiile participării se stabilesc de adunarea generală pentru fiecare exerciţiu financiar.

Fapte de natură penală, săvârşite de administrator, director, director executiv sau reprezentantul legal al societăţii, în clarificarea cărora organele de cercetare penală şi de judecată au posibilitatea să utilizeze proba ca EXPERTIZA CONTABILĂ:

❖ Emiterea de acţiuni de o valoare mai mică decât valoarea lor legală ori la un preţ inferior valorii nominale sau emiterea de noi acţiuni în schimbul aporturilor în numerar, înainte ca acţiunile precedente să fi fost achitate în întregime.

❖ Folosirea, în adunările generale, a acţiunilor nesubscrise sau nedistribuite acţionarilor.

❖ Acordarea de împrumuturi sau avansuri asupra acţiunilor societăţii. O societate nu poate să acorde avansuri sau împrumuturi şi nici să constituie garanţii, în vederea subscrierii sau dobândirii propriilor acţiuni de către un terţ.

❖ Predarea acţiunilor înainte de termen, titularului sau predarea acţiunilor liberate în total sau în parte, în afară de cazurile stabilite de lege ori emiterea de acţiuni la purtător fără a fi achitate integral.

❖ Nerespectarea dispoziţiilor legale referitoare la anularea acţiunilor neachitate. La constituirea societăţii, capitalul social vărsat de fiecare acţionar nu poate fi mai mic de 30 % din cel subscris, dacă prin lege nu se prevede altfel. Restul de capital social trebuie vărsat în termen de şase luni de la înmatricularea societăţii.

❖ Emiterea de obligaţiuni fără respectarea dispoziţiilor legale. Societatea pe acţiuni poate emite obligaţiuni la purtător sau nominative, pentru o sumă care să nu depăşească 3/4 din capitalul vărsat şi existent, conform celui din urmă bilanţ aprobat. Valoarea nominală a unei obligaţiuni nu poate fi mai mică de 25.000 lei. Obligaţiunile din aceeaşi emisiune sunt de valoare egală şi acordă posesorilor lor drepturi egale. Obligaţiunile pot fi emise în formă materială, pe suport de hârtie sau în formă dematerializează, prin înscriere în cont.

Scanned with OKEN Scanner

Pentru a proceda la emiterea de obligaţiuni prin subscripţie publică, administratorii publică un prospect de emisiune, care cuprinde:

- denumirea, obiectul de activitate, sediul şi durata societăţii;
- capitalul social şi rezervele;
- data publicării în Monitorul Oficial a încheierii de înmatriculare şi modificările ce s-au adus actului constitutiv;
- situaţia patrimoniului social după ultimul bilanţ contabil aprobat;
- categoriile de acţiuni emise de societate;
- suma totală a obligaţiunilor emise anterior şi a celor care urmează a fi emise, modul de rambursare, valoarea nominală a obligaţiunilor, dobânda lor, indicarea dacă sunt nominative sau la purtător, precum şi indicarea dacă sunt convertibile dintr-o categorie în alta ori în acţiuni;
- sarcinile ce grevează imobilele societăţii;
- data la care a fost publicată hotărârea adunării generale extraordinare care a aprobat emiterea de obligaţiuni.

❖ Emiterea de acţiuni fără să cuprindă menţiunile cerute de lege. În societatea pe acţiuni, capitalul social este reprezentat prin acţiuni emise de societate, care, după modul de transmitere, pot fi nominative sau la purtător. Acţiunile nominative pot fi emise în formă materială, pe suport de hârtie sau dematerializată, prin înscriere în cont. Acţiunile nu pot fi emise pentru o sumă mai mică decât valoarea nominală. Acţiunile neachitate în întregime sunt nominative.

❖ Îndeplinirea, înainte de expirarea termenelor legale, a hotărârilor referitoare la schimbarea formei societăţii, fuziunea ori dizolvarea acesteia sau reducerea capitalului social.

❖ Îndeplinirea hotărârilor adunării generale referitoare la reducerea capitalului social, fără ca asociaţii să fi fost executaţi pentru efectuarea vărsământului datorat ori fără hotărârea adunării generale care îi scuteşte de plata vărsămintelor ulterioare.

Poate constitui obiect al EXPERTIZEI CONTABILE fapta administratorului care:

- încalcă, chiar prin persoane interpuse sau prin acte simulate, prevederile legale potrivit cărora atunci când are într-o anumită operaţie, direct sau indirect, interese contrare intereselor societăţii, trebuie să înştiinţeze despre aceasta pe ceilalţi administratori şi pe cenzori şi să nu ia parte la nici o deliberare privitoare la această operaţie.

Scanned with OKEN Scanner

Aceeaşi obligaţie o are în cazul în care, într-o anumită operaţie, ştie că sunt interesate soţia, rudele sau afinii săi, până la gradul al patrulea inclusiv.

Administratorul care nu respectă aceste obligaţii răspunde de daunele ce au rezultat pentru societate.

- nu convoacă adunarea generală în cazurile prevăzute de lege.

Adunarea generală se convoacă de administratori de câte ori este nevoie, în conformitate cu dispoziţiile din statut.

Administratorii sunt obligaţi să convoace de îndată adunarea generală, la cererea acţionarilor reprezentând a zecea parte din capitalul social sau o cotă mai mică, dacă în contractul de societate se prevede astfel şi dacă cererea cuprinde dispoziţii ce intră în atribuţiile adunării.

- încalcă dispoziţiile legale potrivit cărora un asociat al societăţii cu răspundere limitată nu poate exercita dreptul său de vot în deliberările adunărilor asociaţilor referitoare la aporturile sale în natură sau la actele juridice încheiate între el şi societate.
- începe operaţiuni în numele unei societăţi cu răspundere limitată, înainte de a se fi efectuat vărsământul integral al capitalului social.
- emite titluri negociabile reprezentând părţi sociale ale unei societăţi cu răspundere limitată.
- dobândeşte acţiuni ale societăţii în contul acesteia, în cazurile interzise de lege.

Societatea nu poate dobândi propriile sale acţiuni, fie direct, fie prin persoane care acţionează în nume propriu, dar pe seama acestei societăţi, în afară de cazul în care adunarea generală extraordinară a acţionarilor hotărăşte altfel.

- acţiunile dobândite în modalităţile menţionate nu dau drept la dividende.

Pe toată durata posedării lor de către societate, dreptul de vot pe care îl conferă aceste acţiuni este suspendat.

În raportul de gestiune care însoţeşte bilanţul contabil se arată:

- motivele care au determinat dobândirea de acţiuni proprii;
- numărul, valoarea nominală, contravaloarea acţiunilor dobândite şi fracţiunea de capital pe care o reprezintă.
- acţiunile proprii dobândite cu încălcarea dispoziţiilor legale se înstrăinează în termen de cel mult un an de la data subscrierii lor, în modul stabilit de adunarea generală extraordinară.

Scanned with OKEN Scanner

Acţiunile neînstrăinate în acest termen se anulează, iar societatea îşi micşorează corespunzător capitalul social.

- restricţiile menţionate nu se aplică atunci când dobândirea de către societate a unui număr determinat de acţiuni proprii, integral liberate, se face în vreuna din situaţiile următoare:
  - cu scopul de a reduce capitalul social prin anularea unui număr de acţiuni proprii de o valoare corespunzătoare reducerii;
  - pentru cesionarea către personalul societăţii a unui număr de acţiuni proprii, în limitele şi în condiţiile aprobate de adunarea generală a acţionarilor;
  - prin efectul succesiunii universale sau al fuziunii ori al unei hotărâri judecătoreşti pronunţate într-o procedură de urmărire silită împotriva unui debitor al societăţii;
  - cu titlu gratuit;
  - în scopul regularizării cursului acţiunilor proprii pe piaţa bursieră sau pe piaţa organizată extrabursieră, dar numai cu avizul Comisiei Naţionale a Valorilor Mobiliare.

Pot constitui obiect al EXPERTIZEI CONTABILE faptele asociatului - acţionarului care încalcă prevederile legale potrivit cărora:

- acţionarul care, într-o anumită operaţie, are fie personal, fie ca mandatar al unei alte persoane, un interes contrar aceluia al societăţii, trebuie să se abţină de la deliberările privind acea operaţie;

Acţionarul care contravine acestei dispoziţii este răspunzător de daunele produse societăţii, dacă, fără votul său, nu s-ar fi obţinut majoritatea cerută.

- un asociat nu poate exercita dreptul său de vot în deliberările adunărilor asociaţilor referitoare la aporturile sale în natură sau la actele juridice încheiate între el şi societate;
- obiective ale EXPERTIZEI CONTABILE pot fi şi faptele acţionarului sau deţinătorului de acţiuni care:
  - trece acţiunile sau obligaţiunile sale pe numele altor persoane, în scopul formării unei majorităţi în adunarea generală, în detrimentul altor acţionari sau deţinători de obligaţiuni;
  - votează, în adunările generale, ca proprietar de acţiuni sau obligaţiuni care nu-i aparţin în realitate;

Scanned with OKEN Scanner

- în cazurile nepermise de lege, îşi ia în schimbul unui avantaj material - obligaţia de a vota într-un anumit sens în adunările generale sau de a nu lua parte la vot.

Sunt considerate fapte penale săvârşite de cenzor şi pot constitui obiective ale EXPERTIZEI CONTABILE:

- neconvocarea, de către cenzor, a adunării generale, în cazurile în care este obligat prin lege.

Cenzorii sunt obligaţi să convoace adunarea generală ordinară sau extraordinară când n-a fost convocată de administratori sau ca urmare a reclamaţiei acţionarilor, reprezentând 1/4 din capitalul social. Oricare acţionar are dreptul să reclame cenzorilor faptele ce crede că trebuie cenzurate, iar aceştia sunt obligaţi să le verifice şi, dacă le găsesc reale, să le aibă în vedere la întocmirea raportului către adunarea generală.

Dacă reclamaţia este făcută de acţionari ce reprezintă cel puţin 1/4 din capitalul social sau o cotă mai mică, dacă statutul prevede astfel, cenzorii au obligaţia să prezinte observaţiile şi propunerile lor asupra faptelor reclamate.

- împrumutarea, de către cenzor, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea la care este cenzor, de la o societate controlată de aceasta ori de la o societate care controlează societatea la care este cenzor sau face ca una dintre aceste societăţi să îi acorde vreo garanţie pentru datorii proprii.
- acceptarea sau păstrarea însărcinării de cenzor, în cazurile în care:
  - sunt rude sau afini până la al patrulea grad inclusiv sau soţii administratorilor;
  - primesc sub orice formă, pentru alte funcţii decât aceea de cenzor, un salariu sau o remuneraţie de la administratori sau de la societate;
  - le este interzisă funcţia de administrator.

Hotărârile luate de adunările generale în baza unui raport al unui cenzor, numit cu încălcarea drepturilor legale menţionate, nu pot fi anulate din cauza încălcării acestei dispoziţii.

Constituie infracţiune, în a cărei constatare poate fi utilizată expertiza contabilă, fapta expertului de a accepta, cu încălcarea dispoziţiilor legale, însărcinarea de expert pentru a întocmi raport cu privire la aporturi în natură,

Scanned with OKEN Scanner

avantaje rezervate fondatorilor şi la operaţiuni încheiate de fondatori în contul societăţii ce se constituie şi pe care aceasta urmează să le ia asupra sa.

Test de autoevaluare 3

Ce înţelegeţi prin *fals intelectual*?
Răspuns:

Răspunsuri la testele de autoevaluare

TA 1:Mijloacele de probă prin care se constată elementele de fapt ce pot servi ca probă sunt:

- declaraţiile
  - inculpatului sau învinuitului.
  - părţii vătămate,
  - părţii civile,
  - părţii responsabile civilmente.
  - martorilor.
- înscrisurile,
- înregistrările audio sau video, fotografiile,
- mijloacele materiale de probă,
- constatările tehnico-ştiinţifice,
- constatările medico-legale,
- EXPERTIZELE.

TA 2: Expertiza contabilă în cauze penale are loc atunci când organul de urmărire penală şi instanţa de judecată are nevoie, în vederea aflării adevărului, de cunoştinţele unui expert contabil, pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări de natură financiar-contabilă, gestionară, patrimonială etc.

Expertiza contabilă este utilizată ca mijloc de probă care serveşte, alături de alte mijloace de probă, la:

- constatarea existenţei sau inexistenţei unei infracţiuni;
- identificarea persoanei care a săvârşit infracţiunea;
- cunoaşterea împrejurărilor necesare pentru soluţionarea cauzei

Toate aceste elemente pot constitui, în funcţie de natura şi condiţiile specifice săvârşirii unei infracţiuni, obiective ale expertizei contabile.

Scanned with OKEN Scanner

TA 3: falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcţionar aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu ştiinţă de a insera unele date sau împrejurări. De exemplu, constituie infracţiune de fals intelectual efectuarea cu ştiinţă a înregistrării inexacte, precum şi omisiunea cu ştiinţă a înregistrărilor în contabilitate, având drept consecinţă denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare şi elementelor patrimoniale ce se reflectă în bilanţul contabil.

Rezumat

Expertiza contabilă este:

- „misiunea dată unui expert contabil de a controla registrele, conturile şi actele justificative ale unui agent economic, cu scopul de a furniza părţilor interesate datele necesare sau de a procura justiţiei informaţiile interesate pentru a se pronunţa, în cunoştinţă de cauză, asupra unui proces sau a unei contestaţii de care a fost sesizată";
- o formă de cercetare ştiinţifică efectuată în vederea lămuririi modului în care sunt reflectate în documente, evidenţa tehnic-operativă şi contabilă anumite fapte, împrejurări, situaţii de natură economico-financiară;
- o activitate specializată.

Trăsături:

- are ca obiect cercetarea unor fapte sau situaţii de natură economico-financiară, gestionară şi patrimonială;
- cuprinde în sfera sa de acţiune activitatea economică a unui agent economic pentru problemele şi obiectivele stabilite de organul judiciar ori de persoana juridică care o solicită;
- cercetează situaţiile şi împrejurările de fapt pe baza informaţiilor furnizate de evidenţa economică şi a suporţilor ei materiali;
- interpretează datele de evidenţă şi formulează opinii cu privire la problemele investigate pe baza legilor şi actelor normative care reglementează domeniul de activitate respectiv;
- elaborează concluzii pe baza constatărilor făcute, care servesc ca mijloc de probă pentru organul judiciar care a dispus efectuarea expertizei sau ca mijloc de fundamentare a unei decizii de către persoana juridică care a solicitat efectuarea expertizei contabile;

Scanned with OKEN Scanner

- analizează cauzele care au determinat abaterile de la normele legale cu caracter economic şi financiar, descifrează relaţiile economice şi financiare dintre părţile aflate în litigiu, caracterizează starea de fapt a agentului economic respectiv în raport cu legea şi actele normative care reglementează domeniul investigat, stabileşte legăturile de cauzalitate şi responsabilitate.

Din studierea cauzelor generatoare de pagube în dauna patrimoniului, expertiza contabilă poate desprinde deficienţele existente în organizarea şi conducerea sistemului de evidenţă, imperfecţiunile propagate pe traseul procesului decizional, precum şi omisiunile sau erorile comise în executarea atribuţiilor de serviciu cu consecinţe negative asupra patrimoniului agenţilor economici la care se efectuează expertiza.

Lucrare de verificare 3

1. Prezentaţi infracţiunile de fals.
2. Care sunt infracţiunile contra patrimoniului firmei?
3. Daţi trei exemple de infracţiuni în a căror constatare poate fi utilizată expertiza contabilă.

Bibliografie

1. I. Oncioiu, *Expertiza contabilă şi consultanţa fiscală*, Editura IDRU, Constanţa, 2010
2. L. Ionescu, *Expertiza contabilă în România*, Editura CH.Beck Bucureşti, 2011
3. M. Boulescu, M. Ghiţă - *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996
4. Gr. Porumb - *Codul de procedură civilă comentat şi adnotat*. Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1960
5. G. I. Olănescu - *Perfecţionarea organizării şi desfăşurării activităţii de expertiză financiar - contabilă*. Teză de doctorat. Academia de Studii Economice, Bucureşti

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 4

EXPERTUL CONTABIL

Obiectivele unităţii de învăţare 4
4.1. Accesul la profesia de expert contabil sau contabil autorizat. Exercitarea profesiei.
4.2. Incompatibilitatea expertului contabil
4.3. Drepturile, obligaţiile şi interdicţiile expertului contabil
4.4. Răspunderea profesioniştilor contabili.
4.5. Competenţele expertului contabil/ contabilului autorizat
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 4
Bibliografie

Obiectivele unității de învățare 4
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să cunoască etapele accesului la profesia de expert contabil/contabil autorizat. Să recunoască situaţiile de incompatibilitate ale expertului contabil. Să identifice drepturile, obligaţiile şi interdicţiile expertului contabil.

4.1. Accesul la profesia de expert contabil sau contabil autorizat. Exercitarea profesiei.

Accesul la profesia de expert contabil şi la cea de contabil autorizat se face pe baza examenului de admitere la un stagiu de trei ani, prin efectuarea acestuia şi prin susţinerea unui examen de aptitudini, la finalizarea stagiului. Se pot înscrie pentru susţinerea examenului de acces la stagiu absolvenţii de studii superioare economice cu diplomă de licenţă recunoscută de Ministerul Educaţiei şi Cercetării.

Scanned with OKEN Scanner

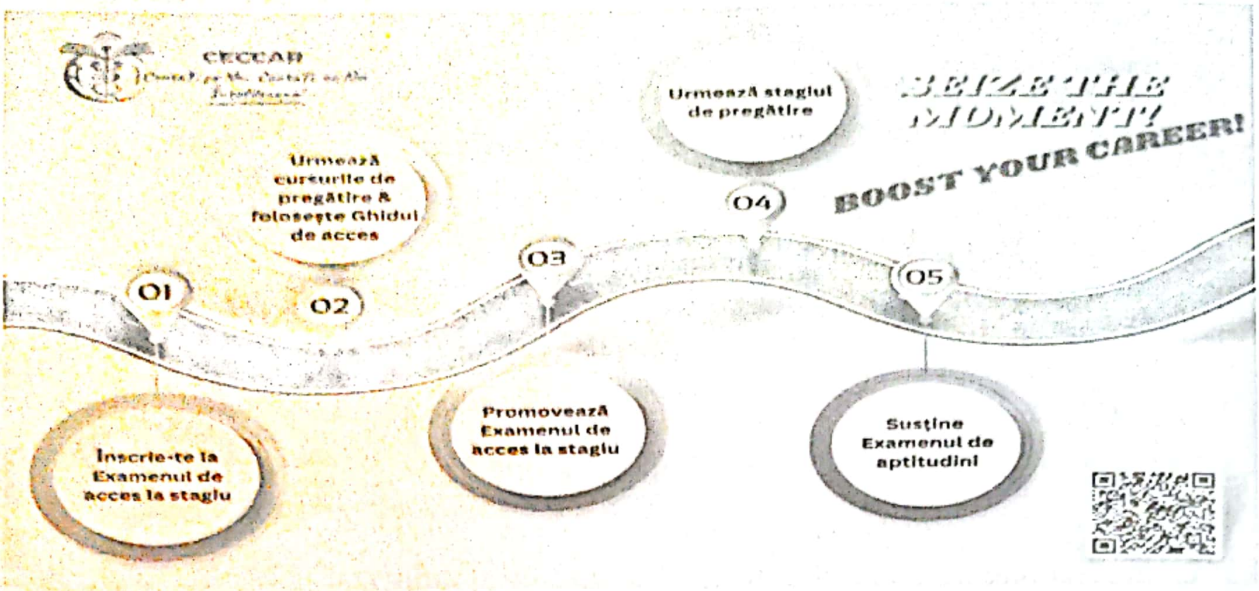

Disciplinele la care se susține examenul de admitere la stagiu pentru obținerea calității de **expert contabil** sunt: Contabilitate; Fiscalitate; Drept; Audit; Evaluarea economică şi financiară a întreprinderilor; Doctrină şi deontologie contabilă; Expertiză contabilă.

Disciplinele la care se susține examenul de admitere la stagiu pentru obținerea calității de **contabil autorizat** sunt: Contabilitate; Fiscalitate; Drept[13].

Corpul Experților Contabili şi Contabililor Autorizați din România organizează, de regulă, în septembrie sau octombrie, examenul de acces la stagiul pentru obținerea calității de expert contabil şi de contabil autorizat. Proba scrisă se va desfăşura la disciplinele Contabilitate, Fiscalitate şi Drept – pentru categoriile expert contabil şi contabil autorizat –, iar în altă zi va avea loc proba scrisă la disciplinele Evaluare economică şi financiară a întreprinderilor, Audit, Expertiză contabilă şi Doctrină şi deontologie– doar pentru categoria expert contabil.

Contabilii autorizați, cu studii superioare economice, membri activi ai CECCAR, care au îndeplinite la zi obligațiile profesionale față de Corp, pot susține, proba scrisă la disciplinele Contabilitate, Audit, Evaluare economică şi financiară a întreprinderii, Expertiză contabilă şi Doctrină şi deontologie, pentru a accede la profesia de expert contabil.

Dosarele de înscriere la examen se pot depune la sediile filialelor CECCAR până în luna septembrie. Informații cu privire la cursurile de pregătire pentru candidații la examenul de admitere la stagiu vor fi furnizate de filialele CECCAR. Tematica examenului poate fi consultată pe site-ul

[13] https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2011/09/regulament-acces.pdf

Scanned with OKEN Scanner

CECCAR, www.ceccar.ro, rubrica Accesul la profesie, unde se găsesc și alte informații de interes cu privire la examenul de acces la stagiul pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat.

Echivalarea examenului de admitere pentru acces la stagiu

În urma examenului sunt declarați admiși candidații care obțin cel puțin media 7.00 și minimum nota 6.00 la fiecare disciplină.

La cerere se pot înscrie direct la stagiu absolvenții cursurilor de master, organizate de facultățile de profil, pe baza protocoalelor de echivalare a disciplinelor de la examenele de master cu cele de la examenul de admitere în profesie, încheiate de universități cu Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

Accesul la profesia de expert contabil pe baza titlului de doctor

La cerere, persoanele care au titlul de academician, profesorii și conferențiarii universitari, doctorii în economie și doctorii docenți, cu specialitatea finanțe sau contabilitate, au acces la profesia de expert contabil pe baza titlului de doctor, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și c) din O.G. 65/1994 republicată, cu modificările și completările ulterioare și susținerea unui interviu privind normele de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați.

Participarea la interviul privind obținerea calității de expert contabil în baza titlului de doctor în domeniile finanțe/contabilitate este condiționată de depunerea și aprobarea unui dosar care trebuie să cuprindă următoarele documente justificative:

- cererea de înscriere (Anexa);
- act de identitate (BI / CI/ pasaport);
- actul de studii superioare economice (copie);
- diploma de doctor, eliberată de facultățile care au profilul de finanțe și contabilitate (copie);
- cuprinsul tezei de doctorat, care trebuie să se refere la unul din subiectele privind specialitatea finanțe și/sau contabilitate;
- rezumatul tezei de doctorat;
- curriculum vitae;
- certificat de cazier judiciar în termen de valabilitate;
- adeverința medicală care atestă capacitatea de exercițiu deplină;

Scanned with OKEN Scanner

- taxa de înscriere la interviu în cuantum de 250 Euro (c/v în lei la cursul BNR din ziua plății). Taxa poate fi achitată în contul afișat pe site-ul CECCAR.

Interviul vizează cunoașterea legislației românești în vigoare, în domeniul organizării și funcționării societăților comerciale, în domeniul contabil și fiscal și constă în prezentarea aspectelor relevante din teza de doctorat susținută.

Test de autoevaluare 1

Ce presupune examenul de admitere la stagiu pentru obținerea calității de expert contabil?

Răspuns:

Exercitarea profesiei de expert contabil

Expertul contabil este numit de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată.

Fiecare dintre părți are dreptul să ceară ca un expert recomandat de ea să participe la efectuarea expertizei. Expertul recomandat de parte are drepturi egale cu experții numiți de instanță și este obligat să participe efectiv la realizarea expertizei contabile. Participarea expertului contabil recomandat de parte la efectuarea expertizei este un drept al părții, care nu poate fi restrâns de organele care dispun efectuarea expertizei. Drepturile legale ale expertului recomandat de parte rezultă din calitatea lui de expert contabil. El este obligat să nu acționeze ca un apărător al părții care l-a recomandat, ci să exercite mandatul primit cu principialitate, să interpreteze științific, obiectiv, actele contabile și problemele supuse expertizării, să fie imparțial și animat de dorința stabilirii adevărului.

Expertul recomandat poate fi cerut de parte, pe cheltuiala sa, pe lângă expertul numit. Aceasta presupune, că expertul recomandat de parte nu poate fi cerut în situația în care, în cauza respectivă, nu există un expert numit. Dacă expertul numit nu este condiționat de expertul recomandat de parte, admiterea expertului recomandat de parte este condiționată de existența în cauza

Scanned with OKEN Scanner

respectivă a unui expert numit de organul de urmărire penală sau de instanţa de judecată.

Expertizele contabile judiciare pot fi efectuate de către persoane care au calitatea de expert contabil, şi care figurează în Tabloul Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi, publicat anual în Monitorul Oficial.

Model de Adresă către expert de efectuare expertiză art. 331 alin. (2) C.pr.civ. emisă de instanţa de judecată

ROMÂNIA
(INSTANŢA) .....
Sediul .....
.....
Telefon ..... **Dosar nr.** ..... /...../.....
Fax ..... **Complet:**
Termen de judecată acordat la .....
Obiectul cauzei: .....
Emisă la ..... **Reclamant:** .....
(nume, prenume, domiciliu/domiciliu ales)
Pârât: .....
(nume, prenume, domiciliu/domiciliu ales)

În răspuns vă rugăm să menţionati numărul dosarului şi termenul de judecată

Către

.....
(numele şi prenumele/denumirea expertului desemnat)

Domiciliu/Sediul .....

Vă comunicăm că potrivit dispoziţiilor acestei instanţe din data de ... aţi fost numit expert în prezenta cauză, motiv pentru care vă solicităm să efectuaţi şi să depuneţi cu cel puţin 10 zile înainte de termenul de judecată fixat la ...

Scanned with OKEN Scanner

/până la data de ..., în exemplare suficiente pentru instanţă şi fiecare parte, raportul de expertiză având ca obiective:

.....

.....

A fost stabilit un onorariu provizoriu în cuantum de ... lei, în sarcina .../ care a fost achitat conform recipisei nr. ... din data de ... eliberată de ... .

La lucrarea dumneavoastră vă solicităm să ataşaţi confirmarea de primire a citării părţilor efectuată prin scrisoare recomandată cu conţinut declarat pentru ziua, ora şi locul unde se va face lucrarea la faţa locului (dacă este cazul).

Instanţa a încuviinţat participarea la efectuarea expertizei şi a experţilor aleşi de părţi, respectiv ... (dacă este cazul).

Vă aducem la cunoştinţă că refuzul de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în mod nejustificat la termenul fixat se sancţionează cu amendă judiciară, potrivit legii.

Vă mulţumim pentru colaborare,

PREŞEDINTE	GREFIER
(nume, prenume, semnătură, ştampila)	(nume, prenume, semnătură)

4.2. Incompatibilitatea expertului contabil

Independenţa, integritatea şi obiectivitatea profesionistului contabil constituie principii fundamentale instituite prin Codul etic naţional al profesioniştilor contabili din România, determinate de necesitatea protecţiei expertului contabil în activitatea de a elabora expertize contabile.

Potrivit art. 12 alin. (1) şi (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, *„(1) Experţilor contabili şi contabililor autorizaţi le este interzis să efectueze lucrări pentru operatorii economici sau pentru instituţiile la care sunt salariaţi şi pentru cei cu care angajatorii lor sunt în raporturi contractuale ori se află în concurenţă. De asemenea, le este interzis să efectueze lucrări pentru operatorii economici, în cazul în care sunt rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv sau soţi ai administratorilor. (2) Experţii contabili şi contabilii autorizaţi nu pot efectua pentru terţi lucrările prevăzute la art. 6 şi 10, în situaţia în care există elemente care atestă starea de conflict de interese sau de incompatibilitate. (..)”*[14].

[14] https://legestart.ro

Scanned with OKEN Scanner

Conform Standardului profesional nr. 35 emis de CECCAR, *„Solicitările adresate experţilor contabili privind efectuarea de expertize contabile nu pot fi refuzate decât dacă există motive temeinice. Totuşi, expertul contabil, înainte de a accepta efectuarea unei expertize contabile, trebuie să îşi analizeze posibilitatea de a-şi îndeplini misiunea ţinând seama în special de regulile de independenţă şi competenţă. "*

Expertul contabil se află în incompatibilitate dacă există împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă el, soţul (soţia) sau o rudă apropiată, în soluţionarea cauzei într-un anumit mod care l-ar determina pe expertul contabil să fie subiectiv. Concret, expertul este în incompatibilitate când există împrejurări care fac justificată temerea că el, soțul său, ascendenții ori descendenții lor sau afinii lor, după caz, au un interes în legătură cu pricina care se judecă.

Situaţia în care expertul desemnat de instanţă a luat parte la întocmirea actelor primare, a evidenţelor contabile sau la elaborarea situaţiilor financiare care fac obiectul dosarului supus judecăţii poate fi considerată o împrejurare din care rezultă că expertul este interesat şi prin urmare acesta ar fi subiectiv. Orice împrejurare din care rezultă că expertul este interesat se încadrează în caz de incompatibilitate.

Expertizele contabile trebuie realizate în mod responsabil. Potrivit art. 43 alin. (1) din Ordonanţa Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, *„Exercitarea oricărei atribuţii specifice calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat de către persoane neautorizate constituie infracţiune şi se pedepseşte potrivit legii penale."*

Imediat după numire sau de îndată ce a luat cunoştinţă de unul dintre motivele care conduc la incompatibilitate, expertul contabil are obligaţia să comunice în scris despre aceasta instanţei care l-a numit şi care va dispune în consecinţă. Concret, orice situaţie care nu generează protecţia expertului contabil trebuie adusă fără întârziere la cunoştinţa instanţei.

Expertul contabil este incompatibil să efectueze expertiza contabilă, într-o anumită cauză penală, în următoarele situaţii:

- a pus în mişcare acţiunea penală, a emis mandat de arestare, a dispus trimiterea în judecată, a pus concluzii în fond în calitate de procuror la instanţa de judecată, a fost judecător în acelaşi dosar;

Scanned with OKEN Scanner

- a fost reprezentant (expert recomandat de parte) ori apărător al vreuneia din părţi;
- a fost martor. Calitatea de expert este incompatibilă cu aceea de martor în aceeaşi cauză. Calitatea de martor are întâietate.
- există împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă, el, soţul sau vreo rudă apropiată, în soluţionarea cauzei într-un anumit mod, care este de natură a-l face să fie subiectiv;
- face parte din sistemul organizatoric al uneia din părţile în proces;
- s-a pronunţat asupra unor aspecte care constituie obiectul dosarului (litigiului expertizat), în calitate de organ de control, de conducere, tehnic de specialitate;
- a luat parte, ca executant, la întocmirea actelor primare a evidenţelor tehnic-operative şi contabile.

Abţinerea şi recuzarea expertului contabil

Expertul incompatibil are obligaţia să declare preşedintelui instanţei de judecată sau procurorului care supraveghează cercetarea penală că se abţine de a efectua expertiza contabilă în procesul penal, cu prezentarea cazului de incompatibilitate ce constituie motivul abţinerii.

Declaraţia de abţinere se face îndată ce expertul contabil a luat cunoştinţă de existenţa actului de incompatibilitate.

În cazul în care expertul contabil incompatibil nu a făcut declaraţie de abţinere de a participa la efectuarea expertizei, poate fi recuzat, în cursul urmăririi penale şi al judecăţii, de oricare dintre părţi, de îndată ce partea a aflat despre existenţa cazului de incompatibilitate. Recuzarea se formulează oral sau scris, cu arătarea cazului de incompatibilitate ce constituie motivul recuzării.

Abţinerea sau recuzarea se soluţionează în instanţa de judecată fără participarea expertului care a declarat că se abţine sau este recuzat. Examinarea declaraţiei de abţinere sau a cererii de recuzare se face de îndată, ascultându-se procurorul, când este prezent în instanţă, iar dacă este necesar, şi părţile, precum şi expertul care se abţine sau a cărui recuzare se cere. Încheierea prin care s-a admis sau s-a respins abţinerea, ca şi aceea prin care s-a admis recuzarea, nu sunt supuse nici unei căi de atac. În cursul urmăririi penale, asupra abţinerii sau recuzării se pronunţă procurorul care supraveghează cercetarea penală.

Scanned with OKEN Scanner

Participarea ca expert de mai multe ori în aceeaşi cauză nu constituie motiv de recuzare.

Test de autoevaluare 2

Prezentaţi două cazuri de incompatibilitate a expertului contabil.
Răspuns:

4.3. Drepturile, obligaţiile şi interdicţiile expertului contabil

Expertul contabil, numit să efectueze expertiza contabilă, are dreptul:

- să ia cunoştinţă de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei;

În cursul urmăririi penale, cercetarea dosarului se face cu încuviinţarea organului de urmărire.

- să participe la stabilirea obiectivelor expertizei şi să solicite organului de urmărire penală sau instanţei de judecată, care a dispus efectuarea expertizei, modificarea sau completarea întrebărilor (obiectivelor) la care trebuie să răspundă;
- să primească, cu încuviinţarea şi în condiţiile stabilite de organul care a dispus expertiza, lămuriri şi explicaţii de la părţi;
- să solicite efectuarea controlului în cazul în care constată că expertiza nu se poate efectua fără un prealabil control;

La solicitarea organului de urmărire penală sau a instanţei de judecată, conducătorii unităţilor patrimoniale au obligaţia să dispună cu prioritate măsurile de control financiar de gestiune necesare pentru stabilirea pagubelor produse prin infracţiune şi clarificarea împrejurărilor care au condus la săvârşirea unor fapte de natură penală.

Nerespectarea acestor măsuri este faptă contravenţională şi se sancţionează cu amendă.

- să ceară lămuriri organului de urmărire penală sau instanţei de judecată cu privire la anumite fapte sau împrejurări ale cauzei;
- să fie remunerat pentru munca depusă.

Scanned with OKEN Scanner

Expertul contabil, numit să efectueze expertiza contabilă, are următoarele obligaţii:

- să sesizeze organul de urmărire penală sau instanţa de judecată dacă se află în situaţia de abţinere sau recuzare;
- să aplice principiul de imparţialitate în activitatea de expertiză contabilă;
- să execute personal, cu competenţă şi la termen, mandatul încredinţat de organul de urmărire penală sau instanţa de judecată;
- să respecte normele legale privind expertiza contabilă;
- să se prezinte la chemările organului judiciar pentru:
  - a i se aduce la cunoştinţă obiectul expertizei şi întrebările la care trebuie să răspundă;
  - a da explicaţii suplimentare;
  - a completa raportul de expertiză;
  - a efectua expertiza suplimentară.

Expertul contabil, numit să efectueze expertiza contabilă, are următoarele interdicţii;

- să încredinţeze altei persoane efectuarea expertizei pentru care a fost numit;
- să divulge datele de care a luat cunoştinţă cu ocazia îndeplinirii mandatului primit;
- să ridice şi să păstreze la domiciliul său dosarul cauzei sau materialele din acesta;
- să ridice de la părţi acte de orice fel pe care să le depună la dosarul cauzei sau să le ataşeze la raportul de expertiză;
- să efectueze controlul financiar de gestiune, inventarierea sau aducerea la zi a evidenţelor contabile;
- să ia explicaţii scrise de la părţi sau de la terţi şi să solicite acestora viza lucrărilor de expertiză;
- să elibereze părţilor în cauză sau terţilor copii după raportul de expertiză.

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 3

Enumeraţi două drepturi şi două obligaţii ale expertului contabil.
Răspuns:

4.4. Răspunderea profesioniştilor contabili.

Potrivit art. 15 din O.G. nr.64/1995 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, experţii contabili răspund în exercitarea profesiei disciplinar, administrativ şi penal, după caz.

a) **Răspunderea disciplinară** este reglementată de Legea de organizare a activităţii de expertiză contabilă, astfel:
   - experţii contabili răspund, în mod similar ca şi ceilalţi membri ai Corpului, dacă încalcă, cu intenţie, prin acţiune sau omisiune, normele de lucru elaborate de Corp privind exercitarea profesiei, dacă fapta a avut ca urmare producerea unui prejudiciu moral sau material (art.125 din Regulamentul de Organizare şi Funcţionare a CECCAR).
   - regulamentul privind Auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile stabileşte obligaţia membrilor Corpului de a pune la dispoziţia auditorului toate documentele necesare şi să furnizeze orice explicaţie utilă.

- de asemenea, prin Decizia 02/90/12.12.2002 a Biroului Permanent CECCAR de aplicare a Normelor 12264/2002 privind verificarea de calitate a expertizelor contabile judiciare, s-a stabilit că nerespectarea acestor norme constituie o abatere gravă ce se sancţioneaza ca atare.
- punerea în mişcare a răspunderii disciplinare se poate face în două situaţii şi anume: în cazul unei reclamaţii primite din afară sau în urma unei autosesizări a Corpului în cadrul activităţii de control de calitate a expertizelor contabile. Regulamentul auditului de calitate, obligă auditorul, în cazul în care constată încălcări ale reglementărilor privind executarea profesiei şi normelor profesionale emise de Corp, să sesizeze Comisia de Disciplină.

Scanned with OKEN Scanner

Sancţiunile disciplinare se aplică de către comisiile de disciplină ale Corpului şi constau în:

- mustrare,
- avertisment,
- suspendarea dreptului de a exercita profesia pe o perioadă de 3 luni până la 1 an sau
- interzicerea dreptului de a exercita profesia de expert contabil.

b) **Răspunderea contravenţională sau administrativă** este reglementată de dreptul procesual, din care menţionam următoarele situaţii:

- Refuzul fără motiv întemeiat să execute expertiza care i-a fost încredinţată (art.205 Cod Procedură Civilă).
- Nedepunerea lucrării în termenul stabilit de instanţă (art.209 Cod Procedură Civilă).
- Neînfăţişarea experţilor înaintea instanţei la cererea acesteia pentru a prezenta lămuriri pentru expertiza făcută (art.221 Cod Procedură Civilă).
- Neîndeplinirea, îndeplinirea greşită sau cu întârziere a sarcinilor primite de expertul contabil dacă s-au provocat întârzieri în desfăşurarea procesului penal (art.198 Cod Procedură Penală).
- Lipsa nejustificată a expertului citat de la procesul penal (art.198 Cod Procedură Penală)

*a se vedea actualizările Codului de Procedură Civilă şi Codului de Procedură Penală

Toate aceste fapte se pedepsesc cu amendă prin încheierea şedinţei de judecată sau prin ordonanţa organului de urmărire penală. Expertul poate face cerere de scutire sau reducere a amenzii în termenul legal de contestaţie. Asupra cererii se pronunţă instanţa de judecată sau organul de urmărire penală, după caz.

Sunt situaţii în procesul judiciar care sunt considerate sancţiuni aplicate expertului fără a fi urmate de aplicarea unei amenzi. Este cazul înlocuirii expertului şi dispunerea unei noi expertize, prezentată de art. 205 din Codul de Procedură Civilă sau norma profesională CECCAR 3513.2, pentru neprezentarea expertului citat sau nefundamentarea ştiinţifică a rapoartelor de expertiză contabilă judiciară.

Scanned with OKEN Scanner

c) **Răspunderea penală a expertului contabil**

Experţii pot intra sub incidenţa unor infracţiuni pedepsite de Codul Penal, dacă:

- primesc mită, respectiv bani sau foloase care nu li se cuvin ori acceptă promisiunea unor asemenea foloase în scopul de a nu efectua îndatoririle în calitatea ce o au (expert contabil numit în dosar);
- favorizarea infractorului;
- mărturie mincinoasă.

Test de autoevaluare 4
Definiţi răspunderea contravenţională a expertului contabil. Răspuns:

4.5. Competenţele expertului contabil/ contabilului autorizat

CECCAR furnizează o platformă națională de educație și dezvoltare prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Profesională Continuă (PNDPC), derulat lunar, la nivelul celor 42 de județe, prin filialele Corpului și care este actualizat la fiecare 5 ani.

Cunoștințele necesare pentru a funcționa eficient ca profesionist contabil, practician individual sau organizat în cabinete, în industrie, comerț, educație și în sectorul public se extind și se schimbă rapid. Profesioniștii contabili se confruntă în permanență cu așteptări și exigențe sporite legate de cunoștințele și capacitățile lor. Ei și asociațiile lor profesionale se confruntă cu investigații fără precedent ale calității controlului intern, ale guvernării întreprinderilor; în plus, necesitatea de a fi competitiv face să sporească rolul și responsabilitățile profesioniștilor contabili din entitățile de toate tipurile, de interes public sau privat.

Competențe profesionale ale experților contabili: organizarea și conducerea contabilității, supravegherea gestiunii societăților comerciale, întocmirea situațiilor financiare și efectuarea de expertize contabile.

Competențe profesionale ale contabililor autorizați: ținerea contabilității și pregătirea lucrărilor în vederea întocmirii situațiilor financiare.

Scanned with OKEN Scanner

Expertul contabil are competențe pentru a executa, ca profesionist individual sau ca societate, pentru persoanele fizice și juridice, următoarele lucrări:

- organizează, conduce, ține, verifică și supraveghează contabilitatea, întocmește și semnează situațiile financiare și execută lucrări cu caracter fiscal, respectiv calculul de impozite, taxe și contribuții, întocmirea și depunerea de declarații fiscale și asigurarea reprezentării clientului în relația cu autoritățile fiscale, ca parte a unui contract de prestări de servicii în domeniul contabilității;
- acordă asistență de specialitate privind organizarea și ținerea contabilității;
- efectuează analize și evaluări economico-financiare în scop financiar-contabil, altele decât cele definite prin Ordonanța Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, și care nu se concretizează într-un raport de evaluare întocmit potrivit standardelor de evaluare adoptate de Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR);
- efectuează expertize financiar-contabile, inclusiv expertize financiar-contabile cu componentă fiscală, dispuse de organele judiciare sau solicitate de persoanele fizice ori juridice în condițiile prevăzute de lege și de reglementările CECCAR;
- execută alte lucrări cu caracter financiar-contabil, inclusiv activități de evidență electronică a personalului, de salarizare, de organizare administrativă și informatică, certificare de informații, date și documente;
- îndeplinește, potrivit dispozițiilor legale, atribuțiile prevăzute în mandatul de cenzor și de mandatar financiar;
- acordă asistența de specialitate necesară pentru înființarea și reorganizarea societăților;
- asigură managementul financiar-contabil și al performanței economice;
- asigură controlul intern de gestiune și managementul riscurilor persoanelor juridice;
- acordă consultanță în gestiune financiară și în contabilitate, prestează servicii specifice contabilității manageriale și raportării integrate;
- efectuează pentru persoanele fizice și juridice servicii profesionale care presupun cunoștințe privind activitățile menționate mai sus.

Scanned with OKEN Scanner

Contabilul autorizat are competențe pentru a executa pentru persoanele fizice și juridice următoarele lucrări:

- ține contabilitatea operațiunilor economico-financiare prevăzute în contract;
- pregătește lucrările în vederea întocmirii situațiilor financiare;
- efectuează activități de evidență electronică a personalului și de salarizare.

Expertul contabil judiciar: în urma unei testări organizate de CECCAR, experții contabili pot deveni experți contabili judiciari și se pot înscrie pe listele experților contabili pe specializări, transmise anual de Corp, Ministerului Justiției. Programele de pregătire profesională continuă derulate de CECCAR permit actualizarea cunoștințelor membrilor în domeniile financiar-contabil și fiscal, derulându-se conform standardelor IFAC și fiind corelate cu legislația în domeniu.

Înscrierea experților contabili în GEJ – Grupul experților judiciari (NORMELE nr. 1044/2010 privind îmbunătățirea activității de expertiză contabilă judiciară)

Înscrierea experților contabili în GEJ, se face la cererea acestora dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au calitatea de expert contabil, dobândită în condițiile legi, sunt înscriși în Tabloul Corpului, cu viza la zi și au statut de membri activi;
b) au depus cererea de înscriere pentru susținerea testului și înscriere în GEJ la sediul filialei Corpului în a cărei rază teritorială își au domiciliul experții, conform Anexei nr.1, in termenele prevăzute de prezentele norme și însoțită de opțiunile personale privind specializările pentru care consideră că au competența necesară să efectueze expertize contabile judiciare;
c) au promovat testul de verificare a cunoștințelor privind regulile procedurale de efectuare a expertizelor contabile judiciare, privind noțiuni de doctrină și deontologia profesiei contabile și legislatia financiar – contabilă, organizat în acest scop la nivelul filialei CECCAR;
d) se bucură de o moralitate ireproșabilă.

La cerere pot fi exceptați de la susținerea testului următoarele categorii: lectorii abilitați de Corp pe specialitățile Expertiză contabilă, respectiv

Standarde profesionale, experţii contabili absolventi ai Facultăţilor de drept sau mastere în acest profil, cadre didactice universitare pentru disciplinele de Contabilitate sau Finanţe. Cei în cauză vor depune la filiale copii ale documentelor doveditoare.

Membrii CECCAR sunt obligaţi să respecte cerinţele etice ale Corpului, prevăzute în Codul etic naţional al profesioniştilor contabili.

Test de autoevaluare 5

Daţi trei exemple de lucrări ce pot fi efectuate de expertul contabil.
Răspuns:

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: Accesul la profesia de expert contabil şi la cea de contabil autorizat se face pe baza examenului de admitere la un stagiu de trei ani, prin efectuarea acestuia şi prin susţinerea unui examen de aptitudini, la finalizarea stagiului. Se pot înscrie pentru susţinerea examenului de acces la stagiu absolvenţii de studii superioare economice cu diplomă de licenţă recunoscută de Ministerul EducaţieiNaţionale.

Disciplinele la care se susţine examenul de admitere la stagiu pentru obţinerea calităţii de expert contabil sunt: Contabilitate; Fiscalitate; Drept; Audit; Evaluarea economică şi financiară aîntreprinderilor; Doctrină şi deontologie contabilă; Expertizăcontabilă.

Disciplinele la care se susţine examenul de admitere la stagiu pentru obţinerea calităţii de contabil autorizat sunt: Contabilitate; Fiscalitate; Drept.

TA 2: - a fost reprezentant (expert recomandat de parte) ori apărător al vreuneia din părţi;

- a fost martor (calitatea de expert este incompatibilă cu aceea de martor în aceeaşi cauză; calitatea de martor are întâietate).

TA 3: vezi subcapitolul 4.3. al unităţii de învăţare 4

TA 4: Răspunderea contravenţională sau administrativă este reglementată de dreptul procesual, din care menţionam următoarele situaţii:

Scanned with OKEN Scanner

- Refuzul fără motiv întemeiat să execute expertiza care i-a fost încredinţată;
- Nedepunerea lucrării în termenul stabilit de instanţă etc.

TA 5: Expertul contabil:

- efectuează expertize financiar-contabile, inclusiv expertize financiar-contabile cu componentă fiscală, dispuse de organele judiciare sau solicitate de persoanele fizice ori juridice în condiţiile prevăzute de lege şi de reglementările CECCAR;
- execută alte lucrări cu caracter financiar-contabil, inclusiv activităţi de evidenţă electronică a personalului, de salarizare, de organizare administrativă şi informatică, certificare de informaţii, date şi documente;
- îndeplineşte, potrivit dispoziţiilor legale, atribuţiile prevăzute în mandatul de cenzor şi de mandatar financiar.

Rezumat

Accesul la profesia de expert contabil şi la cea de contabil autorizat se face pe baza examenului de admitere la un stagiu de trei ani, prin efectuarea acestuia şi prin susţinerea unui examen de aptitudini, la finalizarea stagiului. Se pot înscrie pentru susţinerea examenului de acces la stagiu absolvenţii de studii superioare economice cu diplomă de licenţă recunoscută de Ministerul Educaţiei şi Cercetării.

Expertul contabil se află în incompatibilitate dacă există împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă el, soţul (soţia) sau o rudă apropiată, în soluţionarea cauzei într-un anumit mod care l-ar determina pe expertul contabil să fie subiectiv. Concret, expertul este în incompatibilitate când există împrejurări care fac justificată temerea că el, soţul său, ascendenţii ori descendenţii lor sau afinii lor, după caz, au un interes în legătură cu pricina care se judecă. Drepturile, obligaţiile şi interdicţiile expertului contabil sunt stipulate în Codurile de procedură civilă şi penală.

Potrivit art.15 din O.G. nr.64/1995 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, experţii contabili răspund în exercitarea profesiei disciplinar, administrativ şi penal, după caz.

Scanned with OKEN Scanner

Lucrare de verificare 4

1. Argumentaţi următoarea speţă: cum procedăm în cazul în care instanţa de judecată numeşte într-un dosar un expert contabil care urmează să efectueze o expertiză contabilă judiciară la o entitate ecomonică la care acesta a avut funcţie de contabil cu atribuţii legate de contabilitatea primară?

Bibliografie

1. I.Oncioiu, *Expertiza contabilă şi consultanţa fiscală*, Editura IDRU, Constanţa, 2010
2. L. Ionescu, *Expertiza contabilă în România*, Editura CH.Beck Bucureşti, 2011
3. Mircea Boulescu, Marcel Ghiţă - *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996
4. ORDONANŢA Nr. 65/1994 din 19 august 1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, cu modificările ulterioare
5. Regulamentul de organizare şi funcţionare a Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România
6. NORMELE nr. 1044/2010 privind îmbunătăţirea activităţii de expertiză contabilă judiciară

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 5

CORPUL EXPERŢILOR CONTABILI ŞI AL CONTABILILOR AUTORIZAŢI DIN ROMÂNIA - CECCAR (timp alocat de studiu 3 ore)

Obiectivele unităţii de învăţare 5
5.1. Cadrul normativ al organizării profesiei contabile în România
5.2. Organizarea şi funcţionarea Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România
5.3. Organismele de coordonare şi de decizie ale Corpului
5.4. Auditul de calitate al lucrărilor efectuate de profesioniştii contabili
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 5
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 5
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să cunoască organizarea CECCAR. Să identifice organele de coordonare şi decizie CECCAR.

5.1. Cadrul normativ al organizării profesiei contabile în România

Organizarea şi desfăşurarea profesiei contabile în România are la bază următoarele acte legislative:

- Ordonanţa nr. 65/1994 din 19 august 1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi cu modificările ulterioare;
- Codul etic naţional al profesioniştilor contabili;
- Standardul profesional nr.35: Expertizele contabile;
- Ordonanţa nr. 2/2000 privind organizarea activităţii de expertiză tehnică judiciară şi extrajudiciară;
- Regulamentul de organizare şi funcţionare a Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România, cu modificările şi completările ulterioare;

Scanned with OKEN Scanner

- Regulament privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile, cu modificările ulterioare;
- Codul de procedură civilă, capitolele referitoare la expertize contabile;
- Codul de procedură penală, capitolele referitoare la expertize contabile;
- Normele nr. 1044/2010 privind îmbunătățirea activității de expertiză contabilă judiciară;
- OMJ nr. 1190/C/2023 pentru aprobarea Nomenclatorului specializărilor expertizei tehnice judiciare.

5.2. Organizarea şi funcţionarea Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România

Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) este organismul profesional care gestionează profesia contabilă din România și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cu o istorie de peste 100 de ani, Corpul datează încă din anul 1921, când prin Decret Regal a fost înființat sub numele Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili.

Astăzi, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) este reprezentat în toate cele 41 de județe ale țării și în Municipiul București, prin filiale teritoriale. CECCAR are acoperire națională, toate cele 42 de filiale având sedii de desfășurare a activității în reședințele de județ și salariați care asigură logistica la nivel național, fiind printre cele mai mari organisme profesionale din regiunea de sud-est a Europei, cu peste 40.000 de membri.

De la înființare și până în prezent, CECCAR a cunoscut mai multe etape de dezvoltare în prezent fiind membru al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), al Accountancy Europe (organizația europeană a contabililor), al Federației Internaționale a Experților Contabili Francofoni (FIDEF), al Comitetului de Integrare Latină Europa America (CILEA), al Federației Europene a Consilierilor Fiscali (ETAF) și al altor organisme internaționale și regionale.

CECCAR, în calitate de organism profesional, se preocupă continuu de dezvoltarea competențelor și abilităților profesionistului contabil, care să îi permită furnizarea de servicii suplimentare celor tradiționale, la un nivel de

Scanned with OKEN Scanner

calitate ridicat. În acest sens, printr-un proces de cercetare continuu, în parteneriat cu mediul universitar şi cu cel de afaceri, CECCAR urmăreşte şi susţine evoluţia a carierei profesionistului contabil, mai ales prin identificarea noilor cerinţe de formare profesională continuă, asociate acesteia, ca premisă a unor acţiuni eficiente[15].

Cele două certificări oferite de CECCAR - **expert contabil şi contabil autorizat** – respectă standardele de educaţie IFAC iar membrii CECCAR îşi asumă angajamentul de a se conforma normelor profesionale şi de etică în domeniu fiind supuşi unui control de calitate riguros.

CECCAR susţine şi promovează practicile profesionale de înaltă calitate, concentrându-se în mod deosebit pe competenţa, aptitudinile şi etica celor implicaţi în profesie. CECCAR urmăreşte şi susţine dezvoltarea profesională a membrilor, astfel încât să servească interesul public, să pună bazele unei economii solide şi orientate spre progres.

Experţii contabili şi contabilii autorizaţi pot să-şi exercite profesia individual ori se pot constitui în societăţi comerciale potrivit legii. Evidenţa membrilor CECCAR se ţine prin intermediul Tabloului Corpului care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Test de autoevaluare 1
Care sunt obiectivele CECCAR? Răspuns:

5.3. Organismele de coordonare şi de decizie ale Corpului

Organele centrale de conducere ale Corpului sunt: Conferinţa naţională a experţilor contabili şi contabililor autorizaţi (denumită în continuare Conferinţa naţională), Consiliul superior al Corpului (denumit în continuare Consiliul superior) şi Biroul permanent al Consiliului superior (denumit în continuare Biroul permanent).

[15] www.ceccar.ro

Scanned with OKEN Scanner

Conferința Națională este organul superior de conducere și de control al Corpului.

Conferința Națională este constituită din:

- membrii Consiliului Superior,
- membrii consiliilor filialelor Corpului,
- membrii comisiilor de disciplină,
- reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice de pe lângă Consiliul Superior și consiliile filialelor,
- reprezentanți ai membrilor din fiecare filială a Corpului.

Consiliul Superior exercită drepturile Corpului, aferente statutului său de persoană juridică de utilitate publică; în mod esențial, are ca atribuție reprezentarea profesiunii în fața autorităților publice prin președintele său și coordonarea acțiunilor consiliilor filialelor județene.

Biroul Permanent al Consiliului Superior este compus din președinte, ales de Conferinăa Națională, și din vicepreședinți, aleși de Consiliul Superior.

Președintele Consiliului Superior este și președintele Biroului Permanent.

Presedintele Consiliului Superior este ales de Conferinta Națională dintre membrii Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

5.4. Auditul de calitate al lucrărilor efectuate de profesioniștii contabili

Auditul de calitate al serviciilor contabile prestate de către membrii Corpului se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile și are ca obiectiv principal respectarea de către membri a standardelor și normelor profesionale și a Codului etic național al profesioniștilor contabili, emise de CECCAR, în scopul satisfacerii interesului public.

Auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile răspunde următoarelor obiective:

a) oferirea posibilității ca publicul să aibă o bună percepție asupra calității serviciilor prestate și armonizarea comportamentelor profesionale ale membrilor;
b) contribuirea la buna organizare a cabinetelor și la perfecționarea metodelor de lucru;

Scanned with OKEN Scanner

c) aprecierea modului de aplicare a regulilor şi normelor profesionale şi de respectare a obligaţiilor de membru;
d) dezvoltarea solidarităţii în rândul profesiei, prin favorizarea contactelor dintre colegi, apropierea şi respectul profesioniştilor faţă de organele Corpului.

Auditul de calitate se întemeiază pe 5 principii fundamentale:

a) universalitate: auditul se aplicã tuturor cabinetelor definite ca atare şi tuturor serviciilor profesionale realizate de acestea: contabilitate, audit, consultanţă, expertiză etc
b) confidenţialitate: nicio informaţie privind un cabinet sau un membru al acestuia nu poate fi adusă la cunoştinţă terţilor;
c) adaptarea auditului: este corespunzător naturii misiunilor exercitate şi mărimii cabinetului;
d) colegialitate: auditul este efectuat de către experţii contabili membri ai Corpului, anume formaţi şi instruiţi, care au calitatea de angajaţi ai Corpului;
e) armonizare: pe cât posibil, cabinetele care execută activităţi reglementate de mai multe organisme profesionale pot face obiectul unui audit cu obiective stabilite de comun acord cu aceste organisme.

Auditul de calitate cuprinde:
a) cunoaşterea modului de organizare a cabinetului, a sistemelor şi procedurilor în vigoare în cadrul acestuia (auditul structural);
b) aprecierea modului în care sunt aplicate normele profesionale, examinându-se prin sondaj dosarele de lucru corespunzătoare misiunilor selecţionate pentru audit (auditul tehnic);
c) îndeplinirea obligaţiilor de membru al Corpului în ceea ce priveşte educaţia, etica, plata cotizaţiilor, depunerea raportului anual de activitate, participarea la activităţile organizate de Corp (auditul de conformitate).

Reglementările în baza cărora îşi desfăşoară activitatea compartimentul Auditul de calitate sunt:
- Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile;
- Normele privind certificarea atestării auditului de calitate al serviciilor contabile.[16]

[16] https://ceccarbucuresti.ro/ro/membri/sunt-membru-ceccar/audit-de-calitate/

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 2

Enumeraţi principiile în baza cărora îşi desfăşoară activitatea *Auditul de calitate* din cadrul CECCAR.

Răspuns:

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: CECCAR, în calitate de organism profesional, se preocupă continuu de dezvoltarea competențelor și abilităților profesionistului contabil, care să îi permită furnizarea de servicii suplimentare celor tradiționale, la un nivel de calitate ridicat. În acest sens, printr-un proces de cercetare continuu, în parteneriat cu mediul universitar şi cu cel de afaceri, CECCAR urmărește și susține evoluția a carierei profesionistului contabil, mai ales prin identificarea noilor cerințe de formare profesională continuă, asociate acesteia, ca premisă a unor acțiuni eficiente.

TA 2: Principiile în baza cărora îşi desfăşoară activitatea *Auditul de calitate* din cadrul CECCAR sunt: universalitate, confidenţialitate, adaptarea auditului, colegialitate, armonizare.

Rezumat

Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) este organismul profesional care gestionează profesia contabilă din România și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Auditul de calitate al serviciilor contabile prestate de către membrii Corpului se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile şi are ca obiectiv principal respectarea de către membri a standardelor şi normelor profesionale şi a Codului etic naţional al profesioniştilor contabili, emise de CECCAR, în scopul satisfacerii interesului public.

Scanned with OKEN Scanner

Lucrare de verificare 5

1. Care sunt Organele centrale de conducere ale CECCAR?
2. Care sunt obiectivele Auditului de calitate în domeniul serviciilor contabile?

Bibliografie

1. I. Oncioiu, *Expertiza contabilă şi consultanţa fiscală*, Editura IDRU, Constanţa, 2010
2. L. Ionescu., *Expertiza contabilă în România*, Editura CH.Beck Bucureşti, 2011
3. Mircea Boulescu, Marcel Ghiţă - *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996
4. Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile
5. Ordonanţa nr. 65/1994 din 19 august 1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi cu modificările ulterioare
6. Ordonanța nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 6

RAPORTUL DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ (timp alocat de studiu 3 ore)

Obiectivele unităţii de învăţare 6
6.1. Conţinutul raportului de expertiză contabilă
6.2. Condiţii de redactare a raportului de expertiză contabilă
6.3. Situaţii de redactare necorespunzătoare a raportului de expertiză contabilă
6.4. Valorificarea raportului de expertiză contabilă
6.5. Semnarea, auditarea şi depunerea Raportului de expertiză contabilă judiciară
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 6
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 6
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să identifice capitolele raportului de expertiză contabilă. Să cunoască condiţiile de redactare a raportului de expertiză contabilă. Să dezbată pe echipe un model de raport de expertiză contabilă.

6.1. Conţinutul raportului de expertiză contabilă

După efectuarea expertizei, expertul contabil numit întocmeşte un raport scris.

Raportul de expertiză contabilă cuprinde trei capitole:

1. *Partea introductivă* în care se arată:
   - organul de urmărire penală sau instanţa de judecată care a dispus efectuarea expertizei contabile;
   - data când s-a dispus efectuarea expertizei contabile;
   - numele şi prenumele expertului contabil, domiciliul şi numărul carnetului de expert;
   - actul de numire a expertului contabil;
   - cauza şi părţile;
   - data şi locul unde a fost efectuată expertiza contabilă;

Scanned with OKEN Scanner

- data întocmirii raportului de expertiză contabilă;
- obiectul expertizei contabile şi întrebările la care urmează să răspundă expertul contabil;
- materialul pe baza căruia a fost efectuată expertiza contabilă;
- dacă părţile care au participat la expertiză au dat explicaţii în cursul expertizei.

2. *Desfăşurarea expertizei contabile* cuprinde:
   - descrierea în amănunt a operaţiilor de efectuare a expertizei contabile;
   - prezentarea obiectivelor (întrebărilor);
   - concluzia (răspunsul) expertului contabil, care trebuie să fie precis(ă), concis(ă), fără echivoc, redactat(ă) într-o manieră analitică, ordonată şi sistematizată, fără a face aprecieri asupra calităţii documentelor justificative, a reprezentărilor (înregistrărilor) contabile, a expertizelor şi actelor de control (de orice fel) anterioare, şi nici asupra încadrărilor juridice.

Pentru fiecare constatare se menţionează materialul documentar pe care se sprijină şi dispoziţiile legale în limita cărora a fost făcută constatarea, cu indicarea textelor corespunzătoare.

Examinarea problemelor se face în raport cu materialul documentar şi dispoziţiile legale avute în vedere de organele care au stabilit anterior un prejudiciu (de exemplu, organele de control), motivându-se documentat şi legal deosebirile de opinii ale expertului contabil faţă de cele ale organului de control. Actele dubioase, fictive sau suspecte nu se iau în considerare de către expert la calcularea prejudiciului, dar se menţionează în raportul de expertiză contabilă.

Constatările consemnate în raportul de expertiză contabilă se redactează în aşa fel încât, din coroborarea cu actele anterioare prin care s-a constatat prejudiciul, să se obţină concluzii în conformitate cu faptele şi dispoziţiile normative. În raportul de expertiză contabilă se menţionează şi eventualele documente noi utilizate de expert, care n-au fost avute în vedere de către organul care a stabilit iniţial prejudiciul.

3. *Concluzii*

Acest capitol trebuie să conţină câte un paragraf distinct cu concluzia (răspunsul) la fiecare obiectiv (întrebare) al (a) expertizei contabile preluat(ă) în maniera în care a fost formulat(ă) în Capitolul II *Desfăşurarea expertizei contabile*.

Scanned with OKEN Scanner

Răspunsurile la obiective se formulează clar, concis şi precis.

RAPORT DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ JUDICIARĂ – MODEL

Capitolul I. INTRODUCERE

Paragraful (i)

Subsemnatul _____ expert contabil, domiciliat în posesor al carnetului de expert contabil nr. _____ înscris în TABLOUL EXPERŢILOR CONTABILI şi CONTABILILOR AUTORIZAŢI din ROMÂNIA (CECCAR) în partea _____ poziţia _____

(Dacă sunt mai mulţi experţi contabili, acesta se repetă pentru fiecare)

Paragraful (ii)

Am fost numit(ţi) prin _____ din data de _____ expert contabil în dosarul nr. _____ ,

părţile implicate în proces fiind:

1. _____
2. _____
n. _____ (Pentru fiecare parte implicată în proces se va menţiona: denumirea, domiciliul sau sediul social şi calitatea procesuală)

Paragraful (iii)

Împrejurările şi circumstanţele în care a luat naştere litigiul sunt: _____

_____

Paragraful (iv)

Pentru rezolvarea acestei cauze s-a dispus proba cu expertiza contabilă, căreia i s-au fixat următoarele obiective (întrebări):

1. _____
2. _____
n. _____

Paragraful (v)

Lucrările expertizei contabile s-au efectuat în perioada _____ la sediul social /domiciliul _____

Paragraful (vi)

Materialul documentar care a stat la baza efectuării expertizei constă în: _____

Paragraful (vii)

Redactarea prezentului raport de expertiză contabilă s-a făcut în perioada _____. În cauză s-au efectuat /nu s-au efectuat alte expertize contabile; s-au utilizat /nu s-au utilizat lucrările altor experţi (tehnici fiscali etc.).

Problemele ridicate de părţile interesate în expertiză şi explicaţiile date de acestea în timpul efectuării expertizei sunt:

_____

Scanned with OKEN Scanner

Paragraful (viii)
Data pentru depunerea prezentului raport de expertiză contabilă a fost fixată la şi prelungită la _____.
(dacă este cazul)

CAPITOLUL II. DESFĂŞURAREA EXPERTIZEI CONTABILE
Obiectivul nr. I (i=1,n).
Pentru a răspunde la obiectivul (întrebarea nr. i) s-au examinat următoarele documente şi acte: _____ (descriere detaliată dacă este cazul)
În conformitate cu actele şi documentele expertizate formulăm, la obiectivul nr. I, următorul răspuns:_____ (se redactează răspunsul clar, concis şi fără ambiguităţi)

CAPITOLUL III. CONCLUZII
În conformitate cu examinările materialului documentar menţionat în introducerea şi cuprinsul prezentului raport de expertiză contabilă formulăm următoarele concluzii (răspunsuri) la obiectivele (întrebările) fixate acesteia:
La obiectivul nr. 1 _____
La obiectivul nr. 2 _____
La obiectivul nr. n _____ (Se vor relua răspunsurile din capitolul II, DESFĂŞURAREA EXPERTIZEI CONTABILE)
Pentru ca prezentul raport de expertiză contabilă să vină în sprijinul beneficiarului, considerăm necesar să facem următoarele precizări:
_____
_____
_____.
(Acest paragraf poate fi introdus numai dacă expertul contabil consideră că este util beneficiarului expertizei contabile. El poate face obiectul unui capitol separat: CAPITOLUL IV, CONSIDERAŢIILE PERSONALE ALE EXPERTULUI(ŢILOR) CONTABIL(I).)
Prezentul raport de expertiză contabilă a fost întocmit în (n) exemplare, câte unul pentru fiecare parte, unul pentru instanţă şi unul pentru expertul desemnat.
Expert(ţi) contabil(i):

Test de autoevaluare 1

Ce elemente cuprinde *Partea introductivă* a unui Raport de expertiză contabilă judiciară?
Răspuns:

Scanned with OKEN Scanner

Alte aspecte privind întocmirea raportului de expertiză contabilă

Atunci când există necesitatea de documentare a unei constatări din raportul de expertiză contabilă care implică o prezentare mai detaliată se întocmesc anexe. Anexele trebuie să fie corecte şi corelate cu datele din raport.

Raportul de expertiză contabilă se semnează de expertul contabil pe fiecare filă, inclusiv pe anexe. Orice modificare de cifre este autentificată de expert prin semnătura sa.

În situaţia în care expertiza contabilă se efectuează de mai mulţi experţi (inclusiv cei recomandaţi de părţi), se întocmeşte un singur raport de expertiză. Dacă sunt deosebiri de păreri, opiniile separate se consemnează în cuprinsul raportului sau într-o anexă, cu menţiunea *opinie separată*. Dacă între experţi este dezacord total, fiecare expert contabil întocmeşte raport de expertiză separat.

Experţii contabili şi experţii tehnici numiţi în aceeaşi cauză se pot consulta reciproc, dar redactează rapoarte de expertiză separate, deoarece întocmirea unui raport comun presupune asumarea răspunderii pentru toate concluziile raportului, adică şi cele din afara specialităţii.

6.2. Condiţii de redactare a raportului de expertiză contabilă

În redactarea raportului de expertiză contabilă este necesar să se asigure:

- redactarea corectă şi clară a problemelor date spre rezolvare expertului;
- analiza cu competenţă a tuturor întrebărilor formulate de organul care a dispus efectuarea expertizei contabile, a materialului documentar pus la dispoziţia expertului;
- argumentarea constatărilor expertului pe bază de documente legale;
- întemeierea analizei efectuate de expert pe materialele ce i-au fost puse la dispoziţie şi nu pe presupuneri, asimilări sau aprecieri care nu au la bază documente legale şi date reale din contabilitate;
- corelarea datelor documentare cu alte elemente ce influenţează situaţia analizată;
- neluarea în considerare a actelor nevalabile prezentate de părţi direct expertului contabil, ocolindu-se organul care a dispus efectuarea expertizei;
- necomiterea de către expertul contabil a unor imixtiuni în atribuţiile organului judiciar;
- aplicarea în mod corespunzător a actelor normative;

Scanned with OKEN Scanner

- folosirea concluziilor expertizei tehnice, în cazul în care s-a dispus în cauza respectivă efectuarea unei astfel de expertize;
- prezentarea cauzelor diferenţelor stabilite faţă de rapoartele de expertiză anterioare sau actele de control în situaţia în care s-au mai efectuat expertize contabile sau control în aceeaşi cauză;
- concordanţa deplină între constatările făcute şi concluziile raportului de expertiză contabilă;
- stabilirea precisă a valorii prejudiciului;
- contribuţia efectivă a concluziilor expertului contabil la elucidarea obiectivelor supuse expertizei.

6.3. Situaţii de redactare necorespunzătoare a raportului de expertiză contabilă

Practic, sunt situaţii în care raportul de expertiză contabilă nu este întocmit corespunzător.

Asemenea situaţii pot fi:

- materialul pus la dispoziţie nu permite elaborarea unor concluzii categorice;
- datele documentare nu sunt corelate cu alte elemente apte să influenţeze situaţia respectivă;
- actele examinate nu sunt autentice, fiind prezentate direct de părţile interesate;
- nu se iau în considerare şi nu sunt explicate diferenţele stabilite de controlul financiar;
- dezacord între partea descriptivă a raportului de expertiză şi concluzii;
- actele normative luate în considerare sunt aplicabile altei perioade de timp sau altei ramuri economice;
- tehnica folosită pentru lămurirea obiectivelor este neadecvată, depăşită;
- materialele puse la dispoziţie nu sunt analizate cu competenţă;
- concluziile se bazează pe presupuneri, asimilări, aprecieri.

Conţinutul nesatisfăcător al raportului de expertiză contabilă poate fi datorat:

- organului beneficiar ale expertizei (de urmărire penală sau instanţa de judecată), care nu formulează toate întrebările principale, nu cheamă

Scanned with OKEN Scanner

părţile pentru a fi chestionate dacă este necesar să se adauge şi alte întrebări, nu solicită explicaţii de la părţi în cursul efectuării expertizei;

- expertului contabil, care tratează superficial şi ineficient problemele supuse cercetării, nu foloseşte date documentare, aplică metode neadecvate din punct de vedere ştiinţific.

Unele rapoarte de expertiză contabilă prezintă lipsuri cum sunt:

- concluzii probante (ipotetice, prezumtive) sau cu mai multe variante;
- utilizarea unor modalităţi greşite de cercetare;
- neluarea în discuţie a tuturor actelor şi materialelor puse la dispoziţie;
- nu se răspunde la toate întrebările sau nu se dau răspunsuri clare;
- rapoartele sunt în contradicţie cu celelalte probe ale dosarului;
- rapoartele depăşesc drepturile expertului contabil;
- rapoartele conţin concluzii care nu sunt în acord cu cele consemnate în partea descriptivă.

Test de autoevaluare 2

Enumeraţi trei situaţii de redactare necorespunzătoare a Raportului de expertiză contabilă judiciară.

Răspuns:

6.4. Valorificarea raportului de expertiză contabilă

Pentru a fi administrată ca probă în justiţie, expertiza contabilă trebuie să prezinte un nivel calitativ ridicat, să contribuie efectiv la soluţionarea cauzei respective. În vederea asigurării nivelului său calitativ ridicat, raportul de expertiză contabilă nu este considerat satisfăcător din oficiu, ci este supus în prealabil unei exigente aprecieri critice.

În sistemul de ierarhizare a probelor, expertiza contabilă nu este acceptată ca superioară altor probe. Caracterul ştiinţific şi aportul expertizei contabile la rezolvarea cauzei rezultă după analiza amănunţită a întregului material din

Scanned with OKEN Scanner

dosar. Ca atare, expertiza contabilă nu are forţă probantă absolută, ponderea sa fiind egală cu a oricărui alt mijloc de probă.

În consecinţă, eficienţa raportului de expertiză contabilă, ca mijloc de probă cu fundamentare ştiinţifică, depus la dosarul cauzei, este determinată de contribuţia sa la soluţionarea cauzei.

Capacitatea de a evalua plenar concluziile raportului de expertiză contabilă revine organului care a dispus efectuarea expertizei, deoarece acesta răspunde de hotărârea ce se pronunţă pe baza probelor.

Valorificarea expertizei contabile în activitatea judiciară presupune însuşirea concluziilor acesteia de către organul beneficiar. Sunt, însă, cazuri în care, după examinarea de către organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, care a dispus efectuarea expertizei contabile, a raportului de expertiză contabilă, se ajunge la concluzia că acesta este necorespunzător. În asemenea situaţii, organul care a dispus efectuarea expertizei poate dispune, le cererea părţilor sau din oficiu, măsuri de refacere sau completare a expertizei contabile.

Formele de completare a expertizei contabile sunt:

- *Explicaţiile verbale* = desluşiri orale pe care expertul contabil le prezintă organului care a dispus efectuarea expertizei, în faţa căruia este chemat.

Explicaţiile verbale reprezintă o audiere a expertului contabil care, în calitate de specialist, prezintă organului judiciar concluzii asupra cazului suspus cercetării.

- *Lămuriri suplimentare în scris*.

Această formă de completare a raportului de expertiză contabilă se dispune atunci când sunt necesare clarificări contabile care, implicând unele examinări în plus, nu pot fi efectuate printr-un simplu dialog oral al organului care a dispus efectuarea expertizei cu expertul contabil.

Suplimentul de expertiză contabilă

Se dispune de organul de urmărire penală sau instanţa de judecată când constată, la cerere sau din oficiu, că expertiza nu este completă, şi anume:

- concluziile raportului de expertiză contabilă nu satisfac integral cerinţele organului judiciar;
- nu s-a răspuns la toate întrebările;
- sunt întrebări care n-au fost suficient clarificate;
- concluzia la o întrebare este în contradicţie cu materialul probator pus la dispoziţia expertului;
- pe parcursul soluţionării cauzei au apărut noi obiective - obiecţiuni;

Scanned with OKEN Scanner

- s-au omis, de către organul beneficiar al expertizei, întrebări cu importanţă pentru clarificarea justă a cauzei.

Suplimentul de expertiză contabilă poate fi efectuat de acelaşi expert sau de altul. Are caracterul unei expertize în continuare, limitată însă la obiectivele adăugate sau neclarificate. Se redactează separat, ca o lucrare de sine stătătoare şi nu ca o continuare a raportului de expertiză, dar urmează aceleaşi reguli ca raportul iniţial.

Organul beneficiar poate dispune din oficiu completarea raportului de expertiză contabilă, pentru stabilirea adevărului, peste voinţa părţilor, în scopul evidenţierii tuturor împrejurărilor esenţiale ale cauzei. Această completare din oficiu contribuie la prevenirea oricărei erori în cunoaşterea, dovedirea şi caracterizarea situaţiilor constante. În acest fel se stabileşte relaţia exactă între concluzii şi realitatea obiectivă. Pentru părţi, completarea expertizei contabile constituie o garanţie procesuală pentru aflarea adevărului.

Formele de completare sunt adaosuri la lucrarea de bază, fac parte integrantă din raportul de expertiză contabilă şi au putere de expertiză.

În cazul în care organul de urmărire penală sau instanţa de judecată are îndoieli cu privire la exactitatea raportului de expertiză contabilă, dispune efectuarea unei noi expertize contabile, de către alt expert contabil.

6.5. Semnarea, auditarea şi depunerea Raportului de expertiză contabilă judiciară

Raportul de expertiză contabilă se parafează şi se semnează filă cu filă, inclusiv anexele, de expertul contabil / experţii contabili numit(ţi)/desemnat(ţi) la cererea părţilor sau din oficiu.

Expertii contabili desemnaţi/numiţi, consilieri/recomandaţi de parte care au opinii separate pe care le inserează în cuprinsul raportului precum şi experţii consilieri ai părţilor care întocmesc Raport separat, vor adăuga pe ultima pagină a Raportului de expertiză întocmit de expertul desemnat/ numit, alături de semnătură şi parafă, menţiunea *„cu opinie separată/raport separat”*, după caz , iar în interiorul Raportului vor semna şi parafa numai paginile care le cuprind opiniile.

Raportul de expertiză contabilă judiciară, după ce a fost prezentat auditului de calitate, se depune la organul care a dispus efectuarea acestuia, în termenul stabilit, de organul care a dispus expertiza contabilă sau de prevederile codurilor de procedură.

Scanned with OKEN Scanner

Raportul de expertiză contabilă extrajudiciară se depune la beneficiarul acestuia în termenul contractual.

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: Partea introductivă (capitolul 1) a Raportului de expertiză contabilă judiciară cuprinde:

- organul de urmărire penală sau instanţa de judecată care a dispus efectuarea expertizei contabile;
- data când s-a dispus efectuarea expertizei contabile;
- numele şi prenumele expertului contabil, domiciliul şi numărul carnetului de expert;
- actul de numire a expertului contabil;
- cauza şi părţile;
- data şi locul unde a fost efectuată expertiza contabilă;
- data întocmirii raportului de expertiză contabilă;
- obiectul expertizei contabile şi întrebările la care urmează să răspundă expertul contabil;
- materialul pe baza căruia a fost efectuată expertiza contabilă;
- dacă părţile care au participat la expertiză au dat explicaţii în cursul expertizei.

TA 2: - actele examinate nu sunt autentice, fiind prezentate direct de părţile interesate;

- nu se iau în considerare şi nu sunt explicate diferenţele stabilite de controlul financiar;
- dezacord între partea descriptivă a raportului de expertiză şi concluzii.

Rezumat

Constatările şi concluziile motivate ale expertizei contabile se consemnează într-un raport scris care trebuie să cuprindă trei capitole: Capitolul I ***Introducere,*** Capitolul II ***Desfăşurarea expertizei contabile*** şi Capitolul III ***Concluzii.***

Conţinutul nesatisfăcător al raportului de expertiză contabilă poate fi datorat:

- organului beneficiar ale expertizei (de urmărire penală sau instanţa de judecată), care nu formulează toate întrebările principale, nu cheamă

Scanned with OKEN Scanner

părţile pentru a fi chestionate dacă este necesar să se adauge şi alte întrebări, nu solicită explicaţii de la părţi în cursul efectuării expertizei;

- expertului contabil, care tratează superficial şi ineficient problemele supuse cercetării, nu foloseşte date documentare, aplică metode neadecvate din punct de vedere ştiinţific.

Valorificarea expertizei contabile în activitatea judiciară presupune însuşirea concluziilor acesteia de către organul beneficiar. Sunt, însă, cazuri în care, după examinarea de către organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, care a dispus efectuarea expertizei contabile, a raportului de expertiză contabilă, se ajunge la concluzia că acesta este necorespunzător. În asemenea situaţii, organul care a dispus efectuarea expertizei poate dispune, le cererea părţilor sau din oficiu, măsuri de refacere sau completare a expertizei contabile.

Lucrare de verificare 6

1. Ce lipsuri pot prezenta unele rapoarte de expertiză?
2. Ce reprezintă suplimentul la raportul de expertiză contabilă?
3. Ce cuprind concluziile unui raport de expertiză contabilă?

Bibliografie

Standardul profesional nr.35 "Expertizele contabile"

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂŢARE 7

CHELTUIELI JUDICIARE. COSTUL EXPERTIZEI CONTABILE
(timp alocat de studiu 2 ore)

Obiectivele unităţii de învăţare 7
7.1. Onorariul expertizei contabile
7.2. Decontul de cheltuieli
Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 7
Bibliografie

Obiectivele unităţii de învăţare 7
La terminarea unităţii de învăţare cursanţii vor fi capabili: Să definească termenul de onorariu. Să întocmească un decont de cheltuieli aferent unei expertize contabile.

7.1.Onorariu expertiză contabilă. Cheltuieli judiciare

Expertul are dreptul la un onorariu pentru activitatea depusă în vederea efectuării expertizei, pentru cheltuielile pe care ar trebui să le suporte sau le-a suportat pentru efectuarea expertizei. Cuantumul onorariului este stabilit de către organele judiciare în funcţie de natura şi complexitatea cauzei şi de cheltuielile suportate sau care urmează a fi suportate de către expert.

Cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de procedură, administrarea probelor, conservarea mijloacelor materiale de probă, retribuirea apărătorilor, precum şi orice alte cheltuieli ocazionate de desfăşurarea procesului penal se acoperă din sumele avansate de stat sau plătite de părţi.

Onorariile stabilite pentru expertizele contabile dispuse în avansul procesului penal, din oficiu, în cauzele privind infracţiunile de corupţie, crimă organizată şi alte cauze cu consecinţe deosebit de grave, se avansează de la bugetul statului de Ministerul Finanţelor Publice, prin direcţiile finanţelor publice judeţene ori a municipiului Bucureşti. Aceste sume se recuperează ulterior, conform hotărârii judecătoreşti definitive, care se comunică, în acest scop, şi autorităţii care a efectuat plata.

Scanned with OKEN Scanner

Expertul contabil are dreptul la:

- restituirea cheltuielilor de transport, întreţinere, locuinţă şi a altor cheltuieli necesare, prilejuite de chemarea la organul de urmărire penală ori de instanţa de judecată;
- venitul de la locul de muncă, pe durata lipsei de la serviciu prilejuită de chemarea la organul de urmărire penală sau la instanţa de judecată;

Acest drept se acordă numai dacă expertul este salariat al unei unităţi de interes public. Prin termenul „public", conform codului penal, se înţelege tot ce priveşte instituţiile publice, instituţiile sau alte persoane juridice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum şi bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public.

Suma care reprezintă acest venit se plăteşte de unitatea la care lucrează expertul.

- o retribuţie pentru îndeplinirea însărcinării date.

Sumele acordate se plătesc, pe baza dispoziţiilor luate de organul care a dispus chemarea şi în faţa căreia s-a prezentat expertul, din fondul cheltuielilor judiciare special alocat. Aceste sume se plătesc expertului după ce şi-a îndeplinit însărcinările.

Ordonanţa Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activităţii de expertiză tehnică judiciară şi extrajudiciară nu prevede niciun fel de onorarii minimale pentru expertiza efectuată de experţii judiciari sau extrajudiciari. Art. 23 alin. 1 din O.G. nr. 2/2000 prevede doar nişte criterii de stabilire a onorariului definitiv: „se stabileşte ... **în funcţie de** complexitatea lucrării, de volumul de lucru depus şi de gradul profesional ori ştiinţific al expertului sau al specialistului."

Art. 331 alin. 3 NCPC, rap. la art. 339 alin. 2: "Onorariul ***poate*** fi majorat, la **cererea motivată** a experţilor, ţinându-se seama de lucrarea efectuată, însă ***numai după*** depunerea raportului, a răspunsului la eventualele obiecţiuni sau a raportului suplimentar, după caz."

Cheltuielile judiciare avansate de stat se suportă astfel:

În caz de:	**Cheltuielile judiciare avansate de stat se suportă de către:**
Condamnare	*Inculpat* Când sunt mai mulţi condamnaţi instanţa hotărăşte, în funcţie de măsura în care fiecare dintre inculpaţi a provocat cheltuielile judiciare, partea datorată.

Scanned with OKEN Scanner

În caz de:	Cheltuielile judiciare avansate de stat se suportă de către:
	Partea responsabilă civilmente, în măsura în care este obligată solidar cu inculpatul la recuperarea pagubei, este obligată în mod solidar cu acesta şi la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat.
Achitare	*Partea vătămată,* în măsura în care cheltuielile au fost determinate de aceasta. *Partea civilă* căreia i s-au respins în total pretenţiile civile, în măsura în care cheltuielile au fost determinate de această parte. *Inculpat,* în cazul când, deşi achitat, a fost totuşi obligat la repararea pagubei.
Încetare a procesului penal	*Inculpat,* dacă s-a dispus înlocuirea răspunderii penale. *Ambele părţi,* în caz de împăcare. *Ambele părţi,* în caz de retragere a plângerii.
Amnistie, prescripţie sau retragere a plângerii, dacă inculpatul cere continuarea procesului penal	*Partea vătămată,* când în cauză, procurorul dispune scoaterea de sub urmărire, iar instanţa de judecată pronunţă achitarea. *Inculpat,* când în cauză procurorul dispune încetarea urmăririi penale, iar instanţa de judecată pronunţă încetarea procesului penal.
Declarării apelului ori a recursului sau al introducerii oricărei alte cereri	*Persoana căreia i s-a respins ori care şi-a retras apelul, recursul sau cererea.*
În toate celelalte cazuri	*Cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.*
Clasare, scoatere de sub urmărire sau încetare a urmăririi penale	*Partea vătămată* *Inculpat* *Ambele părţi*
În cazul când mai multe părţi sunt obligate la suportarea cheltuielilor judiciare, instanţa hotărăşte partea din cheltuielile judiciare suportate de fiecare	

Scanned with OKEN Scanner

În legătură cu plata cheltuielilor judiciare făcute de părţi, Codul de procedură penală stabileşte următoarele situaţii:

Caz-situaţie	Obligaţia de plată:
În caz de condamnare	Inculpatul este obligat să plătească părţii vătămate şi părţii civile căreia i s-a admis acţiunea civilă, cheltuielile făcute de acestea
Admiterea în parte a acţiunii civile	Când acţiunea civilă este admisă numai în parte, instanţa poate obliga pe inculpat la plata totală sau parţială a cheltuielilor judiciare
Renunţarea la acţiunea civilă	Instanţa se pronunţă asupra cheltuielilor la cererea părţilor
În caz de achitare	Partea vătămată este obligată să plătească inculpatului şi părţii responsabile civilmente cheltuielile judiciare făcute de aceştia, în măsura în care au fost provocate de partea vătămată
În caz de încetare a urmăririi penale	Prin ordonanţa de încetare a urmăririi penale se dispune şi asupra cheltuielilor judiciare, stabilindu-se cuantumul acestora, cine trebuie să le suporte şi ordonarea încasări lor.
În celelalte cazuri privind restituirea cheltuielilor judiciare făcute de părţi în cursul procesului penal, instanţa stabileşte obligaţia de restituire potrivit legii civile.	

Costul expertizei contabile cuprinde:

- retribuţia cuvenită expertului pentru munca prestată se fixează de către organul care a dispus efectuarea expertizei prin ordonanţă sau încheiere de şedinţă; în mod provizoriu, o dată cu dispunerea expertizei sau definitiv, după efectuarea expertizei.
- cheltuielile de transport-deplasare;
- cheltuielile cu dactilografierea lucrărilor expertizei;
- cheltuielile de poştă şi telegraf efectuate de expert.

Dispoziţia din hotărârea penală privind obligarea la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat se pune în executare prin trimiterea unui extras de pe acea parte din dispozitiv care priveşte cheltuielile judiciare. Când obligarea la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat s-a dispus prin ordonanţă, punerea şi executarea se face de procuror, aplicându-se aceeaşi procedură. Executarea cheltuielilor judiciare se face de organele care execută amenda penală.

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 1

Ce reprezintă onorariul datorat expertului contabil judiciar?
Răspuns:

7.2. Decontul de cheltuieli

Pentru a justifica numărul de ore utilizate la efectuarea lucrării de expertiză contabilă şi costul expertizei contabile, expertul contabil întocmeşte *Decontul de cheltuieli privind costul expertizei contabile,* care se înaintează, împreună cu raportul de expertiză contabilă, la organul care a dispus efectuarea expertizei.

MODEL DECONT DE CHELTUIELI

CABINET INDIVIDUAL DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ
XXXXXXXXXXXXXX
Bucureşti, str. .....nr....., bl. ....., sc..., ap....
Tel: 07xxxxxxxx
Fax: 021xxxxxxxx
E-mail: .....

TRIBUNALUL BUCUREŞTI
SECŢIA .....
DOSAR NR. XXXX/3/201X
TERMEN: 09.05.201X

DECONT DE CHELTUIELI AFERENT LUCRĂRII EXECUTATE

Subsemnata XXXXXXXXXXXXXXX, expert contabil judiciar, posesoare a carnetului nr....., aflată în evidenţa Biroului Local pentru Expertize Judiciare Tehnice şi Contabile de pe lângă Tribunalul Bucureşti şi a legitimaţiei nr. ....., înscrisă în Registrul privind evidenţa experţilor contabili judiciari, filiala Bucureşti, în calitate de expert desemnat prin Încheierea de şedinţă din data de 07.03.201X în dosarul nr. ....., **TRIBUNALUL BUCUREŞTI, SECŢIA .....**, vă rog să aprobaţi onorariul în sumă de 5.300 lei , luând în considerare următorul decont de cheltuieli aferent lucrării executate:

Cuantumul onorariului expertului desemnat este determinat de:

- complexitatea expertizei, atât din punct de vedere al volumului şi conţinutului documentelor ce vor trebui studiate, cât şi a legislaţiei aplicabile;

Scanned with OKEN Scanner

- fapte care vor necesita efectuarea de cheltuieli constând în ore de studiu în conformitate cu decontul de mai jos:

Etapa 1: cheltuieli:

- studierea preliminară a dosarului	- 5 ore
- documentare reglementări/legislaţie privind obiectivele expertizei contabile	- 5 ore
Total ore	**10 ore**
Tarif /ora 30 lei/oră	
Total 1: 30 lei x 10 ore = 300 lei	

Etapa 2: Desfăşurarea propriu-zisă a expertizei:

- examinarea, sortarea şi procesarea informaţiilor	- 85 ore
- în situaţii centralizatoare tabelare tip Anexe elaborarea şi redactarea raportului de expertiză contabilă	- 15 ore
Total ore	**100 ore**
Tarif /oră: 50 lei/oră	
Total 2: 50 lei x 100 ore = 5.000 ron	
TOTAL CHELTUIELI(1+2)	***5.300 lei.***

Vă mulţumesc !

07.05.201X

Expert contabil judiciar,
XXXXXXXXXXXXX

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: Onorariul datorat expertului contabil judiciar reprezintă suma de bani ce i se cuvine acestuia, în funcţie de complexitatea lucrării, de volumul de lucru depus şi de gradul profesional ori ştiinţific al expertului sau al specialistului.

Rezumat

Costul expertizei contabile cuprinde:

- retribuţia cuvenită expertului pentru munca prestată se fixează de către organul care a dispus efectuarea expertizei prin ordonanţă sau încheiere de şedinţă; în mod provizoriu, o dată cu dispunerea expertizei sau definitiv, după efectuarea expertizei.

Scanned with OKEN Scanner

- cheltuielile de transport-deplasare;
- cheltuielile cu dactilografierea lucrărilor expertizei;
- cheltuielile de poştă şi telegraf efectuate de expert.

Lucrare de verificare 7

1. Ce elemente conţine un Decont de cheltuieli?

Bibliografie

1. Ordonanţa Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activităţii de expertiză tehnică judiciară şi extrajudiciară
2. Noul Cod de Procedură Civilă

Scanned with OKEN Scanner

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 8

TAXE ȘI COTIZAȚII CECCAR (timp alocat de studiu 2 ore)

Obiectivele unității de învățare 8
8.1. Sistemul de cotizații în cadrul CECCAR
8.2. Alte taxe în cadrul CECCAR
Răspunsuri și comentarii la testele de autoevaluare
Rezumat
Lucrare de verificare 8
Bibliografie

Obiectivele unității de învățare 8
La terminarea unității de învățare cursanții vor fi capabili: Să distingă categoriile de membri din cadrul CECCAR. Să cunoască tipurile de cotizații profesionale și alte taxe din cadrul CECCAR.

8.1.Sistemul de cotizații în cadrul CECCAR

Conform art. 37 alin. (2) din OG 65/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați: "Taxele de înscriere în evidență și cotizațiile pe tranșe de venit se stabilesc anual de Conferința Națională a Experților Contabili și Contabililor Autorizați".

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Conferința națională "stabilește anual cotizațiile datorate de membrii Corpului și taxele de înscriere în evidențele Corpului".

Conform art. 21, alin. 4 din OG 65/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România are ca membri persoane fizice și juridice care, din punctul de vedere al dreptului de exercitare a profesiei, sunt active sau inactive și sunt înscrise în mod distinct în cadrul secțiunilor. Art. 1 din OG 65/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precizează faptul că

Scanned with OKEN Scanner

profesia de expert contabil şi de contabil autorizat se exercită de către persoanele care au această calitate, în condiţiile prevăzute de ordonanţă.

Conform art 21, alin. 1 din OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, activităţile prevăzute la art. 6 respectiv art. 10, pot fi desfăşurate (exercitarea profesiei) de persoane având calitatea de expert contabil, respectiv de contabil autorizat, înscrise în Tabloul experţilor contabili şi contabililor autorizaţi din România, denumit în continuare Tabloul Corpului, calitate dovedită cu legitimaţia de membru – "carnetul de membru", vizată anual.

Experţii contabili pot să-şi exercite profesia individual ori se pot constitui în societăţi comerciale potrivit legii. În conformitate cu art. 11 din OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, contabilii autorizaţi pot să-şi exercite profesia individual ori în societăţi comerciale. În baza alin. 6 art. 21 din OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, statutul de membru inactiv al Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România se obţine pe bază de cerere scrisă a persoanei în cauză, din care să rezulte situaţia de incompatibilitate prevăzută prin lege specială.
Definiţii:

a) membru CECCAR – expert contabil sau contabil autorizat - are dreptul de exercitare a profesiei; poate fi membru activ sau membru inactiv;
b) calitatea de expert contabil sau contabil autorizat – acţionează potrivit dreptului conferit de statutul de membru CECCAR, respectiv exercită profesia ca membru activ în baza vizei anuale.

Se stabilesc cotizaţiile fixe anuale datorate de membrii Corpului, cotizaţia fixă reprezentând o sumă fixă datorată de fiecare membru al Corpului. Astfel, în cazul persoanelor fizice şi persoanelor juridice care sunt membri ai Corpului la data prezentei hotărâri, distingem următoarele categorii de membri şi cotizaţii:

A.1. Membrii activi persoane fizice

- 800 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de experţi contabili – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia individual;

Scanned with OKEN Scanner

- 600 lei/an - pentru persoanele fizice, experţi contabili care sunt angajaţi dar care nu au şi calitatea de experţi contabili, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 600 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de experţi contabili – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia exclusiv prin intermediul societăţilor membre CECCAR unde sunt asociaţi/acţionari şi/sau administratori;
- 500 lei/an - pentru persoanele fizice, experţi contabili care sunt angajaţi cu normă întreagă, exclusiv în cadrul societăţilor membre CECCAR (se va depune o declaraţie pe proprie răspundere/extras din Revisal) care nu au calitatea de experţi contabili, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 670 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de contabili autorizaţi – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia individual;
- 400 lei/an - pentru persoanele fizice, contabili autorizaţi care sunt angajaţi dar care nu au şi calitatea de contabili autorizaţi, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 400 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de contabili autorizaţi – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia exclusiv prin intermediul societăţilor membre CECCAR unde sunt asociaţi/acţionari şi/sau administratori;
- 350 lei/an pentru persoanele fizice, contabili autorizaţi care sunt angajaţi cu normă întreagă, exclusiv în cadrul societăţilor membre CECCAR (se va depune o declaraţie pe proprie răspundere/extras din Revisal) care nu au calitatea de contabili autorizaţi, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 250 lei/an pentru membrii aflaţi în imposibilitatea exercitării profesiei ca urmare a concediului de creştere şi îngrijire copil sau ca urmare a angajării/detaşării în afara României pe parcursul întregului an, stare dovedită cu documente justificative conform legii; membrii aflaţi în această situaţie vor depune o cerere care va fi supusă analizei şi aprobării Biroului Permanent al Consiliului Superior, cu avizul Consiliului Filialei. În cazul în care, în cursul anului calendaristic, o persoană fizică nu se mai află în imposibilitatea exercitării profesiei,

Scanned with OKEN Scanner

cotizaţia aferentă se recalculează proporţional cu numărul de luni (întregi) aferente noului statut.

- membrii de onoare ai Corpului sunt scutiţi de cotizaţia fixă, , doar dacă aceştia nu îşi exercită profesia individual sau prin intermediul unei societăţi de expertiză contabilă/societăţi de contabilitate - cu viză anuală de exercitare a profesiei.

A.2. Membrii activi persoane juridice

- 800 lei/an pentru persoanele juridice, societăţi de contabilitate sau societăţi de expertiză contabilă care au cifra de afaceri a anului anterior mai mare de 100.000 de euro, evaluată la ultimul curs de schimb valutar publicat de BNR;
- 700 lei pe an pentru societăţile de contabilitate sau societăţi de expertiză contabilă care au cifra de afaceri a anului anterior mai mică de 100.000 de euro, evaluată la ultimul curs de schimb valutar publicat de BNR.

A.3. Membrii inactivi persoane fizice

- 500 lei/an pentru experţi contabili membri inactivi (incompatibili cu profesia de expert contabil – funcţionar public); pentru dovedirea statutului de inactiv, membrul este obligat să depună anual documente justificative;
- 500 lei/an pentru contabili autorizaţi membri inactivi (incompatibili cu profesia de expert contabil – funcţionar public); pentru dovedirea statutului de inactiv, membrul este obligat să depună anual documente justificative

A.4. Membrii inactivi persoane juridice (societăţile care au obţinut autorizaţia de funcţionare de la CECCAR în baza membrilor care au devenit inactivi)

- 250 lei pe an pentru persoanele juridice inactive.

Solicitările privind încadrarea la una dintre categoriile membrilor aflaţi în concediu pentru creşterea copilului, precum şi a celor detaşaţi în străinătate, pot fi înaintate spre aprobare, doar dacă membrii solicitanţi sunt la zi cu depunerea raportului de activitate, plata cotizaţiilor profesionale şi efectuarea orelor de

Scanned with OKEN Scanner

pregătire profesională. Membrii aflați la această categorie, vor achita o cotizație anuală de 150 lei (până la 28.02) sau 250 lei (după 28.02). În cazul respingerii solicitării de încadrare la această categorie, cotizația anuală se va recalcula conform statutului declarat. Membrii angajați/detașați în afara României vor beneficia de cotizația redusă, doar un an pentru fiecare interval de timp de 5 ani.

B.1. Stagiari

Prin Hotărârea Consilului superior al CECCAR din ianuarie 2022 s-a aprobat ca, începând cu anul 2022, costul pachetului de publicații prin care este asigurată pregătirea stagiarilor să fie inclus în taxa anuală de stagiu.

Cotizația anuală de stagiu defalcată pe semestre este:

AN	SEMESTRU	COTIZATIE STAGIU EC 2025	COTIZATIE STAGIU CA 2025
I	I	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	450 lei (350 lei +100 lei materiale de pregătire)
	II	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	450 lei (350 lei +100 lei materiale de pregătire)
II	I	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	450 lei (350 lei +100 lei materiale de pregătire)
	II	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	350 lei (avand in vedere că nu există materiale de pregătire)
III	I	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	415 lei (350 lei + 65 lei materiale de pregătire)
	II	600 lei (500 lei +100lei materiale de pregătire)	400 lei (350 lei +50 lei materiale de pregătire)

De asemenea, se stabilesc cotizațiile variabile anuale datorate de membrii Corpului. Cotizaţiile variabile se calculează prin aplicarea unei cote procentuale asupra valorii veniturilor realizate din activitatea desfăşurată în baza calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat, în anul precedent, după cum urmează:

1. pentru persoane fizice: - o cotă de 0,75%;
2. pentru persoane juridice - o cotă de 1,20%.

Scanned with OKEN Scanner

Termenul scadent de plată a cotizaţiilor fixe şi variabile este 28 februarie a anului curent. Stingerea datoriilor se face întotdeauna în ordinea vechimii acestora.

Cotizaţia variabilă pentru membrii activi - persoane fizice - se calculează anual de la momentul obţinerii de venituri aferente activităţii, pe baza datelor şi informaţiilor declarate pe propria răspundere de fiecare membru în raportul anual de activitate.

Cotizaţia variabilă pentru societăţile de expertiză contabilă/contabilitate se calculează anual începând de la momentul obţinerii de venituri aferente activităţii, pe baza datelor şi informaţiilor declarate pe propria răspundere de fiecare membru în raportul anual de activitate.

Facilităţile financiare pentru plata integrală şi în termen a cotizaţiei se aprobă anual de Consiliul Superior, cu validarea ulterioară în prima Conferinţă Naţională, în funcţie de constrângerile bugetare şi necesarul de finanţare la nivelul Corpului. Pentru anul 2025, membrii Corpului care îşi îndeplinesc obligaţia de plată a cotizaţiei pentru anul 2025 până la data de 28 februarie 2025, inclusiv, vor plăti **cotizaţia fixă** după cum urmează:

A.1. Membrii activi persoane fizice:

- 700 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de experţi contabili – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia individual;
- 600 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de experţi contabili şi care îşi exercită profesia atât individual cât şi prin intermediul societăţilor membre CECCAR unde sunt asociaţi/acţionari şi/sau administratori – cu viză anuală de exercitare a profesiei;
- 500 lei/an - pentru persoanele fizice, experţi contabili care sunt angajaţi dar care nu au şi calitatea de experţi contabili, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 500 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de experţi contabili – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care işi exercită profesia exclusiv prin intermediul societăţilor membre CECCAR unde sunt asociaţi/acţionari şi/sau administratori;
- 400 lei/an - pentru persoanele fizice, experţi contabili care sunt angajaţi cu normă întreagă, exclusiv în cadrul societăţilor membre

Scanned with OKEN Scanner

CECCAR (se va depune o declaraţie pe proprie raspundere/extras din Revisal) care nu au calitatea de experţi contabili, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;

- 570 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de contabili autorizaţi – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia individual;
- 300 lei/an - pentru persoanele fizice, contabili autorizaţi care sunt angajaţi dar care nu au şi calitatea de contabili autorizaţi– fără viză anuală de exercitare a profesiei;
- 300 lei/an - pentru persoanele fizice, care au calitatea de contabili autorizaţi – cu viză anuală de exercitare a profesiei şi care îşi exercită profesia exclusiv prin intermediul societăţilor membre CECCAR unde sunt asociaţi/acţionari şi/sau administratori;
- 250 lei/an pentru persoanele fizice, contabili autorizaţi care sunt angajaţi cu normă întreagă, exclusiv în cadrul societăţilor membre CECCAR (se va depune o declaraţie pe proprie răspundere/extras din revisal) care nu au calitatea de contabili autorizaţi, respectiv nu au viză anuală de exercitare a profesiei;
- 150 lei/an pentru membrii persoane fizice aflate în imposibilitatea exercitării profesiei ca urmare a concediului de creştere şi îngrijire copil sau ca urmare a angajării/detaşării în afara României pe parcursul întregului an, stare dovedită cu documente justificative conform legii; membrii aflaţi în această situaţie vor depune o cerere care va fi supusă analizei şi aprobării Biroului Permanent al Consiliului Superior cu avizul Consiliului Filialei. În cazul în care, în cursul anului calendaristic, o persoană fizică nu se mai află în imposibilitatea exercitării profesiei cotizaţia aferentă se recalculează proporţional cu numărul de luni (întregi) aferente noului statut.

A.2. Membrii inactivi persoane fizice

- 300 lei/an pentru persoanele fizice inactive; pentru dovedirea statutului de inactiv, membrul este obligat să depună documente justificative.

A.3. Membrii inactivi persoane juridice (societăţile care au obţinut autorizaţia de funcţionare de la CECCAR în baza membrilor care au devenit inactivi)

- 150 lei/an pentru persoanele juridice inactive.

Scanned with OKEN Scanner

Membrii Corpului care îşi îndeplinesc integral obligaţia de plată a cotizaţiei pentru anul 2025 până la data de 28 februarie 2025, inclusiv, vor plăti cotizaţia variabilă după cum urmează:

a. pentru persoane fizice: - o cotă de 0,75%;
b. pentru persoane juridice: - o cotă de 1,20%.

Test de autoevaluare 1

Ce reprezintă cotizaţia variabilă anuală?
Răspuns:

Pentru stimularea dezvoltării profesionale a tinerilor profesionişti contabili, membri CECCAR, respectiv persoanele până la limita vârstei de 35 ani se stabilesc, în condiţiile plăţii integrale şi în termen a cotizaţiei fixe, următoarele facilităţi:

- în primii 2 ani de la data înregistrării în Tabloul Corpului beneficiază de scutirea de la plata cotizaţiei variabile în condiţiile în care în această perioadă îşi exercită profesia:
  - individual şi/sau
  - prin societate în care este asociat unic şi administrator sau în care toţi experţii contabili/contabilii autorizaţi, asociaţi/ acţionari şi administratori se încadrează în prevederile prezentului articol.

Alte facilităţi pentru membri, valabile în anul 2025:

- membrii cu handicap grav sau accentuat definit conform Legii nr. 448/2006, privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, sunt scutiţi de la plata cotizaţiei fixe, pe baza de cerere aprobată în Biroul Permanent al Consiliului Superior începând cu data înregistrării cererii.
- membrii aflaţi în incapacitate temporară de muncă, dovedită conform legii, pentru o perioadă mai mare de 3 luni consecutive sunt scutiţi de la plata cotizaţiei proporţional cu perioada de incapacitate de muncă pentru anul curent, pe bază de cerere aprobată în Biroul Permanent al Consiliului Superior, începând cu data înregistrării cererii.

Scanned with OKEN Scanner

Neplata cotizaţiei de către membrii Corpului până la data de 30 septembrie, a anului în curs, atrage aplicarea unei penalităţi de 25% din cuantumul cotizaţiei fixe datorate. După data de 01 ianuarie a anului următor, pe lângă penalitate, se vor calcula majorări de 0,01% pe zi de întârziere, până la data plăţii. Neplata cotizaţiilor pe o perioadă de un an de la data constituirii obligaţiei de plată, atrage radierea din Tabloul Corpului, conform prevederilor OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

În situaţiile în care, în cursul anului, membrii activi ai Corpului trec în categoria membrilor inactivi pe motiv de incompatibilitate prevăzută de o lege specială ori trec din categoria membrilor inactivi în categoria membrilor activi, cotizaţia anuală va fi calculată proporţional, conform perioadelor aferente fiecărei stări. În cazul trecerii unei persoane de la statutul de membru inactiv la statutul de membru activ al Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România, diferenţa de cotizaţie se va achita în termen de maxim 30 de zile de la data cererii, dar nu mai târziu de data de la care se solicită viza anuală.

Membrii activi ai Corpului - persoane fizice şi persoane juridice - au obligaţia să depună la CECCAR, până la data de 28 februarie a anului în curs, raportul anual de activitate (vezi model în Anexe). În cazul în care membrii Corpului - persoane fizice active - nu au desfăşurat activitate în nume propriu, sau prin intermediul unei persoane juridice, vor transmite Corpului raportul anual de activitate simplificat, în care vor specifica această situaţie, până la data de 28 februarie a anului în curs. Societăţile care nu au desfăşurat activitate vor transmite Corpului raportul anual de activitate simplificat, până la data de 28 februarie a anului în curs.

Viza anuală conferă calitatea de expert contabil sau contabil autorizat. Viza anuală se acordă numai membrilor activi, la momentul îndeplinirii în întregime a tuturor obligaţiilor faţă de Corp, restante şi curente, inclusiv plata cotizaţiilor scadente datorate şi depunerea raportului anual de activitate. Viza anuală obţinută în anul anterior este valabilă până la cel târziu 31 martie a anului următor, cu excepţia perioadei în care membrul a fost inactiv.

Desfăşurarea atribuţiilor specifice calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat de către persoanele neautorizate constituie infracţiune şi se pedepseşte potrivit legii penale; desfăşurarea atribuţilor specifice calităţii de

Scanned with OKEN Scanner

expert contabil sau de contabil autorizat de către persoanele care nu au obținut viza se sancționează disciplinar potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați.

Plata sumelor datorate reprezentând cotizații fixe și variabile, precum și a penalităților stabilite conform art. 5, se face în contul filialei. Sumele rezultate potrivit prevederilor art. 2, art. 4 alin. (2), art. 5 și art. 6 se rotunjesc la leu, prin majorare pentru fracțiunile egale ori mai mari de 50 de bani sau prin reducere pentru fracțiunile mai mici de 50 de bani.

Raportul anual de activitate se transmite doar pe platforma web, conform instrucțiunilor de completare. Nedepunerea raportului de activitate/a declarației privind forma de desfășurare a profesiei până la 30.09 anual, atrage aplicarea unei penalități de 800 lei + 25% din cuantumul cotizației fixe datorate de către membri activi, PF și PJ.

Nerespectarea prevederilor prezentei hotărâri se sancționează conform prevederilor OG 65/1994, republicată, cu modificările si completările ulterioare, a Regulamentului de organizare și funcționare, precum și altor reglementări legale incidente. Desfășurarea atribuțiilor specifice calității de expert contabil sau de contabil autorizat de către membrii inactivi poate constitui infracțiune, conform legii.

8.2. Alte taxe în cadrul CECCAR

Alte taxe în cadrul Corpului Experților și Contabililor Autorizați din România sunt:

- **Taxe de înscriere la examenele de acces și aptitudini:**
  - experți contabili: 175 Euro;
  - contabili autorizați: 125 Euro.
- **Taxele de înscriere în Tabloul Corpului:**
  - experți contabili: 40 Euro;
  - contabili autorizați: 20 Euro;
  - societăți expertiză cu capital autohton: 150 Euro;
  - societăți de contabilitate cu capital autohton: 125 Euro;
  - societăți cu capital mixt: 400 Euro;
  - societăți cu capital străin: 500 Euro.

Scanned with OKEN Scanner

Neplata cotizaţiei de către membrii Corpului până la data de 30 septembrie, a anului în curs, atrage aplicarea unei penalităţi de 25% din cuantumul cotizaţiei fixe datorate. După data de 01 ianuarie a anului următor, pe lângă penalitate, se vor calcula majorări de 0,01% pe zi de întârziere, până la data plăţii. Neplata cotizaţiilor pe o perioadă de un an de la data constituirii obligaţiei de plată, atrage radierea din Tabloul Corpului, conform prevederilor OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

În situaţiile în care, în cursul anului, membrii activi ai Corpului trec în categoria membrilor inactivi pe motiv de incompatibilitate prevăzută de o lege specială ori trec din categoria membrilor inactivi în categoria membrilor activi, cotizaţia anuală va fi calculată proporţional, conform perioadelor aferente fiecărei stări. În cazul trecerii unei persoane de la statutul de membru inactiv la statutul de membru activ al Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România, diferenţa de cotizaţie se va achita în termen de maxim 30 de zile de la data cererii, dar nu mai târziu de data de la care se solicită viza anuală.

Membrii activi ai Corpului - persoane fizice şi persoane juridice - au obligaţia să depună la CECCAR, până la data de 28 februarie a anului în curs, raportul anual de activitate (vezi model în Anexe). În cazul în care membrii Corpului - persoane fizice active - nu au desfăşurat activitate în nume propriu, sau prin intermediul unei persoane juridice, vor transmite Corpului raportul anual de activitate simplificat, în care vor specifica această situaţie, până la data de 28 februarie a anului în curs. Societăţile care nu au desfăşurat activitate vor transmite Corpului raportul anual de activitate simplificat, până la data de 28 februarie a anului în curs.

Viza anuală conferă calitatea de expert contabil sau contabil autorizat. Viza anuală se acordă numai membrilor activi, la momentul îndeplinirii în întregime a tuturor obligaţiilor faţă de Corp, restante şi curente, inclusiv plata cotizaţiilor scadente datorate şi depunerea raportului anual de activitate. Viza anuală obţinută în anul anterior este valabilă până la cel târziu 31 martie a anului următor, cu excepţia perioadei în care membrul a fost inactiv.

Desfăşurarea atribuţiilor specifice calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat de către persoanele neautorizate constituie infracţiune şi se pedepseşte potrivit legii penale; desfăşurarea atribuţilor specifice calităţii de

Scanned with OKEN Scanner

expert contabil sau de contabil autorizat de către persoanele care nu au obţinut viza se sancţionează disciplinar potrivit Regulamentului de organizare şi funcţionare a Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi.

Plata sumelor datorate reprezentând cotizaţii fixe şi variabile, precum şi a penalităţilor stabilite conform art. 5, se face în contul filialei. Sumele rezultate potrivit prevederilor art. 2, art. 4 alin. (2), art. 5 şi art. 6 se rotunjesc la leu, prin majorare pentru fracţiunile egale ori mai mari de 50 de bani sau prin reducere pentru fracţiunile mai mici de 50 de bani.

Raportul anual de activitate se transmite doar pe platforma web, conform instrucţiunilor de completare. Nedepunerea raportului de activitate/a declarației privind forma de desfăşurare a profesiei până la 30.09 anual, atrage aplicarea unei penalităţi de 800 lei + 25% din cuantumul cotizaţiei fixe datorate de către membri activi, PF şi PJ.

Nerespectarea prevederilor prezentei hotărâri se sancţionează conform prevederilor OG 65/1994, republicată, cu modificările si completările ulterioare, a Regulamentului de organizare şi funcţionare, precum şi altor reglementări legale incidente. Desfăşurarea atribuţiilor specifice calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat de către membrii inactivi poate constitui infracţiune, conform legii.

8.2. Alte taxe în cadrul CECCAR

Alte taxe în cadrul Corpului Experţilor şi Contabililor Autorizaţi din România sunt:

- **Taxe de înscriere la examenele de acces şi aptitudini:**
  - experţi contabili: 175 Euro;
  - contabili autorizaţi: 125 Euro.
- **Taxele de înscriere în Tabloul Corpului:**
  - experţi contabili: 40 Euro;
  - contabili autorizaţi: 20 Euro;
  - societăţi expertiză cu capital autohton: 150 Euro;
  - societăţi de contabilitate cu capital autohton: 125 Euro;
  - societăţi cu capital mixt: 400 Euro;
  - societăţi cu capital străin: 500 Euro.

Scanned with OKEN Scanner

Test de autoevaluare 2

Cum se acordă viza anuală?

Răspuns:

Răspunsuri şi comentarii la testele de autoevaluare

TA 1: Cotizaţiile variabile se calculează prin aplicarea unei cote procentuale asupra valorii veniturilor realizate din activitatea desfăşurată în baza calităţii de expert contabil sau de contabil autorizat, în anul precedent, după cum urmează:

1. pentru persoane fizice: - o cotă de 0,75%;
2. pentru persoane juridice - o cotă de 1,20%.

TA 2: Viza anuală se acordă numai membrilor activi, la momentul îndeplinirii în întregime a tuturor obligaţiilor faţă de Corp, restante şi curente, inclusiv plata cotizaţiilor scadente datorate şi depunerea raportului anual de activitate. Viza anuală obţinută în anul anterior este valabilă până la cel târziu 28 februarie a anului următor, cu excepţia perioadei în care membrul a fost inactiv.

Rezumat

Potrivit Regulamentului de organizare şi funcţionare a Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România, Conferinţa Naţională stabileşte anual cotizaţiile datorate de membrii Corpului şi taxele de înscriere în evidenţele Corpului.

Experţii contabili pot să-şi exercite profesia individual ori se pot constitui în societăţi comerciale potrivit legii. În conformitate cu art. 11 din OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, contabilii autorizaţi pot să-şi exercite profesia individual ori în societăţi comerciale. În baza alin. 6 art. 21 din OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, statutul de membru inactiv al Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România se obţine pe bază de cerere scrisă a persoanei în cauză, din care să rezulte situaţia de incompatibilitate prevăzută prin lege specială.

Scanned with OKEN Scanner

Viza anuală conferă calitatea de expert contabil sau contabil autorizat. Viza anuală se acordă numai membrilor activi, la momentul îndeplinirii în întregime a tuturor obligaţiilor faţă de Corp, restante şi curente, inclusiv plata cotizaţiilor scadente datorate şi depunerea raportului anual de activitate. Viza anuală obţinută în anul anterior este valabilă pană la cel târziu 28 februarie a anului următor, cu excepţia perioadei în care membrul a fost inactiv.

Cuantumul cotizațiilor și al altor taxe din cadrul Ceccar este detaliat în subcapitolele de mai sus.

Lucrare de verificare 8

1. Ce cuprinde sistemul de cotizații din cadrul Ceccar?
2. Ce reprezintă titulatura de membru inactiv?

Bibliografie

1. OG 65/1994, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi
2. www.ceccar.ro
3. M. Bengescu, *Expertiză contabilă şi consultanţă fiscală–curs universitar pentru IFR* (suport electronic), Piteşti, 2016

Scanned with OKEN Scanner

ÎNTREBĂRI GRILĂ

1. Dacă obiectivele/întrebările expertizei contabile nu sunt formulate clar, expertul contabil:

a) are dreptul să solicite instanţei precizări sau reformularea acestora;
b) are obligaţia să solicite instanţei precizări sau reformularea acestora;
c) are dreptul şi obligaţia să solicite instanţei precizări sau reformularea acestora.

2. Actul oficial prin care expertul contabil este desemnat să efectueze expertiza contabilă este:

a) în dosare de instanță *Încheiere de şedinţă,* iar în dosare de cercetare penală *Ordonanţă*;
b) în dosare de instanță *Ordonanţă,* iar în dosare de cercetare penală *Încheiere de şedinţă*;
c) în dosare de instanță *Hotărâre,* iar în dosare de cercetare penală *Decizie*.

3. Organele îndreptăţite să dispună efectuarea expertizelor judiciare pot numi unul sau trei experţi:

a) la cererea părţilor;
b) din oficiu;
c) numai dacă părţile sunt de acord;
d) *a* şi *b* sunt corecte;
e) *a* şi *c* sunt corecte.

4. Raportul de expertiză contabilă judiciară se prezintă, anterior depunerii acestuia la registratura organului care a dispus expertiza contabilă, la auditorul de calitate, în vederea obţinerii vizei:

a) după ce a făcut toate demersurile în vederea semnării raportului de expertiză contabilă judiciară de către experţii consilieri ai părţilor, indiferent dacă aceştia au semnat sau nu raportul de expertiză contabilă judiciară;
b) nu este obligatorie prezentarea raportului de expertiză contabilă judiciară la auditul de calitate;
c) numai dacă experţii consilieri ai părţilor au opinii diferite;

Scanned with OKEN Scanner

d) numai dacă are şi semnăturile experţilor consilieri ai părţilor sau dacă experţii consilieri sunt prezenţi.

5. Dacă experţii consilieri ai părţilor au opinii diferite raportate la concluziile expertului desemnat de instanţă:

a) opiniile lor pot fi prezentate de avocaţii părţii respective;
b) opiniile lor pot fi inserate (sau anexate) în Raportul de expertiză contabilă judiciară întocmit de expertul desemnat;
c) nici o variantă nu este adevărată.

6. Cum se clasifică expertizele contabile, din punct de vedere al autorităţii jurisdicţionale/beneficiarului care le ordonanţează/dispune /solicită:

a) Expertize judiciare şi extrajudiciare;
b) Expertize penale şi expertize civile;
c) Expertize fiscale şi expertize comerciale.

7. Care sunt înscrisurile care stau la baza efectuării unei expertize contabile:

a) Documente justificativ contabile şi alte înscrisuri care se reflectă în evidenţele contabile;
b) Rapoarte de inspecţie fiscală şi alte rapoarte de constatare tehnico-ştiinţifică;
c) Declaraţii de martori/inculpaţi şi interceptări video şi ambientale;
d) Susţinerile părţilor existente în acţiunea formulată, în întâmpinarea la acţiune şi în răspunsul la întâmpinare.

8. În cazul unei expertize penale încuviinţată într-un dosar de cercetare penală, cu câte zile înainte se va face convocarea părţilor:

a) Cu 10 zile înainte de data convocării;
b) Oricând până la primul termen stabilit de instanţă;
c) Niciodată.

9. Expertul contabil numit de organul în drept să efectueze o expertiză contabilă este obligat să fie independent faţă de:

a) toţi magistraţii unei instanţe;
b) grefierul de şedinţă;

Scanned with OKEN Scanner

c) membrii familiei sale;
d) părțile interesate în expertiză.

10. În cazul experților contabili numiți din oficiu în vederea efectuării unei expertize contabile judiciare, de către organele în drept, independența trebuie să fie:

a) absolută;
b) relativă;
c) absolută sau relativă.

11. În cazul experților contabili judiciari recomandați de părți, independența poate fi:

a) absolută;
b) relativă;
c) niciun răspuns nu este corect.

12. Expertizele contabile judiciare pot fi efectuate de către:

a) experții contabili înscriși în Tabloul Corpului, cu viza filialei la zi;
b) experții contabili care au susținut examenul de acces la profesie și/sau au terminat perioada de stagiatură;
c) experții contabili care au susținut examenul de aptitudini și urmează să fie înscriși în Tabloul Corpului în anul respective.

13. Un expert contabil poate accepta o expertiză contabilă judiciară dacă în calitate de expert contabil și-a exprimat o primă opinie în aceeași cauză supusă judecății?

a) nu, deoarece se poate considera că ar fi interesat în susținerea primei opinii;
b) da, evident;
c) da, numai dacă înștiințează organul care a dispus expertiza despre această situație;
d) niciun răspuns nu este corect.

14. Calitatea de expert contabil este compatibilă cu cea de martor în aceeași cauză?

a) da;
b) nu;

Scanned with OKEN Scanner

c) da, în anumite situații;
d) niciun răspuns nu este corect.

15. Care dintre dispozițiile procedurale cu privire la citarea, aducerea cu mandat și sancționarea martorilor care lipsesc de la judecată sunt aplicabile și experților contabili numiți pentru efectuarea expertizelor contabile judiciare?

a) citarea;
b) aducerea cu mandat;
c) sancționarea;
d) a, b și c.

16. Responsabilitatea efectuării expertizelor contabile judiciare decurge din:

a) contractul încheiat între expertul contabil și una din părțile implicate în proces;
b) actul de numire dispus de instanță, organul de urmărire penală sau alt organ cu atribuții jurisdicționale în efectuarea expertizelor contabile judiciare;
c) ambele variante sunt corecte.

17. Contractul privind efectuarea unei expertize contabile extrajudiciare trebuie să cuprindă:

a) obiectul contractului și onorariul;
b) părțile contractante, obiectul contractului, materialul documentar, onorariul negociat, data livrării raportului de expertiză, clauzele de confidențialitate a informațiilor;
c) părțile contractante, onorariul, data livrării raportului de expertiză.

18. Instanța de judecată sau organul de urmărire penală poate dispune efectuarea unei noi expertize?

a) nu;
b) da, în orice situație;
c) da, doar în situația în care instanța de judecată sau organul de urmărire penală nu este lămurită prin expertiza efectuată sau are dubii cu privire la concluziile expertizei.

Scanned with OKEN Scanner

19. Expertul contabil judiciar are obligația de a accepta efectuarea unei expertize contabile judiciare dispusă de organele îndreptățite de lege?

a) nu;
b) numai dacă consideră că onorariul este suficient pentru munca depusă;
c) da; orice situație de incompatibilitate trebuie adusă la cunoștință organului care a dispus expertiza.

20. Contabilul autorizat are dreptul de a efectua expertize contabile extrajudiciare?

a) da;
b) nu;
c) da, dacă încheie un contract de prestări servicii cu partea care dorește expertiza.

21. Dacă două expertize existente la dosarul cauzei au concluzii diferite, care va fi expertiza cu valoare probantă acceptată de instanță?

a) ultima expertiză, deoarece este mai actuală;
b) se face o sinteză a concluziilor celor două expertize;
c) ambele expertize;
d) acceptarea uneia și înlăturarea celeilalte expertize trebuie să fie motivată și să se bazeze pe raționamente profesionale și probe științifice precise.

22. Care afirmație este corectă?

a) efectuarea expertizelor contabile judiciare nu poate fi delegată de către experții numiți din oficiu sau la recomandarea părților, asistenților sau colaboratorilor lor;
b) în cazul expertizelor contabile extrajudiciare, expertul contabil poate delega executarea unor lucrări asistenților sau colaboratorilor lor, păstrându-și răspunderea finală asupra conținutului și concluziilor expertizei;
c) ambele variante sunt corecte.

23. Cu privire la documentele ce trebuie expertizate, dosarul de lucru al expertului contabil trebuie să cuprindă:

a) raportul de expertiză contabilă;

Scanned with OKEN Scanner

b) încheierea de ședință (în cauze civile), ordonanța (în cauze penale) sau contractul privind efectuarea expertizei contabile (în cazul experților consilieri, numiți de părți), eventuala corespondență solicitată de organele în drept, documentele predate de părți expertului, documentele de la dosarul electronic al cauzei;
c) raportul de expertiză, notele personale ale expertului contabil.

24. Din ce se compune materialul documentar pe care îl poate studia expertul contabil numit să efectueze o expertiză contabilă judiciară într-o cauză civilă?

a) dosarul cauzei, documente justificative și registre contabile, procese verbale;
b) dosarul cauzei și registre contabile;
c) documente justificative și registre contabile;
d) nicio variantă nu este corectă.

25. În cazul expertizelor contabile dispuse în dosare penale, expertul contabil are dreptul să ia cunoștință de conținutul dosarului penal?

a) nu;
b) da, în orice situație;
c) da, dar numai cu încuviințarea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată.

26. Explicațiile suplimentare solicitate de expert cu ocazia convocării și primite de la părți constituie material documentar?

a) nu;
b) da;
c) da, numai dacă sunt însoțite de documente justificative.

27. Expertiza contabilă extrajudiciară poate juca un rol decisiv în următoarele domenii:

a) calcularea/ recalcularea pensiilor sau a drepturilor legate de salarii;
b) determinarea unor raportări cauză-efect (credite bancare, investiții etc);
c) ambele variante sunt corecte.

Scanned with OKEN Scanner

28. În situația în care, în dosarul în care ați fost numit, există lucrări de expertiză efectuate anterior, cum procedați?

a) este obligatorie menționarea expertizelor anterioare, în cuprinsul raportului de expertiză întocmit de dvs.;
b) nu faceți referiri în raportul propriu la expertizele anterioare;
c) nu este etic să luați legătura cu colegul dvs. pentru a discuta ce elemente a avut în vedere acesta la elaborarea lucrării.

29. Măsurile dispuse de organul îndreptățit în situația refuzului efectuării expertizei contabile de către expertul contabil sunt:

a) sancțiuni administrative;
b) amenzi disciplinare;
c) sancțiuni administrative, amenzi judiciare, despăgubiri civile.

30. Care sunt tipurile de reglementări cu privire la expertizele contabile?

a) reglementări legale;
b) reglementări procedurale și profesionale;
c) reglementări legale, procedurale și profesionale.

31. Care este baza reglementărilor legale cu privire la expertizele contabile?

a) Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă;
b) Regulamentul de organizare și funcționare CECCAR;
c) Standardul profesional nr. 35 – expertizele contabile.

32. Care este baza reglementărilor profesionale cu privire la expertizele contabile?

a) Regulamentul de organizare și funcționare CECCAR;
b) Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă;
c) Codul de procedură civilă și Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă.

Scanned with OKEN Scanner

33. Care este baza reglementărilor procedurale cu privire la expertizele contabile?

a) Codul de procedură civilă;
b) Codul de procedură penală;
c) Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală.

34. Care sunt normele de comportament profesional specifice misiunilor cu privire la expertizele contabile?

a) independența, competența, secretul profesional și confidențialitatea expertului contabil; calitatea expertizelor contabile, acceptarea lor și responsabilitatea efectuării lor;
b) dispunerea expertizelor, numirea experților, documentarea lucrărilor privind efectuarea expertizelor;
c) nicio variantă nu este corectă.

35. Misiunea efectuării unei expertize contabile judiciare poate fi refuzată?

a) da;
b) nu; dacă există motive temeinice, expertul poate solicita înlocuirea sa;
c) da, pe motive etnice, religioase, politice etc.

36. Un expert contabil poate accepta o expertiză contabilă judiciară dacă anterior, în calitate de organ de control, colaborator sau consilier al uneia dintre părțile din proces s-a pronunțat asupra unor aspecte ori a luat parte la întocmirea actelor primare sau la elaborarea situațiilor financiare care fac obiectul dosarului supus judecății?

a) nu;
b) da;
c) numai dacă înștiințează instanța despre această situație.

37. Care sunt principiile deontologice pe care trebuie să le respecte expertul contabil în activitatea sa de efectuare a expertizelor contabile judiciare și extrajudiciare?

a) principiul independenței, competenței, calității expertizelor, secretului profesional și confidențialității, acceptării și responsabilității efectuării expertizelor;

Scanned with OKEN Scanner

b) principiul calității expertizelor, acceptării și responsabilității efectuării expertizelor;
c) principiul independenței, competenței, secretului profesional și confidențialității.

38. Ce elemente conține sigla (logo-ul) CECCAR?
a) o carte registru și un caduceu;
b) o carte registru, un caduceu și deviza *Știință, Independență, Moralitate*;
c) o carte registru, un caduceu și deviza *Contați pe noi. Contați cu noi. Întotdeauna*!.

39. Cum definiți expertiza contabilă judiciară?
a) expertiza contabilă judiciară este expertiza contabilă dispusă de organele penale, instanțele de judecată sau alte organe cu atribuții jurisdicționale, din oficiu sau acceptată la cererea părților în fazele de instrumentare și/sau de judecată ale unor cauze civile sau penale;
b) expertiza contabilă judiciară este expertiza contabilă acceptată la cererea părților în faza de instrumentare a unor cauze civile și comerciale, atașată sau nu unui proces penal;
c) expertiza contabilă judiciară este expertiza contabilă dispusă din oficiu în faza de judecată a unor cauze civile și/sau comerciale.

40. Care sunt trăsăturile care particularizează expertiza contabilă extrajudiciară?
a) este probă administrată de organele judiciare în vederea convingerii asupra realității;
b) este un mijloc de fundamentare a deciziilor, de conciliere între partenerii comerciali;
c) ambele variante sunt corecte.

41. Care dintre următoarele trăsături particularizează expertiza contabilă judiciară?
a) este mijloc de probă în justiție, este o activitate prin care organele judiciare primesc informații de natură economico-financiară, se limitează la cercetarea problemelor cu caracter financiar și economic,

Scanned with OKEN Scanner

are competența de examinare a documentelor și evidențelor tehnico-operative și contabile necesare pentru lămurirea obiectivelor stabilite de organele judiciare;

b) este un mijloc de fundamentare a deciziilor instanțelor de judecată;

c) niciuna din variante nu este corectă.

42. Cine sunt destinatarii expertizelor contabile judiciare?

a) părțile implicate în cauza judiciară, inclusiv terțe persoane fizice sau juridice cărora expertizele contabile elaborate le-ar putea deveni opozabile;,

b) organele judiciare care au dispus efectuarea expertizelor;

c) organele judiciare care au dispus efectuarea expertizelor și părțile implicate în cauza judiciară.

43. Clasificarea expertizelor contabile se face după anumite criterii. Care sunt acestea?

a) mobilul sau scopul principal; natura obiectivelor;

b) natura obiectivelor; felul beneficiarilor;

c) scopul principal; concluziile expertului; natura obiectivelor.

44. În funcție de scopul principal, expertizele se clasifică în:

a) civile și comerciale;

b) judiciare și extrajudiciare;

c) fiscale și penale.

45. În funcție de natura obiectivelor, expertizele se clasifică în:

a) civile și penale;

b) comerciale și fiscale;

c) civile, penale, comerciale, fiscale, alte categorii de expertize contabile judiciare sau extrajudiciare.

46. În funcție de natura juridică, expertizele se clasifică în:

a) civile și fiscale;

b) comerciale și judiciare;

c) civile, penale, extrajudiciare.

Scanned with OKEN Scanner

47. Pentru a înlătura orice suspiciune cu privire la originalitatea raportului de expertiză contabilă, expertul numit de organele în drept este obligat să:

a) semneze filă cu filă raportul de expertiză;
b) semneze filă cu filă raportul de expertiză, inclusiv anexele;
c) semneze și parafeze filă cu filă raportul de expertiză, inclusiv anexele.

48. Expertul contabil numit de organele în drept să efectueze o expertiză contabilă judiciară este obligat:

a) să depună raportul de expertiză la instanța care l-a dispus cu 10 zile înainte de termenul stabilit de reclamant;
b) să depună raportul de expertiză la instanța care l-a dispus cu 10 zile înainte de termenul stabilit de pârât;
c) să depună raportul de expertiză la instanța care l-a dispus cu 10 zile înainte de termenul stabilit de aceasta.

49. Raportul de expertiză contabilă judiciară se întocmește:

a) în 2 exemplare originale, unul pentru organul care a dispus expertiza și unul pentru expertul contabil care a efectuat-o, dacă în încheierea de ședință prin care s-a dispus expertiza nu este prevăzut altfel;
b) în numărul de exemplare stabilit de organul care a dispus expertiza contabilă judiciară;
c) ambele variante sunt corecte.

50. Rapoartele de expertiză contabilă judiciară depuse de experții contabili la dosarele cauzei pot fi consultate:

a) numai de avocații părților implicate în cauza respectivă;
b) numai de părțile implicate în cauza respectivă;
c) de cei interesați (care justifică un interes legitim).

51. Rapoartele de expertiză contabilă judiciară se depun la:

a) avocații părților;
b) părțile din proces;
c) registratura instanței care a dispus expertiza;
d) nicio varianta nu este corectă.

Scanned with OKEN Scanner

52. Rapoartele de expertiză contabilă extrajudiciară se depun la:

a) avocații părților;
b) părțile din proces;
c) registratura instanței care a dispus expertiza;
d) nicio varianta nu este corectă.

53. În cauze penale, expertul contabil desemnat poate lua legătura cu inculpații:

a) o singură dată, la începutul efectuării expertizei contabile;
b) ori de câte ori este nevoie;
c) numai cu încuviințarea și în condițiile stabilite de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată;
d) niciodată.

54. Expertul contabil desemnat de instanță este obligat să procedeze la convocarea părților în cazul:

a) proceselor civile;
b) proceselor penale;
c) proceselor civile și proceselor penale.

55. Sancțiunile disciplinare care se aplică experților contabili și contabililor autorizați, prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 65/1994, în raport cu gravitatea abaterilor săvârșite, sunt:

a) mustrare, avertisment, suspendarea dreptului de a exercita profesia de expert contabil sau contabil autorizat pe o perioadă de timp de la 3 luni la un an, interzicerea dreptului de a exercita profesia;
b) amendă, interzicerea dreptului de a exercita profesia de expert contabil sau contabil autorizat;
c) ambele variante sunt corecte.

56. Raportul de expertiză contabilă judiciară trebuie să fie fundamentat pe:

a) documente justificative, evidențe contabile și declarații ale martorilor;
b) documente justificative, evidențe contabile și prezumții ale expertului contabil;
c) documente justificative și evidențe contabile.

Scanned with OKEN Scanner

57. Una din faptele care se sancționează cu suspendarea dreptului de exercitare a profesiei de expert contabil o reprezintă:

a) neplata cotizației profesionale si a celorlalte obligații bănești la termenele stabilite, în cursul unui an calendaristic;
b) practicarea profesiei de expert contabil sau contabil autorizat fără viza anuală, legal acordată;
c) condamnarea definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni care, potrivit legii, interzice dreptul de gestiune si de administrare a entităților economice.

58. Printre obligațiile expertului contabil cu privire la efectuarea unei expertize contabile judiciare în cauză penală se numără:

a) să întocmească raportul de expertiză, răspunsul la obiecțiuni sau suplimentul la raport, să respecte termenele dispuse de organele în drept;
b) să nu tergiverseze depunerea raportului de expertiză față de termenul convenit de părți;
c) să convoace părțile înainte de întocmirea expertizei.

59. Expertul contabil numit să efectueze o expertiză contabilă judiciară într-o cauză penală are dreptul să:

a) ia cunoștință de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei;
b) ia cunoștință de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei, de regulă cu încuviințarea organului de urmărire, iar în anumite situații cu încuviințarea părților;
c) ia cunoștință de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei, dar numai cu încuviințarea organului de urmărire.

60. Expertul consilier recomandat de parte are obligația:

a) în raportul de expertiză întocmit să ia apărarea părții care i-a solicitat ajutorul;
b) să participe la întocmirea lucrării de expertiză și să semneze raportul de expertiză întocmit de expertul numit de organul în drept, iar dacă are opinii diferite de ale expertului numit să consemneze aceasta, iar opiniile sale să fie cuprinse în raport sau în anexele acestuia;

Scanned with OKEN Scanner

c) să efectueze un raport de expertiză separat de cel al expertului numit de către organele de drept, pe care îl prezintă părții care l-a solicitat sub formă de supliment la expertiză.

61. Care este procedura de întocmire și semnare a raportului de expertiză judiciară într-o cauză penală, în cazul numirii mai multor experți?

a) fiecare expert întocmește și semnează separat câte un raport de expertiză;
b) toți experții întocmesc și semnează un singur raport de expertiză, iar dacă au deosebiri de păreri, semnează cu *opinie separată*;
c) experții participă la efectuarea expertizei, iar raportul este întocmit de unul singur și semnat de toți experții numiți.

62. Opiniile experților numiți sau consilieri care au concluzii diferite:

a) sunt consemnate în cuprinsul raportului de expertiză sau într-o anexă atașată acestuia;
b) nu sunt consemnate în cuprinsul raportului de expertiză, ci se consemnează în suplimentul la expertiza contabilă judiciară;
c) se consemnează în rapoarte de expertiză întocmite separat.

63. Expertul contabil, numit de organul de cercetare penală, poate convoca sau poate lua legătura cu părțile?

a) nu;
b) da, convocarea se face prin citarea părților cu scrisori recomandate cu confirmare de primire;
c) da, dar numai cu încuviințarea organului de urmărire penală.

64. Cine poate dispune efectuarea expertizei contabile judiciare?

a) instanțele de drept penal;
b) instanțele de drept civil;
c) organele de urmărire penală, instanțele de judecată, alte organe cu atribuții jurisdicționale, îndreptățite de lege pentru administrarea probei cu expertiză.

Scanned with OKEN Scanner

65. Care sunt elementele obligatorii ce trebuie cuprinse în încheierea de ședință/ ordonanța prin care se dispune efectuarea expertizei contabile judiciare?

a) numele și prenumele expertului, obiectivele expertizei, termenul de predare, onorariul provizoriu, părțile din proces;
b) obiectivele expertizei și onorariul provizoriu;
c) obiectivele expertizei și data depunerii raportului de expertiză.

66. În cauze civile, părțile pot fi convocate de expertul contabil desemnat să efectueze expertiza:

a) printr-un anunț în presa locală, telefonic sau prin e-mail;
b) prin intermediul avocaților;
c) prin scrisori recomandate, cu confirmare de primire, transmise prin poștă.

67. Care sunt criteriile de stabilire a onorariilor experților contabili pentru efectuarea de expertize contabile judiciare?

a) competența și cunoștințele expertului, nivelul de formare, timpul afectat, riscul și gradul de responsabilitate a misiunii;
b) experiența și vechimea expertului, complexitatea lucrării, volumul de muncă depus, posibilitățile materiale ale părților;
c) vârsta expertului, posibilitățile materiale ale părților.

68. Organele judiciare pot aplica amenzi judiciare expertului în următoarele cazuri:

a) refuzul expertului de a primi lucrarea, nedepunerea lucrării în termenul fixat;
b) tergiversarea de către expert a îndeplinirii misiunii, lipsa nejustificată a expertului de la procesul penal, atunci când este citat;
c) ambele variante sunt corecte.

69. În cazul în care expertul contabil, cu intenție sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau executării silite, cauzând prin aceasta un prejudiciu, va putea fi obligat de către instanța de judecată:

a) la plata unei amenzi judiciare;
b) la plata unei despăgubiri civile pentru paguba cauzată;

Scanned with OKEN Scanner

c) la plata unei amenzi judiciare şi la plata unei despăgubiri civile pentru paguba cauzată.

70. Solicitarea de înlocuire a unui expert contabil este acceptată de organul care a dispus expertiza:

a) da, dar numai pentru motive temeinice acceptate de instanţă;
b) da, dacă expertul are planificat concediu;
c) da, în orice situaţie considerată de expert justificată.

71. Propunerea administrării probei cu expertiză contabilă judiciară se face:

a) de către părţi;
b) de către organul judiciar;
c) ambele variante sunt corecte.

72. Paragraful privind menţionarea obiectivelor (întrebărilor instanţei) fixate de organul care a dispus expertiza se regăsesc în Raportul de expertiză la capitolul:

a) Capitolul I Introducere;
b) Capitolul II Desfăşurarea expertizei;
c) Capitolul III Concluzii.

73. Care sunt persoanele care pot efectua expertize contabile, conform prevederilor legale în vigoare?

a) persoanele care au dobândit calitatea de expert contabil în condiţiile Ordonanţei Guvernului nr. 65/1994;
b) persoanele care au dobândit calitatea de expert contabil în condiţiile Ordonanţei Guvernului nr. 65/1994 şi care sunt înscrise în Tabloul CECCAR;
c) persoanele care au dobândit calitatea de expert contabil în condiţiile Ordonanţei Guvernului nr. 65/1994, cu viza la zi şi înscrise în partea activă a Tabloului CECCAR.

74. Printre situaţiile de incompatibilitate în care se poate afla expertul contabil numit se numără:

a) dacă au existat împrejurări care sunt de natură a-l face pe expert subiectiv;

Scanned with OKEN Scanner

b) dacă a fost martor sau expert recomandat de una dintre părți;
c) ambele variante sunt corecte.

75. Pentru asigurarea că cerințele privind efectuarea expertizelor contabile sunt îndeplinite (imparțialitate, corectitudine, conștiinciozitate, devotament), raportul de expertiză este supus:

a) verificării acestuia de către un expert contabil membru de onoare;
b) verificării acestuia de către președintele filialei Ceccar din care face parte expertul numit;
c) verificării acestuia de către auditul de calitate din cadrul filialei;
d) verificării acestuia de către avocații părților din proces.

76. Nedocumentarea și nefundamentarea științifică în raportul de expertiză contabilă judiciară pot fi sancționate de organele judiciare cu:

a) înlocuirea expertului contabil și dispunerea unei noi expertize contabile judiciare;
b) excluderea expertului contabil din rândul membrilor Corpului;
c) suspendarea dreptului de efectuare a expertizei contabile între 3 și 6 luni.

77. În care din următoarele situații poate fi recuzat un expert contabil judiciar?

a) dacă expertul refuză lucrarea sau nu depune raportul de expertiză la termenul fixat;
b) dacă a primit de la una din părți daruri sau foloase necuvenite;
c) dacă expertul solicită pe parcursul lucrărilor expertizei documente suplimentare.

78. Dacă un expert contabil numit să efectueze o expertiză contabilă judiciară constată că se află în incompatibilitate cu una dintre părți, este obligat să declare acest lucru instanței?

a) da, dar numai după depunerea raportului de expertiză;
b) nu, nu este obligat;
c) expertiza își urmează cursul normal;
d) da, imediat ce a luat la cunoștință de cazul de incompatibilitate.

Scanned with OKEN Scanner

79. În cauze penale, expertul contabil judiciar poate cita părțile implicate în dosar?

a) da, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire;
b) da, telefonic prin avocații părților;
c) nu;
d) doar cu încuviințarea organului de urmărire penală și în condițiile stabilite de acesta.

80. Rapoartele de expertiză pot fi:

a) rapoarte fără observații;
b) rapoarte cu refuz de certificare din partea auditului de calitate;
c) rapoarte fără observații, rapoarte cu refuz de certificare din partea auditului de calitate, rapoarte cu observații.

81. Conform Standardului profesional nr. 35, raportul de expertiză contabilă conține:

a) 2 capitole;
b) 3 capitole;
c) 4 capitole.

82. Poate fi anulat un raport de expertiză?

a) nu;
b) da, numai dacă a fost vătămat cineva;
c) da, atunci când instanța consideră că expertiza nu este lămuritoare și nu a fost întocmită pe bază de documente justificative.

83. Care este actul procedural prin care se dispune numirea expertului contabil în efectuarea expertizei contabile judiciare într-o cauză civilă?

a) încheierea de ședință;
b) decizia instanței de judecată;
c) hotărârea părților implicate;
d) hotărârea completului de judecată.

Scanned with OKEN Scanner

84. Care este procedura de transmitere către expert a informației privind numirea sa în efectuarea expertizei contabile judiciare în cauze civile?

a) adresa instanței este trimisă către expert prin curier;
b) expertul este chemat la instanță în camera de consiliu;
c) grefa instanței trimite expertului adresa de numire prin poștă sau electronic.

85. Cine stabilește obiectivele unei expertize contabile judiciare în cauze civile?

a) Biroul local pentru expertize judiciare tehnice și contabile;
b) expertul contabil împreună cu avocații părților;
c) organul îndreptățit să dispună efectuarea expertizei;
d) Ceccar.

86. În cazul în care expertul contabil judiciar se află în imposibilitatea întocmirii unui raport de expertiză datorită inexistenței documentelor justificative, acesta:

a) are obligația de a refuza expertiza;
b) întocmește un Raport de imposibilitate a efectuării expertizei;
c) efectuează expertiza, precizând în raport lipsa documentelor.

87. *Capitolul III Concluzii* din raportul de expertiză trebuie să conțină:

a) opinia generală a expertului contabil asupra întregii lucrări;
b) descrierea amănunțită a operațiilor efectuate de expertul contabil cu privire la actele analizate;
c) răspunsul la fiecare obiectiv formulat în *Capitolul II Desfășurarea expertizei contabile.*

88. Capitolul I Introducere din raportul de expertiză conține mai multe paragrafe, printre care:

a) paragraful cu datele de identificare ale expertului desemnat;
b) paragraful privind materialul documentar, formularea obiectivelor, circumstanțele în care a luat naștere litigiul;
c) paragraful cu data și locul desfășurării lucrărilor expertizei;
d) toate variantele sunt corecte.

Scanned with OKEN Scanner

89. În cazul reglementărilor legale, procedurale şi profesionale, au prioritate:

a) reglementările legale;
b) reglementările procedurale;
c) reglementările profesionale.

90. Principiile fundamentale pe care se bazează auditul de calitate în domeniul calităţii serviciilor contabile sunt:

a) universalitate, confidenţialitate, adaptarea auditului;
b) universalitate, colegialitate, confidenţialitate;
c) universalitate, confidenţialitate, adaptarea auditului, colegialitate, armonizare;
d) nicio variantă nu este corectă.

91. Pentru obţinerea vizei anuale, printre obligaţiile pe care le are expertul se numără:

a) vizita la sediul filialei Ceccar din care face parte;
b) achitarea cotizaţiei fixe pentru anul în curs;
c) achitarea cotizaţiei fixe şi variabile pentru anul în curs.

92. Membrii Corpului persoane fizice care îşi îndeplinesc integral obligaţia de plată a cotizaţiei pentru anul 202X până la data de 28 februarie 202X, inclusiv, vor plăti cotizaţia variabilă după cum urmează:

a) 0,75%;
b) 1,20%;
c) 1,00%;
d) nicio variantă nu este corectă.

93. Onorariul provizoriu într-o cauză civilă, pe care urmează să-l încaseze expertul, este stabilit de:

a) instanţa de judecată;
b) avocaţii părţilor implicate în proces;
c) expertul însuşi.

94. În funcţie de natura juridică, expertizele contabile pot fi:

a) fiscale, comerciale etc;
b) civile, penale, extrajudiciare;
c) judiciare, nejudiciare.

Scanned with OKEN Scanner

95. Cotizațiile datorate de expertul contabil pentru obținerea vizei anuale se plătesc:

a) odată cu depunerea raportului de activitate;
b) în fiecare lună a anului curent;
c) în 4 tranșe egale.

96. Specializările trecute în fișa de opțiuni pe care trebuie să o completeze expertul contabil sunt:

a) societăți comerciale și alte entități economice, instituții de credit și instituții financiare nebancare, societăți de asigurare, societăți de investiții financiare, instituții publice;
b) instituții de credit și instituții financiare nebancare, societăți de asigurare, societăți de investiții financiare, instituții publice;
c) societăți comerciale și alte entități economice, instituții de credit și instituții financiare nebancare, societăți de asigurare, societăți de investiții financiare, instituții publice, organizații non-profit, drepturi salariale, pensii, activități independente și alte activități privind persoanele fizice, fiscalitate, gestionarea fondurilor comunitare.

97. În vederea înscrierii în GEJ (Grupul experților judiciari), expertul contabil trebuie să:

a) completeze o cerere și să susțină examenul aferent;
b) susțină examenul aferent;
c) completeze o cerere și să susțină examenul aferent sau să depună documente pentru echivalarea acestuia.

98. Numirea expertului contabil și obiectivele expertizei contabile sunt consemnate:

a) verbal;
b) în conținutul Încheierii de ședință sau prin Ordonanță;
c) telefonic.

99. În procesul civil, în judecata pe fond, părțile din proces au calitatea de:

a) reclamant și pârât;
b) contestator și intimat;
c) apelant și intimat.

Scanned with OKEN Scanner

100. Raportul de expertiză se depune la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată:

a) electronic, prin e-mail;

b) fizic, la registratură, în suficiente exemplare originale;

c) avocații părților implicate în proces.

Scanned with OKEN Scanner

ANEXE

1. Algoritmul efectuării expertizei contabile judiciare în cauze civile este următorul:

- După ce a fost numit, prin încheiere de şedinţă, **expertul primeşte de la organul care a dispus expertiza,** la adresa de domiciliu menţionată în Listele cuprinzând experţii contabili judiciari, **o adresă prin care este înştiinţat despre numire** în care trebuie să fie menţionate următoarele informaţii:
  - denumirea şi datele de contact ale organului cu atribuţii jurisdicţionale care a dispus numirea;
  - numărul şi obiectul dosarului în care a fost dispusă efectuarea expertizei contabili
  - numele sau după caz denumirea părţilor şi datele de contact ale acestora: domiciliul sau după caz sediul acestora, precum şi numărul de telefon, numărul de fax şi adresa de e-mail, dacă acestea sunt cunoscute;
  - numărul şi data încheierii prin care a fost numit expertul;
  - obiectul expertizei şi întrebările la care trebuie să răspundă acesta;
  - data depunerii raportului de expertiză;
  - suma stabilită cu titlu de onorariu privizoriu, respectiv onorariu definitiv;
  - menţiunea că sumele provizorii, stabilite cu titlu de onorariu provizoriu şi cheltuieli provizorii (diurnă deplasare etc.), au fost plătite în contul biroului local pentru expertize tehnice şi contabile judiciare.

Dacă informaţiile cu privire la obiective, termen sau onorariu lipsesc din încheierea de sedinţă, expertul este îndreptăţit să solicite organului care a dispus expertiza completarea încheierii de şedinţă solicitand un nou termen pentru depunerea raportului de expertiză contabilă (celelalte informaţii se pot afla din dosarul cauzei, fără a se solicita un nou termen pentru depunerea raportului).

- În situaţia în care instanţa hotărâşte evitarea tergiversării inutile a procesului, există posibilitatea ca aceasta să fixeze o **audiere în camera de consiliu** în cadrul căreia expertul este chemat să îşi exprime punctul de vedere cu privire la durata şi costul expertizei (

Scanned with OKEN Scanner

atenţie - se poate induce ideea contradictorie a consultării unui expert care nu a fost numit încă, rezolvată în practică prin divizarea încheierii de numire în două hotărâri: numirea propriu zisă şi celelalte formalităţi legate de numire, respectiv obiective, onorariu şi termen); în acest caz este posibil ca instanţa să nu dea curs unei solicitări, a expertului numit, de majorare a onorariului pentru expertul care şi-a evaluat deja volumul de muncă şi care putea să prevadă cuantumul total al onorariului.

- După primirea înştiinţării despre numire, expertul este obligat **să convoace părţile prin scrisoare recomandată, cu conţinut declarat şi confirmare de primire**, (pentru a se evita posibilitatea unui eventual abuz al destinatarilor cu privire la conţinutul plicului/scrisorii, de ex. -„plicul era gol") în care va menţiona ziua, ora şi locul unde se va face lucrarea. Citaţia sub sancţiunea nulităţii trebuie comunicată părţii cu cel puţin 10 zile înaintea termenului de efectuare a lucrării. În acest caz, este recomandat ca expertul să solicite confirmarea de participare a părţilor la convocarea respectivă. Ignorarea acestei etape este considerată lipsă de procedură şi conduce la refacerea expertizei si uneori la măsuri disciplinare, înlocuire etc. În scrisoarea de convocare se menţionează numărul dosarului, data, ora şi locul la care se desfăşoară convocarea, documentele pe care trebuie să le aducă părţile, datele de contact ale expertului etc.
- Până la data convocării părţilor, expertul va proceda la **studiul dosarului**, care se găseşte la arhiva instanţei respective sau electronic (atenţie se convoacă părţile nu experţii recomandaţi de parte, avocaţii etc.). Cu legitimaţia de expert contabil judiciar şi cu adresa de numire expertul solicită la arhiva instanţei dosarul cauzei în vederea studiului, urmărind urmatoarele informatii, în cazul în care acestea nu au fost prevăzute în adresa de înştiinţare a numirii primită:
  - datele de identificare ale părţilor nume si prenume, adresa, adresa de corespondenţă dacă este menţionată, telefoane, calitatea procesuală a părţilor;
  - încheierea de şedinţă prin care s-a stabilit proba cu expertiza;
  - obiectivele/întrebările la care trebuie să răspundă expertul contabil;

Scanned with OKEN Scanner

- termenul de depunere a raportului de expertiză;
- numele expertului, specialitatea expertizei;
- onorariul provizoriu stabilit de organul care a dispus expertiza, ce se cuvine expertului şi dacă a fost depus la dosarul cauzei actul doveditor prin care a fost virat/achitat în contul Biroului local pentru expertize tehnice şi contabile din cadrul tribunalului onorariul stabilit.
- Studiază cu această ocazie şi actele depuse la dosar cu privire la expertiza solicitată de organul jurisdicţional.

- Ulterior studierii dosarului, expertul trebuie să facă **analiza independenţei şi a competenţei sale** legat de efectuarea expertizei în care a fost numit.
- **Acceptarea expertizei,** nu constituie o etapă propriu-zisă dar este un moment important în procedura expertizei. Ca urmare a studierii dosarului pot apare elemente care să determine expertul la abţinerea sa de la efectuarea expertizei sau îl poate pune în situaţia de a fi recuzat. În ambele situaţii instanţa este cea care decide dacă expertul în cauză se înlocuieşte sau se menţine în vederea efectuării expertizei. Dacă expertul nu declară că se abţine sau dacă nu se solicită înlocuirea sa, se consideră ca acesta a acceptat expertiza. Trebuie sublinat faptul că efectuarea expertizei dispuse este obligaţie pentru expertul numit (excepţiile vor fi temeinic justificate).
- În această etapă a expertizei, expertul este în măsură să întocmească **programul de lucru**, care va cuprinde natura, calendarul şi întinderea lucrărilor necesare îndeplinirii misiunii privind expertiza contabilă. De menţionat că, în cazul în care organul care a dispus expertiza a încuviinţat şi unul sau mai mulţi experţi recomandaţi de parte, programul de lucru se întocmeşte de comun acord cu aceta /aceştia. Programul de lucru se concretizează în bugetul de timp exprimat în ore, detaliat pe etape de lucru şi /sau operaţiuni necesare elaborării expertizei contabile, cum ar fi:
  - studierea dosarului cauzei în care a fost dispusă expertiza, care deja a fost efectuată;
  - documentarea necesară pentru efectuarea expertizei contabile (toate detaliile documentării fiind precizate în capitolul cu privire la norma 3524);

Scanned with OKEN Scanner

- prelucrarea şi sistematizarea materialului documentar supus expertizei contabile jdiciare;
- redactarea raportului de expertiză contabilă;
- alte operaţiuni.

- Anterior convocării, expertul procedează la alcătuirea unui **desfăşurător** al activităţilor desfăşurate cu ocazia convocării şi o lista de informaţii pe care la va solicita de la părţi.
- Documentarea continuă în timpul **convocării** în care părţile pot da explicaţii sau formula obiecţii în legătură cu expertiza; acestea nu trebuie date sub formă scrisă dar expertul în capitolul II al Raportului de expertiză, trebuie să analizeze explicaţiile şi obiecţiile părţilor în raport cu actele justificative şi contabile expertizate şi să menţioneze în raport concordanţa sau neconcordanţa dintre explicaţiile părţilor şi actele examinate. La întâlnirea cu părţile se culeg informaţiile, datele si observaţiile care fac obiectul desfăşurătorului, consemnează observaţiile personale, reţine elementele pertinente si relevante pentru realizarea obiectivelor expertizei. La cercetarea în teren expertul poate fi în situaţii diverse care să conducă la incompatibilitatea sa, situaţii asupra cărora codurile de procedură fac trimitere expresă, şi anume: primire de daruri sau promisiuni de la părţi, trafic de influenţă etc., aspru pedepsite de lege. Dacă părţile nu s-au prezentat la convocare, este necesar ca expertul să se adreseze instanţei iar aceasta va dispune în consecinţă, respectiv dacă se păstrează proba cu expertiză contabilă judiciară.
- Funcţie de obiectivele stabilite de organul care a dispus expertiza, **documentarea continuă cu expertizarea celorlalte documente şi a legislaţiei incidente în domeniu** (inclusiv acte de control, alte expertize efectuate în cauză etc.) necesare efectuarii expertizei; de menţionat în acest caz că materialul documentar nu poate fi ridicat de la părţile care îl au în păstrare însă instanţa poate încuviinţa obţinerea unor copii după documentele respective în vederea utilizării lor la efectuarea expertizei. De subliniat că normele de confidenţialitate rămân aplicabile şi în acest caz.
- Dacă pe parcursul efectuării expertizei, expertul contabil are nevoie de **documente suplimentare** de la părţi, care nu există la dosarul cauzei, le solicită acestora, în scris, prin organul care a dispus numirea sa.

Scanned with OKEN Scanner

- Toate informaţiile reţinute de expert pană la aceasta etapă se supun **prelucrărilor specifice**. Cele mai frecvente tehnici de prelucrare sunt cele specifice ştiinţei contabilităţii, matematice, statistice etc. Datele prelucrate trebuie convertite în informaţii simplificate, adecvate unei perceperi corecte de către nespecialişti, accesibile organelor îndreptăţite să dispună efectuarea expertizei. Metodele utilizate se vor menţiona în raportul de expertiză.
- Dacă obiectivele/întrebările la care trebuie să răspundă expertul în raport sunt clare sau au fost clarificate de organul care a dispus expertiza la cererea expertului, iar documentarea a fost finalizată, acesta, conform programului de lucru întocmit procedează la **întocmirea raportului de expertiză**; Dacă sunt mai mulţi experţi numiţi care au păreri deosebite lucrarea trebuie să cuprindă părerea motivată a fiecăruia. În condiţiile în care expertul nu poate respecta termenul de depunere a raportului stabilit de către instanţă, este obligatoriu să se solicitei în scris un nou termen, indicând în solicitare şi motivele care au determinat un nou termen.
- Dacă organul care a dispus expertiza a încuviinţat şi experţi consilieri ai părţilor, raportul de expertiză trebuie să conţină pe fiecare filă alături de parafa şi semnătura expertului numit şi parafele şi semnăturile experţilor consilieri ai părţilor iar pentru cazurile în care aceştia au opinii separate raportate la concluziile expertului numit, semnatura va fi însoţită de menţiunea ***„cu opinie separată”*** iar aceste opinii se anexează raportului. În acest caz ei pot să formuleze întrebări şi observaţii şi dacă este cazul, să întocmească un raport separat cu privire la obiectivele expertizei. Astfel, experţii consilieri ai părţilor au posibilitatea de a întocmi un raport propriu de expertiză prin raportare la împrejurări.

Responsabilitatea întocmirii, prezentării la viza auditului de calitate cât şi a depunerii raportului, în situaţia menţionată anterior este atât a experţilor numiţi cât şi a experţilor recomandaţi de părţi.

- Rportul de expertiză **se prezintă pentru obţinerea vizei auditului de calitate** la filiala CECCAR al cărui membru este expertul contabil judiciar numit; pentru a nu împieta asupra termenului de depunere a raportului la organul care a dispus

Scanned with OKEN Scanner

expertiza, expeţii trebuie să obţină viza auditorului de calitate înainte de termenul de 10 zile raportat la ziua fixată pentru judecată.

- După obţinerea vizei privind auditul de calitate, dar cu cel puţin 10 zile înainte de termenul stabilit pentru judecată, **raportul însoţit de nota de evaluare a onorariului şi dacă este cazul, de decontul cheltuielilor de transport, cazare, diurnă** sau al altor cheltuieli ocazionate de efectuarea expertizei şi în strânsă legătură cu aceasta **se depune la organul care a dispus expertiza** în numărul de exemplare solicitat de acesta. Toate exemplarele depuse la organul care a dispus expertiza au caracter de exemplar original, purtând parafele şi semnăturile experţilor în original. Dacă instanţa nu menţionează numărul de exemplare, atunci se depune câte un exemplar pentru fiecare beneficiar;
- La termenul la care se pronunţă asupra raportului de expertiză, organul care a dispus expertiza **se pronunţă şi asupra sumei definitive solicitate** de expert şi înştiinţează părţile despre suma rămasă de plată punând în vedere acesteia să efectueze plata în contul biroului local în termen de 5 zile de la înştiinţare.
- Expertul contabil numit este obligat **să răspundă la toate obiecţiunile** formulate de părţi si acceptate de organul îndreptăţit, care se încadrează în sfera obiectivelor/întrebărilor stabilite iniţial de instanţă.
- **Plata onorariilor şi a cheltuielilor solicitate prin decont cuvenite experţilor contabili judiciari numiţi se efectuează numai prin biroul local pentru expertize tehnice judiciare şi contabile**; pentru virarea sumelor cuvenite, experţii contabili vor emite facturi iar birourie locale vor vira sumele în conturile personale ale acestora.
- În cazul unor **obiective suplimentare, supliment la raportul de expertiză contabilă judiciară,** stabilite ulterior de organul care a dispus expertiza, respectiv după depunerea raportului, expertul este îndreptăţit să solicite acestuia **majorarea onorariului** după depunerea suplimentului raportului la care anexează decontul de cheltuieli şi nota de evaluare a acestuia.

Scanned with OKEN Scanner

2. Adresă amânare termen depunere Raport de expertiză:

TRIBUNALUL.....
SECŢIA a-.....-a CIVILĂ
Bd. Unirii nr. .....
DOSAR NR. xxxx/300/201x
TERMEN: 06.01.2017

DOAMNĂ PREŞEDINTE,

Subsemnata XXXXXXXXXXXX, expert contabil judiciar, posesoare a carnetului nr.XXXX, aflată în evidenţa Biroului Local pentru Expertize Judiciare Tehnice şi Contabile de pe lângă Tribunalul XXXXX şi a legitimaţiei nr. XXXX, înscrisă în Registrul privind evidenţa experţilor contabili judiciari, filiala XXX, în calitate de expert desemnat prin Încheierea de şedinţă din data de XXX în dosarul nr. **XXX/300/201X**, Secţia a-.....-a CIVILA, Tribunalul XXXX, în urma scrisorii primite de la Instanţă, **vă rog să aprobaţi prelungirea termenului pentru depunerea Raportului de expertiză**, având în vedere următoarele:

- adresa de la instanţă prin care mi s-a adus la cunoştinţă că am fost desemnată expert în cauza menţionată mai sus a fost primită în data de 23.12.2016 (ataşez copia plicului cu ştampila poştei);
- convocările către părţi le voi întocmi începând cu data de 05.01.2017, ţinând cont de faptul că ne aflăm în perioada sărbătorilor de iarnă şi a vacanţei. Părţile vor fi convocate în data de 16.01.2017;
- obiectivele expertizei stabilite de către instanţă presupun determinarea cotelor de întreţinere pentru 2 ani şi 3 luni, în 2 variante, fapt ce necesită verificarea unui număr însemnat de acte (facturi lunare utilităţi, chitanţe de plată, liste de întreţinere, etc.)

Faţă de cele menţionate mai sus, vă rog analizaţi şi dispuneţi.

Data,
12.12.202X

Expert contabil desemnat,
XXXXXXXX

Scanned with OKEN Scanner

3. Cerere studiu dosar:

TRIBUNALUL xxxx
SECŢIA a-…..-a CIVILĂ
Bd. Unirii nr. ….
DOSAR NR. xxx/300/201x
TERMEN: 03.02.2017

CERERE STUDIU DOSAR

Subsemnata XXXXXX, expert contabil judiciar, posesoare a carnetului nr.xxxx, aflată în evidenţa Biroului Local pentru Expertize Judiciare Tehnice şi Contabile de pe lângă Tribunalul xxx şi a legitimaţiei nr. xxx, înscrisă în Registrul privind evidenţa experţilor contabili judiciari, filiala xxxx, în calitate de expert desemnat prin Încheierea de şedinţă din data de 29.11.2016 în dosarul nr. **xxx/300/201x**, Secţia a-….-a Civilă, Tribunalul xxx, vă rog să aprobaţi studierea dosarului în cauză şi fotocopierea următoarelor file:

Data,
12.01.2017

Expert contabil judiciar,
xxxxxxxxx

4. Model de convocare părţi:

CĂTRE,

ASOCIAŢIA DE PROPRIETARI BLOC xxxx
cu sediul str. xxxxx, nr…, bl…., ap…, sc…..

Prin prezenta vă facem cunoscut că sunteţi convocaţi în data de 26.01.2017, ora 16.00, la sediul expertului desemnat, din strada ……. în dosarul **xxx/300/201x** aflat pe rolul Tribunalului xxxx, Secţia a …..-a Civilă pentru a pune la dispoziţia expertului următoarele documente:

- listele de întreţinere, întocmite conform prevederilor legale, pentru perioada aprilie 2013 – iulie 2015;
- documentele justificative aferente (facturi furnizori, modul de calcul al cotelor de întreţinere, chitanţiere de încasare a cotelor de întreţinere aferente perioadei expertizate, etc.);

Scanned with OKEN Scanner

- procesul verbal al Asociaţiei de Proprietari prin care s-a stabilit procentul de penalizare aferent plăţii cu întârziere al cotelor de întreţinere de către proprietari;
- orice alte acte pe care le consideraţi utile efectuării expertizei.

Vă mulţumesc! EXPERT CONTABIL JUDICIAR
19.01.2017 XXXXXXX

5. Model Raport de expertiză contabilă

TRIBUNALUL VALCEA – SECTIA CIVILA
CONFLICTE DE MUNCA SI ASIGURARI SOCIALE
DOSAR NR...../90/2011 DIN 27 IUNIE 2010
EXPERT CONTABIL XXXXXXX
TERMEN 15.09.2011

RAPORT DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ JUDICIARĂ

Capitolul I, INTRODUCERE

Subsemnatul XXXXXXX, expert contabil, domiciliat în Rm.Valcea,XXXXXXX,posesor al carnetului de expert contabil nr.XXXXX înscris în TABLOUL EXPERŢILOR CONTABILI şi CONTABILILOR AUTORIZAŢI din ROMÂNIA (CECCAR) în partea I poziţia 24 .

Am fost numit prin Incheierea de sedinta din data de 19 mai 2011, pronuntata de Tribunalul Valcea,Sectia civila ,sa efectuez o expertiza contabila judiciara in Dosarul nr. ...../90/2011, partile implicate in dosar fiind :

1.Reclamant :XXXXXXX

2. Parat : XXXXXXX

Împrejurările şi circumstanţele în care s-a dispus prezenta expertiza contabila sunt urmatoarele :

In sustinerea actiunii sale procesuale , XXXXXXX solicita sa se stabileasca valoarea drepturilor salariale cuvenite pentru perioada 03..03.2010-25.06.2010 lucrata la XXXXXXX din Rm.Valcea .

Pentru rezolvarea acestei cauze s-a dispus proba cu expertiza contabila , careia i s-au fixat urmatoarele obiective :

Obiectivul nr. 1 –Sa se stabileasca cuantumul drepturilor salariale cuvenite reclamantei in perioada in litigiu , respectiv 03.03.2010-23.06.2010

Obiectivul nr. 2 -Verificarea documentelor contabile si stabilirea daca aceste drepturi salariale s-au platit, in ce cuantum si ce suma a mai ramas de achitat .

Lucrările expertizei contabile s-au efectuat în perioada 15.07.2011-15.08.2011 la sediul Biroului de expertiza contabila XXXXXXX,la arhiva Tribunalului ,la sediul paratei XXXXXXX SRL.Partile au fost convocate cu scrisoare recomandata, cu confirmare de primire, in conformitate cu prevederile art.208 CPC . Dovada convocarii partilor o anexam prezentului raport de expertiza contabila.

Scanned with OKEN Scanner

Materialul documentar care a stat la baza efectuării expertizei constă în:
- Dosare de evidenta contabila a societatii XXXXXXX SRL
- State de plata si pontaje aferente perioadei in cauza .
- Contractul colectiv de munca incheiat la XXXXXXX .

Redactarea prezentului raport de expertiză contabilă s-a făcut în perioada 01.08.2011 – 25.08.2011. În cauză nu s-au efectuat alte expertize contabile;nu s-au utilizat lucrările altor experţi .

Nu au fost probleme ridicate de părţile interesate în expertiză ,nu au fost obiectii pe marginea intrebarilor , nu s-a solicitat modificarea sau completarea acestora .

Data pentru depunerea prezentului raport de expertiză contabilă a fost fixată la 25.08.2011 .

Capitolul II, DESFĂŞURAREA EXPERTIZEI CONTABILE

Obiectivul nr. 1 – *Sa se stabileasca cuantumul drepturilor salariale cuvenite reclamantei in perioada in litigiu , respectiv 03.03.2010-23.06.2010*

În conformitate cu actele şi documentele expertizate, formulăm, la obiectivul nr. 1, următorul răspuns:

Pentru a raspunde acestui obiectiv s-a avut in vedere ca , in baza prevederilor Contractului colectiv de munca , incheiat in unitate si inregistrat la ITM Valcea,sporul pentru orele de noapte lucrate este de 25% , iar pentru orele lucrate sambata si duminica este de 100% .Salariul brut de incadrare si baza de calcul pentru o ora lucrata este de 600 lei lunar .

Luna martie 2010 :ore lucrate 128 , ore noapte 40,ore S/D 12 .

Sal. Ore lucr .	Ore noapte	Ore S/D	Ore C.O.	Total brut	CASS CAS Somaj Impozit	Rest plata calc.exp.	Rest plata XXXXXXX	Dif. de incasat
417	33	39	0	489	105	384	357	**27 lei**

Luna aprilie 2010: ore lucrate 168,ore noapte 56,ore S/D 60 .

Sal. Ore lucr .	Ore noapte	Ore S/D	Ore C.O.	Total brut	CASS CAS Somaj Impozit	Rest plata calc.exp.	Rest plata XXXXXXX	Dif. de incasat
600	50	214	0	864	218	646	498	**148 lei**

Luna mai 2010 : ore lucrate 160,ore noapte 48,ore S/D 48 .

Sal. Ore lucr .	Ore noapte	Ore S/D	Ore C.O.	Total brut	CASS CAS Somaj Impozit	Rest plata calc.exp.	Rest plata XXXXXXX	Dif. de incasat
600	45	180	0	825	206	619	494	**125 lei**

Scanned with OKEN Scanner

Luna iunie 2010 : ore lucrate 24,ore noapte 8, ore S/D 0. Conform prevederilor art.141 alin. 3 si 4 , din Legea nr. 53/2003 ,Codul Muncii , societatea nu a calculat si platit indemnizatia pentru 5 zile concediul de odihna aferent perioadei lucrate de catre XXXXXXX.

Sal. Ore lucr .	Ore noapte	Ore S/D	Ore C.O.	Total brut	CASS CAS Somaj Impozit	Rest plata calc.exp.	Rest plata XXXXXXX	Dif. de incasat
82	7	0	136	225	37	188	74	**114 lei**

Total drepturi salariale in valoare neta calculate de expert sunt in suma de **1837** lei .

Obiectivul nr. 2 --*Verificarea documentelor contabile si stabilirea daca aceste drepturi salariale s-au platit, in ce cuantum si ce suma a mai ramas de achitat*

Pentru a răspunde la întrebarea nr. 2 s-au examinat următoarele documente şi acte:

State de plata, liste de avans chenzinal,pontaje .

În conformitate cu actele şi documentele expertizate, formulăm, la obiectivul nr. 2, următorul raspuns :

Statele de plata puse la dispozitie de catre XXXXXXX sunt inregistrate in evidenta contabila a firmei

Reclamanta XXXXXXX , confirma prin semnatura pe statele de plata anexa la acest raport de expertiza ,ca a ridicat drepturi salariale dupa cum urmeaza :

- 357 lei pentru luna martie 2010
- 494 lei pentru luna mai 2010
- 74 lei pentru luna iunie 2010
- 498 lei pentru luna aprilie 2010

In total sumele ridicate ca drepturi salariale se ridica la suma totala de **1423** lei .

Capitolul III CONCLUZII

În conformitate cu examinările materialului documentar menţionat în introducerea şi cuprinsul prezentului raport de expertiză, formulăm următoarele concluzii (răspunsuri) la obiectivele (întrebările) fixate acesteia:

Obiectivul nr. 1 – *Sa se stabileasca cuantumul drepturilor salariale cuvenite reclamantei in perioada in litigiu , respectiv 03.03.2010-23.06.2010*

Raspuns :

In perioada 03.03.2010-23.06.2010 cuantumul drepturilor salariale se ridica la suma de **1837 lei** ,in valoare neta .

Obiectivul nr. 2 --*Verificarea documentelor contabile si stabilirea daca aceste drepturi salariale s-au platit, in ce cuantum si ce suma a mai ramas de achitat* .

Raspuns : Conform statelor de plata , semnate si confirmate, suma ridicata de reclamanta este de **1423 lei**.Suma ramasa de achitat reclamantei este in cuantum de **414 lei** , in valoare neta.

Scanned with OKEN Scanner

Drept pentru care am incheiat prezentul raport de expertiza contabila in 4 (patru) exemplare originale si cu aceeasi valoare juridica, distribuite astfel:Tribunalul Valcea, reclamanta, parat ,expert contabil.

Data
EXPERT CONTABIL

XXXXXXX

Scanned with OKEN Scanner

BIBLIOGRAFIE

1. Bengescu M., *Expertiză contabilă şi consultanţă fiscală–curs universitar pentru IFR* (suport electronic), Piteşti, 2016
2. Boulescu M., Ghiţă M., *Control financiar şi expertiză contabilă*. Editura Eficient, Bucureşti, 1996
3. Constantin S.B., Pantazi F., *Expertiză contabilă*, ed. a IV-a, Editura CECCAR, 2023
4. Florea I., Florea R., *Introducere în expertiza contabilă şi în auditul financiar*, ediţia a II-a, revizuită şi adăugită, Editura CECCAR, Bucureşti, 2008
5. Ionescu L., *Expertiza contabilă în România*, Ed. CH.Beck Bucureşti, 2011
6. Mihuleac E., *Expertiza judiciară*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971
7. Olănescu G.I., *Perfecţionarea organizării şi desfăşurării activităţii de expertiză financiar - contabilă*. Teză de doctorat. Academia de Studii Economice, Bucureşti, 1984
8. Oncioiu I., *Expertiza contabilă şi consultanţa fiscală*, Ed. IDRU, Constanţa, 2010
9. Toma M., *Introducere în expertiză contabilă*, CECCAR, Bucureşti, 2008

***ORDONANŢA Nr. 65/1994 din 19 august 1994 privind organizarea activităţii de expertiză contabilă şi a contabililor autorizaţi, cu modificările ulterioare

***Regulamentul de organizare şi funcţionare a Corpului Experţilor Contabili şi Contabililor Autorizaţi din România

***NORMELE nr. 1044/2010 privind îmbunătăţirea activităţii de expertiză contabilă judiciară

***Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile

***Ordonanţa nr. 2/2000 privind organizarea activităţii de expertiză tehnică judiciară şi extrajudiciară

*** Codul etic naţional al profesioniştilor contabili, ediţia a V-a, revizuită şi adăugită, colecţia Doctrină-Deontologie, Ed. CECCAR

*** Standardul profesional nr.35: *Expertizele contabile*, ediţia a-VI-a, revizuită şi actualizată, Ed. CECCAR, Bucureşti

*** Ghid pentru pregătirea candidaţilor la examenul de aptitudini pentru obţinerea calităţii de expert contabil şi de contabil autorizat, Ediţia a-V-a, revizuită şi adăugită, Ed. CECCAR, Bucureşti

*** Codul de procedură civilă, respectiv Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările şi completările ulterioare, capitolele referitoare la expertiză

*** Codul de procedură penală, respectiv Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările şi completările ulterioare, capitolele referitoare la expertiză

*** Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2010, cu modificările şi completările ulterioare

*** Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările şi completările ulterioare

Scanned with OKEN Scanner

Una dintre activitățile de bază ale experților contabili, desfășurată pe parcursul a peste 100 de ani de existență a profesiei contabile din România, o constituie efectuarea expertizelor contabile dispuse de organele judiciare și civile ori solicitate de către persoane fizice sau juridice, în condițiile prevăzute de lege.

Cartea intitulată *„Expertiza contabilă. Teorie și practici specifice"* este un material de studiu atât pentru studenții programelor de studiu din domeniul contabilității, cât și pentru stagiarii Corpului Experților Contabili și al Contabililor Autorizați din România.

Informațiile și noțiunile prezentate sunt structurate pe 8 capitole ce cuprind, în funcție de tematica abordată, obiective specifice, teste de autoevaluare, răspunsuri, grile, spețe, rezumate și lucrări de verificare a cunoștințelor acumulate.

Urez succes cititorilor, visuri împlinite și dorința de a îmbrățișa profesia contabilă!

Scanned with OKEN Scanner